

MESTO MICHALOVCE

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

2027 – 2030

Obsah

ÚVOD.....	6
1 SOCIÁLNE SLUŽBY A KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE.....	7
1.1 Komunitný plán sociálnych služieb.....	8
1.2 Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2021 – 2030.....	8
1.3 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb v SR.....	10
2 ANALÝZA SOCIOLOGICKÝCH A DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV.....	14
2.1. Vývoj počtu obyvateľov v Meste Michalovce 2021-2025.....	14
Ľudia bez domova na území mesta 2021-2025.....	17
Vývoj národnostnej štruktúry.....	18
Vývoj náboženskej štruktúry.....	20
Vzdelanostná štruktúra.....	21
2.2 Vybrané údaje - sociálne dávky zo štátneho rozpočtu z ÚPSVaR pre občanov mesta Michalovce.....	22
2.3 Prehľad uchádzačov o zamestnanie v meste Michalovce rok 2021-2025.....	24
3 ANALÝZA STAVU POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	26
3.1. Verejní poskytovatelia sociálnych služieb.....	26
3.1.1 Mesto Michalovce.....	26
3.1.1.1 Sociálne služby poskytované terénnou formou.....	28
Opatrovateľská služba.....	28
3.1.1.2 Sociálne služby poskytované pobytovou formou.....	29
3.1.1.2.1 Michalovský domov seniorov - Zariadenie pre seniorov.....	29
3.1.1.2.2 Zariadenie opatrovateľskej služby.....	30
3.1.1.2.3 Krajské centrum sociálnych služieb ZEMPLÍN.....	34
DSS Michalovce.....	34
3.1.1.2.5 Centrum pre deti a rodiny Michalovce.....	41
3.1.1.3 Sociálne služby poskytované ambulatnou formou.....	47
3.1.1.3.1 Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.....	47
3.1.1.3.2 Denné centrum.....	47
3.1.1.3.3 Odľahčovacia služba.....	49
3.1.1.3.4 Komunitné centrum.....	50
3.1.1.3.5 Integrované centrum.....	51
3.1.1.3.6 NP Terénna sociálna práca a komunitné centrá – „Aktivita TSP a TP“.....	52
3.1.1.3.7 NP Terénna sociálna práca a komunitné centrá – „Aktivita TSP L'BD“.....	53
3.1.1.4 Iné služby, poskytované mestom ako dobrovoľná sociálna výpomoc.....	54
3.1.1.4.1 Spoločné stravovanie dôchodcov a určených skupín občanov mesta.....	54

3.1.1.4.2	Poskytovanie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi	55
3.1.1.4.3	Pedikúra dôchodcov a určených skupín občanov mesta	56
3.1.1.4.4	Rehabilitácia dôchodcov a určených skupín občanov mesta	57
3.1.1.4.5	Pranie a žehlenie pre dôchodcov a určené skupiny občanov mesta	58
3.1.1.4.6	Senior karta, určená pre občanov mesta	59
3.1.1.4.7	Krízové stredisko osobnej hygieny	59
3.2	Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb	60
3.2.1	Slovenský Červený kríž	60
3.2.2	Filantropia Michalovsko-košickej eparchie	61
3.2.3	Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice	64
3.2.4	Občianske združenie Teresa Benedicta	67
	Charitný dom Profesora Hlaváča	69
	Zariadenie pre seniorov, so sídlom na Nám. Jána Pavla II. č. 7, Michalovce	71
	Charitný dom Juraja Jendželovského	72
3.2.5	Občianske združenie INTEGRA	73
3.2.6	Arcidiecézna charita Košice	78
	Denný stacionár sv. Kláry	79
	Špecializované sociálne poradenstvo	80
	Sociálny šatník	80
3.2.7	Zariadenie pre seniorov Minerva n.o.	80
3.2.8	Prepravná služba MOBILITES n.o.	81
3.2.9	Okresná rada Slovenského zväzu zdravotne postihnutých	82
3.2.10	Slovenský zväz telesne postihnutých, okresné centrum	82
3.2.11	INDRIEL o.z (NSSDR)	83
3.2.12	Pomoc rodine	84
3.2.13	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	85
3.2.14	Human point Slovakia – centrum sociálnej a humanitárnej podpory	85
	Slovenská únia sluchovo postihnutých	89
3.3	Kvantifikácia potrieb sociálnych služieb v meste Michalovce	90
4	DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM	94
4.1	Dotazníkový prieskum vykonaný u odbornej a laickej verejnosti	94
4.2	Analýza potrieb obyvateľov mesta Michalovce na základe dotazníkového zisťovania	97
5	SWOT ANALÝZA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	102
6	INŠTITÚCIE PRVÉHO KONTAKTU V OBLASTI RIEŠENIA SOCIÁLNEJ PROBLEMATIKY	103
6.1	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce	103
7	PRÍPRAVA NA VÝKON POVOLANIA – VZDELÁVACIE INŠTITÚCIE	104

7.1 Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, Inštitút bl. Metoda D. Trčku, Michalovce.....	104
8 STRATEGICKÁ ČASŤ.....	106
8.1 Priority a aktivity rozvoja sociálnych služieb a sociálnej pomoci v meste.....	106
8.2 Akčný plán rozvoja sociálnych služieb a sociálnej pomoci v meste	111
9 SPÔSOB VYHODNOCOVANIA A MOŽNOSTI AKTUALIZÁCIE.....	116
Prílohy.....	117

Tabuľky

Tabuľka č. 1 Vývoj počtu obyvateľov v Meste Michalovce 2021-2025	14
Tabuľka č. 2 Prehľad narodených a zomrelých obyvateľov v Meste Michalovce 2021-2025	15
Tabuľka č. 3 Podiel obyvateľstva v 5 ročných vekových kategóriách za rok 2025.....	15
Tabuľka č. 4 Počet ľudí bez domova evidovaných na území mesta.....	17
Tabuľka č. 5 Podiel obyvateľov mesta podľa produktivity v roku 2025.....	17
Tabuľka č. 6 Podiel obyvateľov mesta podľa produktivity v roku 2021 (z predchádzajúceho KP)	18
Tabuľka č. 7 Porovnanie vzdelania s okresom a slovenskom	21
Tabuľka č. 8 Vývoj počtu fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v meste	22
Tabuľka č. 9 Počet poberateľov peňažných príspevkov v meste Michalovce	23
Tabuľka č. 10 Prehľad dôvodov výkonu sociálnej kurately u detí počas rokov 2021 – 2025	23
Tabuľka č. 11 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie (UoZ) podľa pohlavia:	24
Tabuľka č. 12 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania:	24
Tabuľka č. 13 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku	25
Tabuľka č. 14 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie	25
Tabuľka č. 15 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa kvalifikácie posledného zamestnania	25
Tabuľka č. 16 Čerpané finančné prostriedky za obdobie rokov 2022 - 2025 na úhradu výdavkov OS	28
Tabuľka č. 17 Východiská kvantifikácie.....	90
Tabuľka č. 18 Identifikácia cieľových skupín.....	91
Tabuľka č. 19 Odhad potrieb sociálnych služieb.....	91
Tabuľka č. 20 Súčasný stav.....	92
Tabuľka č. 21 Prognóza vývoja potrieb.....	92
Tabuľka č. 22 Odporúčania pre mesto Michalovce	92
Tabuľka č. 23 SWOT analýza sociálnej oblasti v meste Michalovce	102
Tabuľka č. 24 Počet študentov v nasledujúcich akademických rokoch	105
Tabuľka č. 25 Zariadenia sociálnych služieb v meste Michalovce – stručný prehľad	117

Grafy

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvateľov v meste Michalovce 2021 - 2025	14
Graf č. 2 Prirodený pohyb obyvateľov z hľadiska prisťahovaných a odťahovaných v meste Michalovce 2021 – 2025	15
Graf č. 3 Podiel obyvateľstva v 5 ročných vekových kategóriách za rok 2025.....	16
Graf č. 4 Veková pyramída	16
Graf č. 5 Počet ľudí bez domova evidovaných na území mesta.....	17
Graf č. 6 Podiel obyvateľov mesta podľa produktivity.....	18
Graf č. 7 Podiel populácie mesta Michalovce podľa národnosti ¹	20
Graf č. 8 Náboženská štruktúra obyvateľov mesta Michalovce ¹ v percentuálnom vyjadrení	21
Graf č. 9 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta Michalovce v percentuálnom vyjadrení	22

ÚVOD

"Budujme spoločnosť tvárou a srdcom."

Tvorba Komunitného plánu sociálnych služieb (KPSS) mesta Michalovce na roky 2027 – 2030 je kľúčovým krokom k tomu, aby naše mesto zostalo citlivým a moderným priestorom pre všetkých svojich obyvateľov.

Mesto Michalovce vstupuje do obdobia rokov 2027 – 2030 s jasnou ambíciou upevniť status samosprávy, ktorá dokáže promptne a ľudsky reagovať na potreby svojich občanov v každej fáze ich života. **Komunitný plán sociálnych služieb** nie je len formálnym strategickým dokumentom vyžadovaným zákonom o sociálnych službách; je to náš spoločný záväzok k solidarite a rozvoju kvality života v „Srdci Zemplína“. Svet okolo nás sa dynamicky mení. Čelíme demografickým výzvam, akými sú starnutie populácie, potreba inklúzie znevýhodnených skupín či podpora mladých rodín v meniacom sa ekonomickom prostredí. Tento plán je výsledkom **participatívneho procesu**, do ktorého sme zapojili nielen odborníkov a poskytovateľov služieb, ale predovšetkým Vás – prijímateľov a občanov Michaloviec.

Komunitné plánovanie je osvedčeným nástrojom na zabezpečenie kvalitných a dostupných sociálnych služieb, ktoré reflektujú skutočné potreby obyvateľov. Ide o proces mapovania potrieb a zdrojov za priamej účasti verejnosti, poskytovateľov a zadávateľov služieb – tzv. triády účastníkov.

Hlavným cieľom komunitného plánu sociálnych služieb je dosiahnuť rovnováhu medzi tým, čo mesto môže poskytnúť, a tým, čo občania skutočne potrebujú. Plán sa zameriava najmä na:

- Seniorov a nízkoprahové služby.
- Rodiny s deťmi a mládež v krízových situáciách.
- Ľudí so zdravotným znevýhodnením.
- Ľudí bez domova alebo v sociálnej núdzi.

Mesto Michalovce ako verejný poskytovateľ sociálnych služieb dlhodobo podporuje ich rozvoj pre všetky cieľové skupiny. Predkladaný **Komunitný plán sociálnych služieb na obdobie 2027 – 2030** je strategický dokument, ktorý analyzuje súčasný stav a definuje priority v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb 2021 – 2030.

Mesto Michalovce venovalo v uplynulých rokoch sociálnej oblasti značné úsilie čoho výsledkom je práve tento nový komunitný plán. Poukazuje na snahu naďalej aktívne pôsobiť na túto oblasť a rozvíjať ju.

V meste je vybudovaná kvalitná sieť sociálnych služieb. Pri tvorbe plánu sme vychádzali z precíznej SWOT analýzy, ktorá jasne pomenovala silné a slabé stránky, hrozby i príležitosti v našom meste. V závere si dovoľím znovu skonštatovať, že vznikol dokument, ktorý vzhádzal z poznatkov skúseností odborného tímu zamestnancov samosprávy, štátnej správy a poskytovateľov sociálnych služieb, ale najmä z potrieb širokej verejnosti. Verím, že vďaka tejto spolupráci bude nový komunitný plán pevným základom pre ďalšie zvyšovanie kvality života v našom meste.

Miroslav Dufinec
primátor mesta Michalovce

1 SOCIÁLNE SLUŽBY A KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE

Sociálne služby sú v podstate záchrannou sieťou a nástrojom podpory pre ľudí, ktorí sa ocitli v nepriaznivej životnej situácii. Nie sú to len "domovy dôchodcov", ale široká škála aktivít zameraných na to, aby človek mohol žiť dôstojný život aj napriek obmedzeniam.

Sociálna služba predstavuje pomoc ľuďom v situácii, keď si ju nevedia zabezpečiť sami. Podľa zákona o sociálnych službách ide o odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť či súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Za účelom zabezpečenia dostupnosti kvalitných sociálnych služieb, ktoré rozsahom ako aj typom zodpovedajú potrebám obyvateľov daného územného celku sa veľmi úspešne využívajú metódy komunitného plánovania. Komunitné plánovanie predstavuje proces, ktorý má za cieľ zmapovať miestne potreby sociálnych služieb a porovnať ich s miestnymi zdrojmi. Vo všeobecnosti ide o metódu plánovania za priamej účasti verejnosti, kedy sa za komunitu považujú tí, ktorých sa daná oblasť dotýka, resp. tí, ktorí budú služby v danej oblasti využívať.

Princípy plánovania sociálnych služieb v procese komunitného plánu:

- Princíp triády, ktorý predstavuje spoluprácu zadávateľov, poskytovateľov a užívateľov sociálnych služieb a rovnako princíp dohody, ktorý je charakterizovaný výsledným plánom.
- Princíp rovnosti, ktorý zaručuje každému práva zaujímať sa o veci verejné. Každý občan má právo sa slobodne vyjadriť a zároveň nikto nesmie byť vylúčený a diskriminovaný.
- Princíp skutočných potrieb, čo charakterizuje analýza popisujúca stav služieb.
- Princíp kompetencie účastníkov, ktorý kladie dôraz na profesionalitu, zodpovednosť.

Komunitného plánovania sa účastní tzv. komunitná triáda a to, zadávatelia, ktorých predstavuje väčšinou obec alebo ňou poverené osoby, ďalej poskytovatelia, ktorí na určenom území poskytujú sociálne služby. Treťou zložkou sú prijímatelia sociálnych služieb, pre ktorých je komunitný plán určený a zároveň o potreby ktorých sa opiera. Neodmysliteľnou zložkou je aj široká verejnosť, ktorá má rovnakú možnosť sa do procesu tvorby zapojiť a vyjadriť svoj názor.

1.1 Komunitný plán sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb predstavuje strategický dokument, ktorý vymedzuje systém poskytovania sociálnych služieb na úrovni samosprávy tak, aby reagoval na potreby jednotlivých skupín obyvateľov a zároveň zohľadňoval miestne špecifiká. Dokument hodnotí aktuálny stav sociálnych služieb poskytovaných na území mesta Michalovce a stanovuje smerovanie ich ďalšieho rozvoja v období rokov 2027 – 2030.

Komunitný plán je spracovaný a schvaľovaný v súlade s aktuálne platnými Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb (ďalej len „Národné priority“).

V zmysle zákona o sociálnych službách komunitný plán obsahuje najmä:

- analýzu existujúcich sociálnych služieb,
- analýzu potrieb prijímateľov sociálnych služieb a obyvateľov mesta,
- analýzu demografického vývoja a sociálnej situácie,
- stanovenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb,
- časový harmonogram realizácie komunitného plánu,
- návrh mechanizmov na jeho zmenu, aktualizáciu a vyhodnocovanie.

1.2 Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2021 – 2030

Cieľom a účelom Národných priorít rozvoja sociálnych služieb (NPRSS) je cyklicky pozitívne ovplyvňovať rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike, a to cestou definovania politiky smerovania sociálnych služieb na národnej úrovni a následne formulovania základných priorít tohto rozvoja a predpokladov na dosiahnutie týchto priorít. Zjednodušene povedané úlohou NPRSS je vymedziť rozvojovú trajektóriu sociálnych služieb do roku 2030 na území Slovenskej republiky. Národné priority sú vymedzené tak, aby boli harmonizovateľné so súvisiacimi legislatívnymi zámermi a iniciatívami vlády SR v referenčnom období.

Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb (NP1).

Ide o národnú prioritu, ktorá nadväzuje na národné priority z predchádzajúceho obdobia, ktoré neboli dostatočne systémovo riešené a účinne napĺňané. Aj keď sa pri niektorých druhoch sociálnych služieb pôvodne vymedzených ako komunitné (viď príloha 1 NPRSS 2015 - 2020) dosiahlo zvýšenie ich dostupnosti (zvýšený počet prijímateľov, poskytovateľov i vynaložených prostriedkov), vývoj v jednotlivých sektoroch sociálnych služieb bol nerovnomerný. V prípade, že niektoré druhy sociálnych služieb alebo odborných činností podporujúcich komunitný charakter intervencií, nebol podporený z európskych zdrojov, ani z finančného príspevku MPSVR SR, v priebehu rokov sa ich dostupnosť znižovala. Prioritné je preto naďalej podporovať rozvoj nových, ale aj existujúcich sociálnych služieb a odborných činností komunitného charakteru s prihliadnutím na ich miestnu, druhovú a finančnú dostupnosť aj s využitím moderných technológií. V súlade so zameraním NP1 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby komunitného charakteru do celkového systému

financovania sociálnych služieb. Rovnako je potrebné nastaviť mechanizmy financovania samosprávy pre napĺňanie jej originálnych pôsobností v oblasti sociálnych služieb a podporiť samosprávu k vytváraniu funkčných zoskupení samospráv za týmto účelom.

Súčasťou NP1 je aj systémové uchopenie a realizácia transformácie a deinštitucionalizácie sociálnych služieb. Tieto sú doposiaľ v povedomí verejnosti (laickej i časti odbornej) spravidla chápané len ako „projektový produkt“, vzťahujú sa prakticky výlučne na veľkokapacitné zariadenia sociálnych služieb podmienené odkázanosťou, ktoré sa zapojili do národných projektov. K transformácii a deinštitucionalizácii sa pristupuje najmä v optike „opúšťania domovov sociálnych služieb a prechodu do domčekov“, bez ich dôslednejšieho vzťahovania k potrebe štrukturálnych zmien v celom systéme sociálnych služieb, dokonca v celom systéme verejných služieb poskytovaných najmä na úrovni komunity (zdravotnícke, prepravné, vzdelávacie, iné sociálne, komunikačné, stavebné a iné verejné služby). Transformácia, deinštitucionalizácia a prístupnosť nie sú dlhodobu dôsledne interpretované ako ľudsko - právna otázka, ktorej riešenie si vyžaduje systémové riešenia na rozličných úrovniach (národná, regionálna, miestna, organizačná, profesijná, na úrovni rodiny, atď.).

Naplnenie NP1 nebude preto možné bez realizácie národnej kampane zameranej na presadzovanie rovnosti príležitostí pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením (z akýchkoľvek dôvodov a na akomkoľvek základe). Vychádzajúc z takéhoto poňatia sa bude NP1 vzťahovať ku všetkým cieľovým skupinám sociálnych služieb a ich sektorom, vrátane sektora sociálnych služieb krízovej intervencie, najmä pre ľudí bez domova a marginalizované komunity.

Zavedenie systému integrovanej sociálno – zdravotnej starostlivosti (NP2).

Uvedená priorita nadväzuje na nenaplnenú prioritu z obdobia 2015 - 2020 a bezprostredne vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020 - 2024 (záväzok vlády SR vytvoriť novým zákonom o sociálnych službách upravený systém dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti, vrátane jeho financovania). Priorita odráža pretrvávajúce problémy so zabezpečením, financovaním a dostupnosťou ošetrovateľskej starostlivosti v relevantných druhoch sociálnych služieb, a to nielen sociálnych služieb podmienených odkázanosťou organizovaných pobytovou formou, ale aj ošetrovateľskej starostlivosti v rámci ambulantnej a terénnej formy sociálnych služieb. Pokračujúcou výzvou je poskytovanie integrovanej sociálno-ošetrovateľskej starostlivosti u osobitných cieľových skupín – napr. u starších osôb s pridruženými duševnými poruchami či u osôb s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom podmieneným kombináciou rozličných funkčných porúch. Osobitnou výzvou sa stáva zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti u cieľových skupín krízovej intervencie, napr. u osôb bez domova, s ohľadom na ich starnutie a zvyšujúcu sa incidenciu zdravotného postihnutia. V súlade so zameraním NP2 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby dlhodobej starostlivosti, vrátane zdrojov jej financovania.

Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej osoby (NP3).

Priorita vychádza z konceptu tzv. zdieľanej starostlivosti, teda takej, kde sa jednotlivé formy a sektory/subjekty starostlivosti vzájomne nevylučujú (buď formálna – alebo neformálna; buď domáca – alebo pobytová, atď.), ale skôr dopĺňajú. Doterajšia prax ukazuje, že kvalitná starostlivosť o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby si vyžaduje komplementaritu jednotlivých segmentov starostlivosti (rodiny, širšieho podporného kruhu v komunite, komunitného dobrovoľníctva, formálnych služieb, atď.). Zároveň, že každý z týchto segmentov potrebuje osobitnú verejnú podporu a posudzovanie špecifických „potrieb“ pre poskytovanie takejto podpory. Osobitne to platí v prípade neformálnej starostlivosti poskytovanej neformálne opatrujúcimi osobami (najmä z okruhu blízkych), kde sa podpora doposiaľ realizovala takmer výlučne nástrojmi náhrady za stratu príjmu z dôvodu intenzívnej starostlivosti (peňažný príspevok na opatrovanie) a základného sociálneho a zdravotného poistenia zo strany štátu. Nenapĺňala sa potreba podporovať túto cieľovú skupinu v oblasti podporných a odľahčovacích programov (služieb), zosúladovania starostlivosti a práce, ochrany v oblasti pracovno - právnej, dodatkovej zdravotnej starostlivosti, v oblasti zvyšovania kompetencií v oblasti neformálnej starostlivosti (vzdelávania, tréningov, kurzov), technickej vybavenosti a podobne, pre jej kvalitné zabezpečovanie. Súčasťou napĺňania tejto NP je aj posilnenie reálnych podmienok pre uplatňovanie práva osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby vybrať si druh a formu podpory/pomoci, prostredie a poskytovateľa starostlivosti/sociálnej služby prostredníctvom zavedenia príspevku na starostlivosť podľa stupňa odkázanosti.

Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb (NP4).

Zvyšovanie kvality sociálnych služieb je jedným z dôležitých nástrojov pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb, ako aj dôležitým nástrojom pre zabezpečenie kvalitných komunitných služieb v rámci transformácie inštitucionálnej starostlivosti smerom ku sociálnym službám komunitného charakteru. Dôležitú úlohu v podpore zvyšovania kvality sociálnych služieb má výkon hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb (ďalej len „hodnotenie kvality“). Predmetom a účelom hodnotenia kvality je poskytnúť u hodnotených subjektov (poskytovateľov sociálnych služieb), čo najobjektívnejší nezávislý obraz o skutkovom stave miery plnenia podmienok kvality v čase hodnotenia a tým ich podporovať pri systematickom zabezpečovaní, udržiavaní a zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb. V oblasti sociálnych služieb bude MPSVR SR naďalej pristupovať k zvyšovaniu kvality v sociálnych službách podporou a modernizáciou dodržiavania kvality poskytovanej sociálnej služby, hodnotenia kvality poskytovanej sociálnej služby a stimuláciou previazanosti a účinnosti kontrolných a dohliadacích pôsobností príslušných orgánov vo veciach sociálnych služieb.

1.3 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb v SR

Právny rámec poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike je pomerne komplexný a tvorí ho viacero ústavných, zákonných a podzákonných právnych predpisov,

ktoré spolu vytvárajú systém sociálnej pomoci, starostlivosti a ochrany osôb v nepriaznivej sociálnej situácii.

Ústavný základ

Ústava Slovenskej republiky (zákon č. 460/1992 Zb.)

Ústava garantuje základné sociálne práva, ktoré tvoria východisko pre sociálne služby, najmä:

- **čl. 39** – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, pri nezamestnanosti a neschopnosti pracovať,
- **čl. 40** – právo na ochranu zdravia,
- **čl. 41** – ochrana rodiny, rodičovstva a detí,
- **čl. 38** – osobitná ochrana osôb so zdravotným postihnutím.

Ústava sama neupravuje sociálne služby detailne, ale ukladá štátu povinnosť vytvoriť systém ich poskytovania.

Mestá a obce plnia úlohy na úseku sociálnej oblasti v zmysle par. 4 ods. 3 písm. p) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Rozsah a úlohy v tejto oblasti sú pre miestnu samosprávu definované prostredníctvom 3 zákonov:

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Mesto vypracúva komunitný plán, poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby, dennom stacionári, prepravnej služby a odľahčovacej služby, či pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa.

Zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi. Jednorazové dávky určené na čiastočnú úhradu mimoriadnych výdavkov členov domácnosti, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, ktorá je financovaná z rozpočtu príslušnej samosprávy (podľa trvalého pobytu) a teda mesto rozhoduje o poskytnutí takej jednorazovej dávky, a to najviac do výšky 3-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.

Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele. V súvislosti so znením tohto zákona mesto vykonáva opatrenia na predchádzanie vzniku porúch vývinu detí, spolupôsobí pri výkone výchovných opatrení a plnení plánu sociálnej práce s dieťaťom, kontroluje úroveň vykonávania týchto opatrení, vedie evidenciu detí, rodín a osôb, u ktorých sa vykonávajú tieto opatrenia, poskytuje pomoc ohrozeným deťom, taktiež poskytuje súčinnosť štátnym orgánom pri zisťovaní pomerov dieťaťa, vyhľadáva osoby, ktorým je možné zveriť dieťa do starostlivosti. Na podporu úpravy rodinných pomerov mesto môže poskytovať príspevok rodičovi alebo inej osobe, ktorá sa o dieťa stará, na dopravu za dieťaťom do centra, v ktorom je dočasne umiestnené na základe rozhodnutia súdu, pričom podmienky, formu a podrobnosti k príspevku ustanoví mesto vo svojom VZN. Mesto tiež poskytuje príspevok

mladému dospelému. Ktorý bol umiestnený v centre, na osamostatnenie vo výške 30 % z príspevku, ktoré mu na osamostatnenie poskytlo príslušné centrum.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy a nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny:

Sociálne služby krízovej intervencie – sú určené pre osoby na riešenie rôznych nepriaznivých situácií (napr. ubytovanie, strava, základné ošatenie a obuv, základná osobná hygiena) prostredníctvom terénnej sociálnej služby krízovej intervencie, nízkoprahového denného centra, integračného centra, komunitného centra, nocľahárne, útulku, domova na polceste, nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu a zariadenia núdzového bývania.

Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi – prostredníctvom tohto súboru sociálnych služieb sa zabezpečuje terénna alebo pobytová sociálna služba v situáciách, keď sa rodič alebo rodina nemôže starať o dieťa (napr. pre chorobu, výkon trestu, účasti na kvalifikačnom kurze a pod.), služba včasnej intervencie pre deti so zdravotným znevýhodnením do 7 rokov.

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku – ide najmä o zariadenia sociálnych služieb kategorizované podľa stupňa odkázanosti klientov na pomoc inej osoby, prípadne sú určené pre určený okruh osôb podľa zdravotného postihnutia (pre nevidiacich, nepočujúcich a pod.) alebo priamo pre seniorov, mimo pobytovej služby sa potom poskytuje buď opatrovateľská, prepravná, sprievodcovská služba, osobná asistencia, či požičiavanie (zdravotných) pomôcok.

Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií – monitorovanie a signalizácia pomoci prostredníctvom náramku napojeného na centrálny dispečing alebo krízová pomoc (napr. linka dôvery).

Podporné služby – odľahčovacia služba (určená opatrovateľom, ktorí zabezpečujú opateru v rámci peňažného príspevku na opatrovanie, max na 30 dní v roku, počas ktorých je zabezpečované opatrovanie osoby a opatrovateľ si môže realizovať vlastný program), pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností (súdom ustanovenému opatrovníkovi), denné centrum (pre dôchodcov, osoby s nepriaznivým zdravotným stavom, či rodičov s deťmi, pričom sa im zabezpečuje záujmová činnosť a sociálne poradenstvo), podpora samostatného bývania (napr. pri vedení domácnosti, hospodárení, sociálna rehabilitácia), jedáleň, práčovňa a stredisko osobnej hygieny (pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo osoby vyššieho veku).

Sociálne služby sa poskytujú formou:

- **ambulantnou** – prijímateľ služby prichádza k poskytovateľovi do jeho priestorov a vracia sa do svojho prirodzeného prostredia,
- **terénnou** – v prirodzenom prostredí prijímateľa,
- **pobytovou** – u poskytovateľa a v jeho priestoroch, spravidla na neurčitú dobu,
- **prípadne inou formou** – napr. pomocou telefónu.
-

Do pôsobnosti obce patria tieto druhy sociálnych služieb:

- nocľaháreň,
- nízkoprahové denné centrum,
- nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu,
- zariadenie pre seniorov,
- zariadenie opatrovateľskej služby,
- denný stacionár,
- opatrovateľská služba,
- prepravná služba,
- odľahčovacia služba,
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa.

Mesto môže zriaďovať aj iné zariadenia a poskytovať alebo zabezpečovať aj iné druhy sociálnej služby, môže sociálne služby účelne a vhodne spájať. Zákon o sociálnych službách zaručuje právo fyzickej osoby na poskytnutie sociálnej služby alebo zabezpečenie jej poskytnutia a právo výberu poskytovateľa, za splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom a ďalšie práva pri poskytovaní sociálnych služieb. Poskytovateľmi sociálnych služieb sú v súlade so zákonom mestá a obce, právnické osoby zriadené alebo založené mestom alebo obcou alebo samosprávnym krajom (verejní poskytovatelia sociálnych služieb) a iné právnické a alebo fyzické osoby (neverejní poskytovatelia sociálnych služieb). Sociálne služby môže poskytovať len poskytovateľ zapísaný do registra poskytovateľov sociálnych služieb.

2 ANALÝZA SOCIOLOGICKÝCH A DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV

2.1. Vývoj počtu obyvateľov v Meste Michalovce 2021-2025

Mesto Michalovce malo k **01.01.2026**, podľa informácii z referátu evidencie obyvateľstva, **34 680** obyvateľov, z čoho žien bolo **18 126** a mužov **16 554**. Za posledných päť rokov sa znížil stav populácie v meste o **1 481** obyvateľov.

Zmenu počtu obyvateľstva v meste Michalovce v sledovanom období spôsobuje najmä dlhodobý migračný úbytok obyvateľstva. Okrem emigrovanej populácie, ktorá si zmenila trvalý pobyt, mesto stráca na populácii aj prostredníctvom periodického odchodu niektorých obyvateľov mesta za prácou do iných miest či štátov.

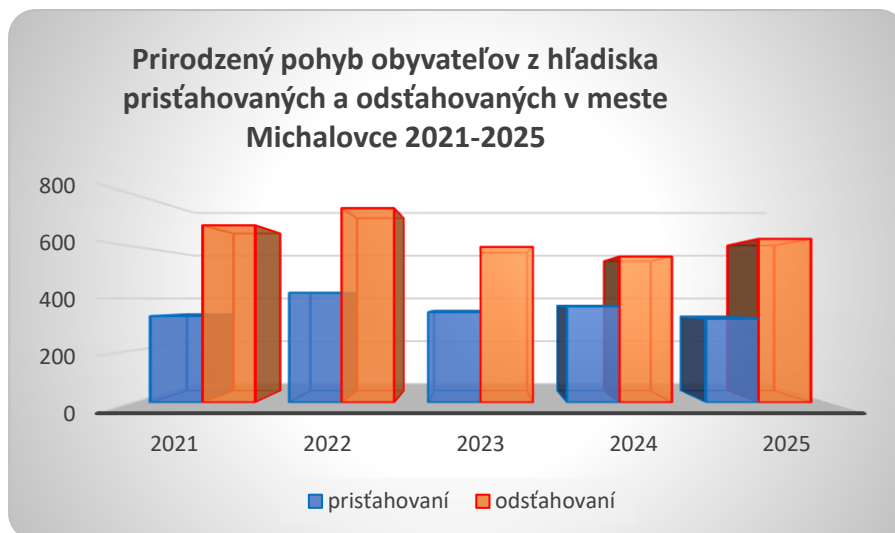
Pri prirodzenom pohybe obyvateľstva nášho mesta je v posledných rokoch počet narodených nižší ako počet zosnulých. V roku 2025 sa narodilo 245 nových občanov Michaloviec a opustilo nás 344 obyvateľov. V posledných piatich rokoch sa v našom meste narodilo 1392 občanov a opustilo nás 1962 občanov.

Tabuľka č.1 Vývoj počtu obyvateľov v Meste Michalovce **2021-2025**

	2021	2022	2023	2024	2025
počet obyvateľov	36161	35734	35426	35086	34680
muži	17330	17103	16944	16756	16554
ženy	18831	18631	18482	18330	18126
pristáhovani	332	422	347	369	322
odstáhovani	681	747	598	561	629

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvateľov v meste Michalovce 2021-2025

Graf č.2 Prirodzený pohyb obyvateľov z hľadiska pristáňovaných a odsťahovaných v meste Michalovce 2021 – 2025

Tabuľka č. 2 Prehľad narodených a zomrelých obyvateľov v Meste Michalovce 2021 - 2025

	2021	2022	2023	2024	2025
narodenia	294	292	288	273	245
úmrtia	468	384	345	421	344

Veková štruktúra

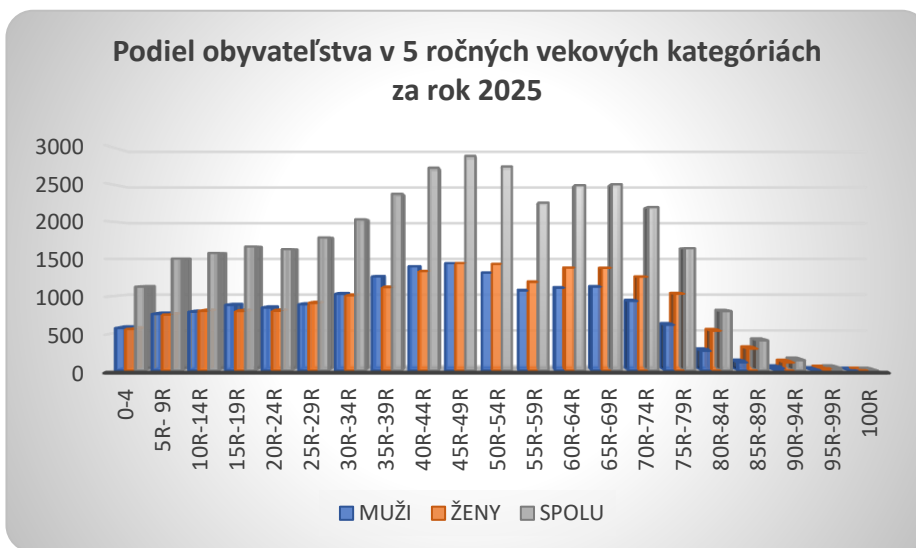
Tabuľka č. 3 Podiel obyvateľstva v 5 ročných vekových kategóriách za rok 2025

	muži	ženy	SPOLU
0-4	572	559	1127
5r- 9r	761	753	1505
10r-14r	790	802	1580
15r-19r	882	801	1667
20r-24r	847	804	1631
25r-29r	890	909	1789
30r-34r	1031	1012	2031
35r-39r	1265	1121	2374
40r-44r	1401	1337	2724
45r-49r	1443	1445	2883
50r-54r	1315	1433	2741
55r-59r	1075	1191	2256
60r-64r	1113	1383	2490
65r-69r	1127	1380	2503
70r-74r	937	1261	2196
75r-79r	616	1033	1644
80r-84r	267	536	799
85r-89r	112	296	406
90r-94r	33	111	141
95r-99r	7	28	33
100r	0	1	1

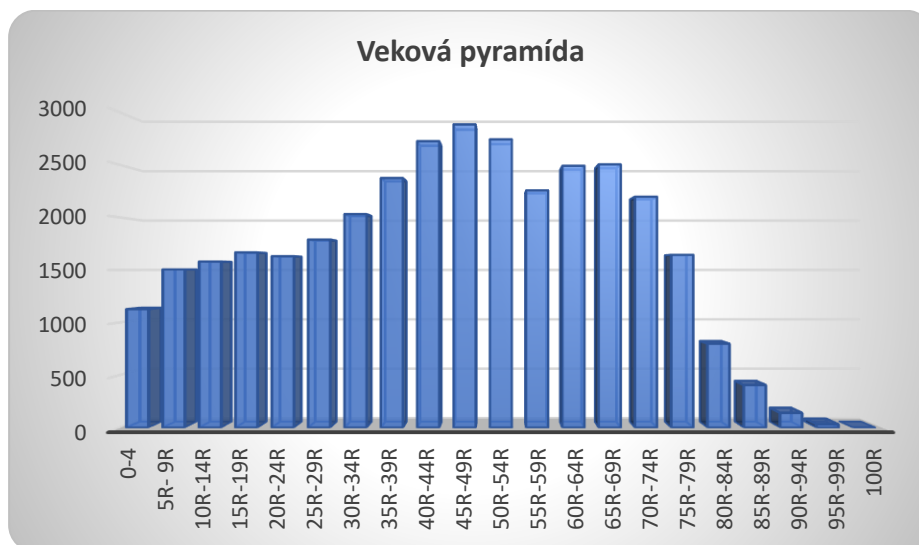
Veková pyramída predstavuje grafické znázornenie podielu obyvateľstva mesta v 5 ročných vekových kategóriách.

Veková pyramída populácie mesta Michalovce poukazuje nato, že najväčšiu skupinu medzi obyvateľmi zatiaľ ešte stále tvorí skupina v produktívnom veku a to 18 429 občanov. Najpočetnejšie sú zložky obyvateľstva vo veku 40 - 44 a 45 - 49. Ďalšími početnejšími skupinami sú obyvatelia vo veku 35 - 39 a 60 - 64.

Tento vývoj poukazuje na to, že populácia mesta starne a do piatich rokov sa početná veková skupina dostane do poproduktívneho veku.

Graf č. 3 Podiel obyvateľstva v 5 ročných vekových kategóriách za rok 2025

Graf č. 4 Veková pyramída

Ľudia bez domova na území mesta 2021-2025

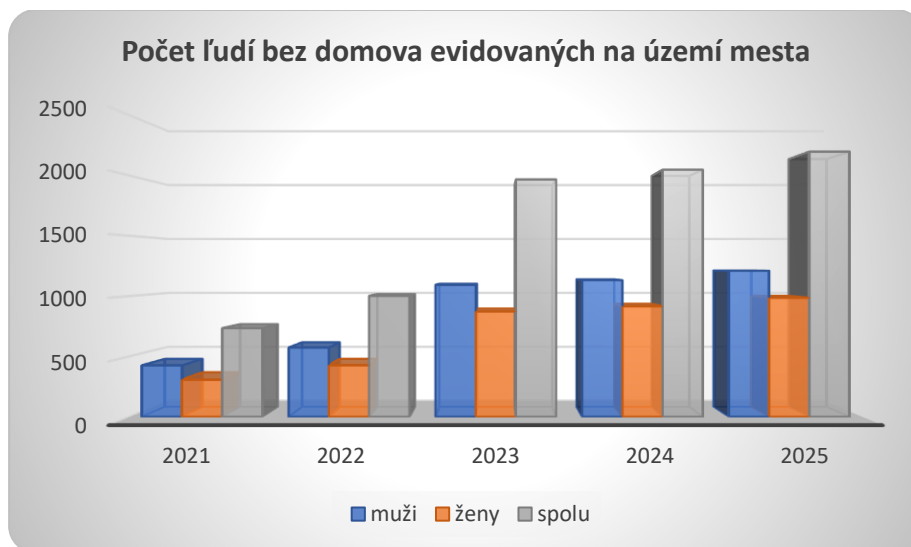
V meste Michalovce tak ako aj v iných mestách máme ľudí bez domova. Podľa údajov z evidencie obyvateľstva evidujeme ku koncu roka 2025 presne 2196 takýchto občanov.

V tomto počte občanov sú zahrnutí všetci ľudia bez adresy trvalého pobytu. Niektorí z nich žijú v podnájmoch alebo sú odcestovaní v zahraničí. Preto je toto číslo skresľujúce a nevyjadruje počet klasických „bezdomovcov“.

Z monitorovania a pozorovania evidujeme v meste cca 50 bezprístrešných obyvateľov. Títo obyvatelia mesta, sa ocitli bez strechy nad hlavou či už vlastným pričinením alebo bez vlastného pričinenia.

Tabuľka č. 4 Počet ľudí bez domova evidovaných na území mesta

Ľudia bez domova	2021	2022	2023	2024	2025
muži	427	574	1093	1132	1210
ženy	308	428	873	915	986
spolu	735	1002	1966	2047	2196

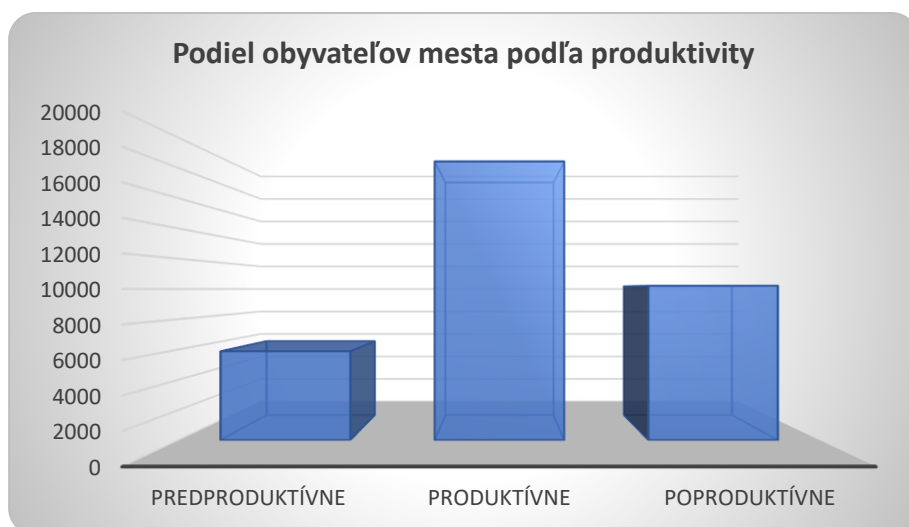
Graf č. 5 Počet ľudí bez domova evidovaných na území mesta

Podiel obyvateľstva podľa produktivity

Obyvateľstvo prirodzene starne a nie je tomu ináč ani v našom meste. Vo veku do 18 rokov, ktorý sa počíta medzi predproduktívny vek máme v našom meste **5 878** obyvateľov. Do skupiny produktívneho veku od 19 do 60 rokov patrí **18 429** obyvateľov a v poproduktívnom veku nad 60 rokov je **10 213** obyvateľov.

Tabuľka č. 5 Podiel obyvateľov mesta podľa produktivity v roku 2025

	Podiel obyvateľstva vo veku		
	predproduktívne	produktívne	poproduktívne
Michalovce	5878	18429	10213

Graf č. 6 Podiel obyvateľov mesta podľa produktivity

Tabuľka č. 6 Podiel obyvateľov mesta podľa produktivity v roku 2021 (z predchádzajúceho KP)

Podiel obyvateľstva vo veku			
	predproduktívne	produktívne	poproduktívne
Michalovce	6 308	20 052	9 726

Pri porovnaní štruktúry obyvateľstva mesta podľa vekovej produktivity v rokoch 2021 a 2025 možno konštatovať zreteľné starnutie populácie v Michalovciach. Tento trend sa prejavuje poklesom počtu obyvateľov v predproduktívnom veku (**z 6 308 v roku 2021 na 5 878 v roku 2025**), ako aj znížením počtu osôb v produktívnom veku (**z 20 052 na 18 429**). Naopak, dochádza k nárastu počtu obyvateľov v poproduktívnom veku (**z 9 726 na 10 213**). Z uvedených údajov vyplýva, že počet detí a mladistvých v posledných piatich rokoch systematicky klesá, pričom najvýraznejší rast bol zaznamenaný v skupine obyvateľov v poproduktívnom veku.

Z uvedeného vyplýva, že dominantnou črtou súčasného demografického vývoja – aj v Michalovciach – je starnutie populácie, ktoré zasahuje všetky vekové skupiny obyvateľstva. Tento proces úzko súvisí s poklesom pôrodnosti. Dlhodobé pretrvávanie nízkeho počtu narodených detí vedie k zužovaniu základne vekovej pyramídy, čo sa označuje ako starnutie populácie „zdola“. Druhým významným faktorom je postupné predlžovanie priemernej dĺžky života, ktoré súvisí so zlepšujúcou sa zdravotnou starostlivosťou. Tento jav sa prejavuje najmä vyšším dožitím vo vyšších vekových kategóriách a označuje sa ako starnutie populácie „zhora“ vekovej pyramídy.

Vývoj národnostnej štruktúry

Údaje o podiele obyvateľstva v meste Michalovce vychádzajú zo sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB) v roku 2021, v rámci ktorého respondenti sami uvádzajú, k akej národnostnej skupine sa hlásia, čo má vplyv na relevantnosť údajov.

Vývoj národnostnej štruktúry v Michalovciach odráža širšie demografické trendy na východnom Slovensku – mesto zostáva národnostne homogénne s dominantným zastúpením slovenskej národnosti, pričom celkový počet obyvateľov v posledných rokoch klesá.

Podľa najnovších údajov z evidencie obyvateľov (k 01.01.2026) má mesto 34 680 obyvateľov, čo potvrdzuje klesajúci trend oproti roku 2021, kedy mali Michalovce približne 36 704 obyvateľov.

Hoci sa presné národnostné zloženie zisťuje komplexne len počas sčítania obyvateľov (raz za 10 rokov), štruktúra v meste je stabilná s týmito hlavnými skupinami:

Slovenská národnosť: Dominantná skupina, ktorá tvorí približne 80 – 85 % obyvateľstva.

Rómska národnosť: Oficiálne sa k nej hlási okolo 3,5 % obyvateľov, avšak podľa demografických odhadov a Atlasu rómskych komunít je reálny podiel rómskeho obyvateľstva v meste vyšší (často sa hlásia k slovenskej národnosti).

Ukrajinská a Rusínska národnosť: Tradičné menšiny v regióne Zemplína, ktoré spolu tvoria zhruba 1,5 % populácie. Po roku 2022 bol zaznamenaný nárast obyvateľov s ukrajinskou štátnou príslušnosťou v dôsledku migrácie, čo sa čiastočne prejavuje aj v miestnych školách a na trhu práce.

Maďarská národnosť: Tvorí menšinu pod 1 %, sústredenú skôr v južných častiach okresu (Veľké Kapušany), v samotnom meste je ich zastúpenie nízke.

Kľúčové trendy vo vývoji

Pokles celkového počtu obyvateľov

Za posledných 5 rokov mesto stratilo približne 2 000 obyvateľov. Hlavným dôvodom nie je nízka pôrodnosť, ale migrácia – sťahovanie mladých ľudí za prácou do väčších centier (Košice, Bratislava) alebo do zahraničia.

Starnutie populácie

Podobne ako v celoslovenskom meradle, aj v Michalovciach rastie podiel obyvateľov v poproduktívnom veku, čo v budúcnosti môže ovplyvniť dynamiku národnostnej obnovy.

Internacionálne vplyvy

V posledných dvoch rokoch pribúdajú v matrikách netradičné mená (napr. Nazly, Zeynep, Kylian, Atlas), čo naznačuje mierne zvyšovanie multikulturality, či už cez zmiešané manželstvá (v roku 2025 bolo 7 sobášov s cudzincom) alebo príchod zahraničných pracovníkov a ich rodín.

Graf č. 7 Podiel populácie mesta Michalovce podľa národnosti¹

Vývoj náboženskej štruktúry

V meste Michalovce sídli 11 registrovaných cirkví alebo náboženských spoločností. V meste je vytvorená „Rada cirkví“ ako poradný orgán primátora, prostredníctvom ktorého sa podporuje ekumenizmus a organizovanie spoločných podujatí a zámerov.

Aktuálny a vecný prehľad vývoja náboženskej štruktúry v meste Michalovce je založený na posledných dostupných oficiálnych údajoch (sčítanie 2021) a pozorovaných trendoch do rokov 2024 – 2026. Ide o kombináciu tvrdých štatistických dát a demograficko-sociálneho vývoja, ktorý už prebieha, hoci zatiaľ nebol samostatne „zmeraný“ novým sčítaním.

Michalovce sú výrazne kresťanské mesto (vyše 70% populácie), pričom majú nadpriemerne silné zastúpenie východných cirkví, najmä gréckokatolíckej a pravoslávnej, čo je typické pre Zemplín a blízkosť ukrajinského kultúrneho priestoru.

Pokles počtu obyvateľov a jeho dôsledky

Počet obyvateľov Michaloviec systematicky klesá (z cca 36 700 v roku 2021 na ≈ 34 700 v rokoch 2024 – 2025). Najviac ubúda mladá a stredná generácia, ktorá je zároveň menej viazaná na inštitucionálne náboženstvo a častejšie migruje za prácou.

Dopad na náboženskú štruktúru je v prirodzenom poklese členov tradičných cirkví a zvýraznenie podielu staršej, nábožensky aktívnej populácie.

Rast skupiny „bez náboženského vyznania“

Trend, ktorý sa prejavil už v roku 2021 (17 %), **pokračuje aj po ňom**, mladší obyvatelia často nevyberajú žiadnu cirkev pri úradných úkonoch a preferujú „súkromnú spiritualitu“ alebo sekularitu.

Je citelný nárast civilných sobášov na úkor cirkevných (najmä po roku 2022).

Graf č. 8 Náboženská štruktúra obyvateľov mesta Michalovce¹ v percentuálnom vyjadrení

Vzdelanostná štruktúra

Z hľadiska regionálneho rozvoja je vzdelanostná štruktúra významná aj preto, že má dlhodobý a kumulatívny charakter. Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania patrí medzi rozhodujúce endogénne determinanty regionálneho a urbánneho rozvoja, keďže priamo formuje kvalitu a rozvojový potenciál ľudského kapitálu územia. V súlade s endogénnou teóriou ekonomického rastu predstavuje akumulácia ľudského kapitálu nielen vstupný faktor produkcie, ale aj zdroj externých efektov, ktoré stimulujú produktivitu, inovačnú schopnosť a dlhodobý hospodársky rast regiónov.

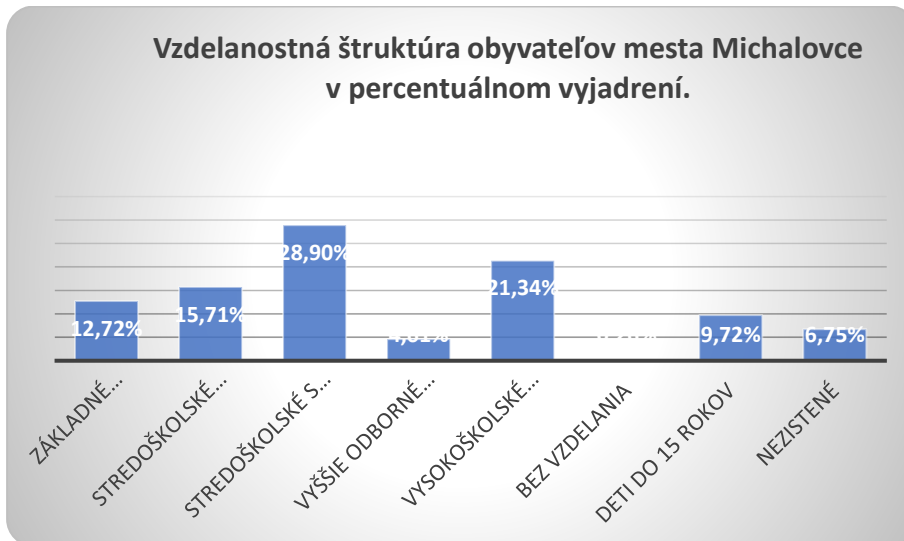
Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 sa vzdelanostná štruktúra mesta Michalovce vyznačuje dominanciou stredoškolského vzdelania, pričom súčasne zaostáva v podiele vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov v porovnaní s celoslovenským priemerom. V meste dosiahlo vysokoškolské vzdelanie približne 14 – 15% obyvateľov, zatiaľ čo úplné stredné vzdelanie s maturitou predstavuje hlavný kvalifikačný segment miestnej populácie (takmer tretina obyvateľstva). Naopak, podiel obyvateľov len so základným vzdelaním presahuje 20%, čo je hodnota vyššia než je priemer Slovenskej republiky.

Tabuľka č.7 Porovnanie vzdelania s okresom a slovenskom

Porovnanie s okresom Michalovce a Slovenskom	
Okres Michalovce (orientačne):	Slovenský priemer (2021):
Vysokoškolské vzdelanie: 14%	Vysokoškolské vzdelanie: 18,38%
Stredné vzdelanie s maturitou: 25%	Úplné stredné s maturitou: 24,66%
Základné vzdelanie: 21%	Základné vzdelanie: 16,97%

Sociálna diferenciácia

Podľa údajov mesta a okresu v Michalovskom okrese sa dlhodobo nachádza vyšší počet osôb bez dokončenej základnej školy. Existujú lokality s koncentrovaným nízkym vzdelaním, čo sa premieťa do nezamestnanosti a do medzi - generačnej reprodukcie nízkej vzdelanosti.

Graf č. 9 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta Michalovce v percentuálnom vyjadrení

2.2 Vybrané údaje - sociálne dávky zo štátneho rozpočtu z ÚPSVaR pre občanov mesta Michalovce

Ďalšiu významnú skupinu občanov vo väzbe na dopyt po sociálnych službách tvorí skupina obyvateľov s ťažkým zdravotným postihnutím (ZŤP), ako aj rodiny, v ktorých žijú. Prehľad vývoja počtu ťažko zdravotne postihnutých občanov v meste posúdených pre účely kompenzácií na riešenie sociálnej núdze občana s ŤZP zobrazujú nasledovné tabuľky:

Tabuľka č. 8 Vývoj počtu fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v meste

	2021	2022	2023	2024	2025
Počet fyzických osôb s ŤZP	3276	3310	3391	3 472	3 518

Počet poberateľov peňažných príspevkov v meste Michalovce aj s ich členením podľa účelu poskytnutia príspevku, vyjadruje nasledovná tabuľka:

Tabuľka č. 9 Počet poberateľov peňažných príspevkov v meste Michalovce

Druh peňažného príspevku	Počet poberateľov príspevkov z ÚPSVaR za mesto Michalovce				
	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Peňažný príspevok (PP) na kompenzáciu zvýšených výdavkov - dieťa</i>	326	320	322	323	307
<i>PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygiena alebo opotrebovanie</i>	618	641	647	662	673
<i>PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - prevádzka OMV</i>	497	519	529	550	553
<i>PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov – pes</i>	3	2	2	1	1
<i>PP na kúpu pomôcky</i>	22	26	21	30	18
<i>PP na kúpu zdvíhacieho zariadenia</i>	5	7	7	9	4
<i>PP na úpravu osobného motorového vozidla</i>	2	2	1	0	1
<i>PP na úpravu bytu</i>	5	5	5	3	10
<i>PP na úpravu rodinného domu</i>	2	4	4	4	1
<i>PP na osobnú asistenciu</i>	88	85	88	92	98
<i>PP na opravu pomôcky</i>	10	5	9	6	6
<i>PP na kúpu osobného motorového vozidla</i>	12	15	15	23	17
<i>PP na výcvik používania pomôcky</i>	0	0	0	0	1
<i>PP na úpravu pomôcky</i>	0	0	0	2	0
<i>PP na úpravu garáže</i>	1	0	0	0	0
<i>PP na prepravu</i>	26	21	20	14	17
<i>PP na opatrovanie</i>	552	600	661	688	767

Prehľad dôvodov výkonu sociálnej kurately u detí počas rokov 2021 – 2025 v meste Michalovce a okrese Michalovce je znázornený v nasledovnej tabuľke:

Dáta za roky 2022, 2023 a 2024 sú zámerne za celý okres Michalovce, vrátane Veľkých Kapušian pre dotvorenie obrazu početnosti s závažnosti jednotlivých sociálno-patologických javov.

Tabuľka č. 10 Prehľad dôvodov výkonu sociálnej kurately u detí počas rokov 2021 – 2025

Dôvody vykonávania sociálnej kurately	Počet poberateľov - jednotlivcov				
	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Trestná činnosť</i>	10	63	61	41	12
<i>Činnosť inak trestná</i>	4	24	27	15	5
<i>Pomoc a ochrana v priestupkovom konaní</i>	17	65	41	40	35
<i>Experimentovanie a závislosť na drogách</i>	0	0	0	0	5
<i>Iné závislosti (toluen)</i>	0	0	0	1	5
<i>Zanedbávanie povinnej školskej dochádzky</i>	45	86	128	308	132
<i>Narušené vzťahy</i>	3	2	5	7	3
<i>Úteky</i>	0	0	0	0	1
<i>Poruchy správania</i>	10	1	1	2	9
<i>Iné (sexuálne zneužívanie)</i>	0	1	3	3	2
<i>Obet' trestného činu</i>	0	0	2	0	7
<i>Svedok trestného činu</i>	0	4	2	1	1
Spolu	89	246	270	418	217

Podklady pre spracovanie údajov poskytol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach prostredníctvom svojich štatistických prehľadov.

2.3 Prehľad uchádzačov o zamestnanie v meste Michalovce rok 2021-2025

Tabuľka č. 11 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie (UoZ) podľa pohlavia:

Stav	UoZ	z toho ženy	Z toho muži
k 31.12.2021	1 697	828	869
k 31.12.2022	1 230	618	612
k 31.12.2023	1 192	600	592
k 31.12.2024	1 078	562	516
k 31.12.2025	1 005	527	478

Tabuľka č. 12 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania:

Stav	0 - Predprimárne vzdelanie	1 - primárne vzdelanie	2 – Nižšie sekundárne	3 – Vyššie sekundárne	4 – Post sekundárne neterciárne	5 – Terciárne vzdelanie (nie VŠ)	6 – Terciárne vzdelanie (I.st.)	7 - Terciárne vzdelanie (II.st.)	8 - Terciárne vzdelanie (III.st.)	9 - Neukončené
k 31.12.2021	0	76	214	1123	10	2	53	211	7	1
k 31.12.2022	0	64	124	819	7	2	37	173	4	0
k 31.12.2023	0	66	137	782	12	1	38	153	2	1
k 31.12.2024	0	56	134	680	10	2	28	166	1	1
k 31.12.2025	0	39	114	655	9	0	31	155	2	0

Tabuľka č. 13 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku

Stav	do 20 r.	20-24 r.	25-29 r.	30-34 r.	35-39 r.	40-44 r.	45-49 r.	nad 50 r.
k 31.12.2021	36	148	192	193	200	221	190	517
k 31.12.2022	21	115	113	153	150	143	152	383
k 31.12.2023	16	110	110	119	162	117	157	401
k 31.12.2024	33	96	94	115	127	132	148	333
k 31.12.2025	28	108	96	97	124	138	122	292

Tabuľka č. 14 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie

Stav	do 3 mes.	4-6 mes.	7 - 9 mes.	10-12 mes.	13-24 mes.	25-48 mes.	nad 48 mes.
k 31.12.2021	261	295	224	138	384	225	170
k 31.12.2022	237	225	129	88	166	210	175
k 31.12.2023	227	202	132	104	176	183	168
k 31.12.2024	205	197	112	74	156	140	194
k 31.12.2025	205	202	112	68	134	116	168

Tabuľka č. 15 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa kvalifikácie posledného zamestnania

Stav	0 - Príslušníci ozbrojených síl	1 - Zákonnodarcovia, riadiaci pracovníci	2 - Špecialisti	3 - Technici a odborní pracovníci	4 - Administratívni pracovníci	5 - Pracovníci v službách a obchode	6 - Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	7 - Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	8 - Operátori a montéri strojov a zariadení	9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	N/A - neurčené
k 31.12.2021	2	23	89	130	146	327	9	130	282	330	229
k 31.12.2022	2	19	36	60	55	122	3	36	89	123	1
k 31.12.2023	2	18	47	61	62	124	5	47	99	107	1
K 31.12.2024	2	19	42	53	65	99	4	40	63	95	1
k 31.12.2025	4	16	35	62	75	96	6	35	73	76	0

3 ANALÝZA STAVU POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

3.1. Verejní poskytovatelia sociálnych služieb

3.1.1 Mesto Michalovce

Mesto Michalovce plní úlohu verejného poskytovateľa sociálnych služieb a v rámci svojich zákonných kompetencií na území mesta realizuje činnosti smerujúce k rozvoju a stabilnému fungovaniu sociálnych služieb pre rôzne skupiny obyvateľstva a miestne komunity. Prostredníctvom cielene prijímaných opatrení a aktivít vytvára predpoklady pre ich dostupnosť a primeranú kvalitu.

Hlavý a podstatný význam samosprávy pri zabezpečovaní sociálnych potrieb obyvateľov spočíva v tom, že ako najbližšia úroveň verejnej moci k občanovi dokáže reálne, cielene a flexibilne reagovať na konkrétne sociálne problémy územia.

V kontexte mesta Michalovce sa tento význam prejavuje v niekoľkých vzájomne prepojených rovinách:

Blízkosť k obyvateľom a poznanie miestnych potrieb

Mestská samospráva má bezprostredný kontakt s obyvateľmi, ich životnými podmienkami a sociálnou štruktúrou mesta (rodiny s deťmi, seniori, osoby so zdravotným znevýhodnením, sociálne ohrozené skupiny).

Kompetencia zabezpečovať sociálne služby

Samospráva má zákonom zverenú právomoc v oblasti:

- sociálnych služieb,
- sociálnej pomoci,
- komunitného plánovania.

V podmienkach Michaloviec ide najmä o:

- opatrovateľskú službu,
- zariadenia pre seniorov,
- pomoc rodinám v kríze,
- podporu sociálneho bývania,
- nízkoprahové a komunitné služby.

Flexibilita a rýchla reakcia

Na rozdiel od štátu dokáže mestská samospráva:

- prijímať operatívne rozhodnutia,
- modifikovať služby podľa aktuálnej potreby,

- reagovať na krízové situácie (chudoba, sociálne vylúčenie, osamelosť seniorov).

V Michalovciach sa to prejavuje napríklad:

- rozširovaním kapacít služieb,
- úpravou sociálnych programov,
- spoluprácou s neziskovým sektorom a cirkvami.

Demokratická legitimita a participácia

Mestská samospráva funguje na princípe:

- volených orgánov,
- verejnej kontroly,
- zapájania občanov do rozhodovania.

Pre Michalovce to znamená:

- možnosť občanov ovplyvňovať sociálne priority mesta,
- transparentnejšie nakladanie s verejnými zdrojmi,
- väčší pocit spoluzodpovednosti obyvateľov.

Význam samosprávy v oblasti zabezpečovania sociálnych potrieb obyvateľov sa stále posilňuje. Kľúčovým momentom v tomto procese bolo prijatie zákona NR SR č. 416/2001 Z. z., ktorým došlo k presunu vybraných pôsobností zo štátnej správy na obce a vyššie územné celky. Bola odštartovaná decentralizácia v oblasti sociálnych služieb, čím samosprávy prevzali zodpovednosť najmä za zriaďovanie sociálnych zariadení, poskytovanie starostlivosti o seniorov a zabezpečovanie opatrovateľských a ošetrovateľských služieb.

Decentralizácia predstavuje jeden zo základných princípov fungovania sociálnych služieb a zároveň posilňuje postavenie obcí pri riešení sociálnych otázok. Z tohto princípu vyplýva povinnosť obce reagovať na sociálne potreby svojich obyvateľov a zabezpečovať im primeranú pomoc v dostupnej a efektívnej forme.

Hlavným zameraním mesta v oblasti sociálnej starostlivosti je riešenie dlhodobej starostlivosti prostredníctvom vytvárania komplexnej a dostupnej siete podporných služieb. Tento systém je orientovaný na pokrytie meniaceho sa spektra potrieb občanov, od poskytovania pomoci v domácom prostredí až po zabezpečenie inštitucionálnej starostlivosti. Cieľom sociálnej starostlivosti je zachovať dôstojnosť a kvalitu života klientov bez ohľadu na ich vek, zdravotný stav alebo sociálne znevýhodnenie.

Formy sociálnych služieb poskytovaných Mestom Michalovce

Mesto Michalovce zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb prostredníctvom nasledujúcich foriem:

- sociálne služby poskytované **terénnou formou**,

- sociálne služby poskytované **pobytovou formou**,
- sociálne služby poskytované **ambulantnou formou**,
- ďalšie služby poskytované mestom v rámci **dobrovoľnej sociálnej výpomoci**.

3.1.1.1 Sociálne služby poskytované terénnou formou

Opatrovateľská služba

Domáca opatrovateľská služba je poskytovaná občanom s trvalým pobytom v Meste Michalovce, ktorí si pre nepriaznivý zdravotný stav a zlú sociálnu situáciu nedokážu zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu a svoju domácnosť. Pomoc je poskytovaná:

- pri seba obslužných úkonoch (osobná hygiena, pomoc pri obliekaní, pri použití WC, kúpanie, pomoc pri mobilite a motorike),
- pri úkonoch starostlivosti o domácnosť klienta (nákupy, príprava stravy, resp. donáška stravy, upratovanie, pranie, žehlenie, vybavovanie úradných záležitostí prijímateľa sociálnej služby),
- pri zabezpečovaní kontaktu so spoločenským prostredím (sprievod k lekárovi, na vybavenie úradných záležitostí, na kultúrne podujatia, vychádzky a zabezpečenie predpisu liekov u lekára),
- pri dohľade pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť klienta a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít (dohľad pri užívaní, lekármi predpísaných liekov, pri stravovanom a pitnom režime).

V súlade s platným VZN je táto sociálna služba v Meste poskytovaná minimálne v rozsahu 2 – 7,5 hodín denne. Domáca opatrovateľská služba je poskytovaná zamestnancami mesta na základe pracovno - právneho vzťahu (pracovnej zmluvy). Počas roku 2025 bolo na profesii opatrovateľ/ka zamestnaných v priemere 67 osôb/mesiac a sociálna služba bola poskytovaná v priemere pre 90 klientov/mesiac. Opatrovateľská služba bola počas roka 2025 poskytnutá pre 119 osôb – občanov mesta Michalovce.

Tabuľka č. 16 Čerpané finančné prostriedky za obdobie rokov 2022 - 2025 na úhradu výdavkov

Rok	Priemerný počet klientov OS/mesiac	Priemerný počet Zamestnancov OS/mesiac	Výdavky celkom	Príjem		
				NP POS	Klienti	Iné príjmy
2022	88	64	627 269,66	81 511,30	94 116,49	1 671,50
2023	89	65	647 367,23	366 971,89	112 653,78	893,20
2024	96	67	795 716,07	688 223	126 401,02	
2025	90	67	900 281,51	823 292,60	132 879,52	104 422,78
Spolu	91	66	2 970 634,47	1 959 998,79	466 050,81	106 987,48

Od 1.12.2025 je Mesto Michalovce zapojené do NP Podpora opatrovateľskej služby v Meste Michalovce II, typ: dopytovo-orientovaný projekt. Trvanie projektu pokračuje do 31.12.2026.

3.1.1.2 Sociálne služby poskytované pobytovou formou

3.1.1.2.1 Michalovský domov seniorov - Zariadenie pre seniorov

Sociálna služba zariadenie pre seniorov (ZpS) je poskytovaná v Michalovskom domove seniorov (MDS) na Ulici Jána Hollého 9 v Michalovciach s kapacitou 188 miest.

Zariadenie pre seniorov je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby s celoročnou pobytovou formou a stupeň jej odkázanosti je najmenej IV., alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v ZpS potrebuje z iných vážnych dôvodov. Podmienkou poskytovania sociálnej služby v ZpS je Rozhodnutie o odkázanosti na poskytovanie sociálnej služby, vydané obcou v mieste trvalého pobytu žiadateľa o sociálnu službu.

Cieľom zamestnancov Michalovského domova seniorov (ďalej len „MDS“) je rešpektovať želania, potreby, schopnosti a zdravotný stav prijímateľov sociálnych služieb (ďalej len „prijímatelia“), ale zároveň zabezpečiť ich samostatnosť a sebestačnosť v čo najvyššej možnej miere, aktivizovať a integrovať ich do spoločnosti a každodenného života. MDS poskytuje využívanie svojej technickej a podpornej vybavenosti určenej pre zlepšenie kvality poskytovanej služby prijímateľom. Patrí sem napríklad využitie moderných polohovacích postelí, zdvihákov, vozíkov, rolátorov, zdvíhacích sprchovacích stoličiek a lôžok, relaxačných polohovacích pomôcok a ostatných pomôcok pre manipuláciu s imobilnými prijímateľmi.

Odborní zamestnanci MDS organizujú pre prijímateľov pri rôznych príležitostiach kultúrne podujatia a akcie v spolupráci s miestnymi základnými a umeleckými školami. Intenzívne spolupracujú aj s inými inštitúciami v meste Michalovce pri organizovaní tvorivých dielní, alebo rôznych náučných programov týkajúcich sa ochrany zdravia, správnej životosprávy a pod. V budove zariadenia sú zriadené tematické miestnosti, kde sa môžu prijímatelia stretávať samostatne a tráviť zmysluplne svoj voľný čas, v prípade potreby aj s podporou inštruktorov sociálnej rehabilitácie.

MDS spolupracuje v zmysle Štatútu rady obyvateľov s Radou obyvateľov zariadenia, ktorej predseda a členovia sú volení z prijímateľov sociálnej služby samotnými prijímateľmi a aktívne sa majú možnosť zapájať do otázok súvisiacich s poskytovaním sociálnej služby v MDS. Prijímatelia majú zabezpečený osobný, telefonický alebo písomný kontakt s rodinou, alebo osobou, ktorú si sami určia aj cez inštitút tzv. Dôverníka.

Súčasťou sociálnej služby ZpS sú:

Odborné činnosti

- základné sociálne poradenstvo,
- pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- sociálna rehabilitácia,
- ošetrovateľská starostlivosť v zariadení.

Obslužné činnosti

- ubytovanie,
- stravovanie,
- upratovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva.

Ďalšie činnosti

- utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí,
- osobné vybavenie,
- zabezpečenie záujmovej činnosti.

MDS poskytuje pre prijímateľov sociálnej služby aj nadštandardné činnosti, ktoré (v rámci poskytovania sociálnej služby ZpS) poskytujú nad rámec poskytovania sociálnej služby.

Za nadštandardnú službu je považovaná taká služba, ktorá nie je nevyhnutná pre zabezpečenie základných životných potrieb prijímateľov, ale slúži pre skvalitnenie ich života. Jedná sa najmä o pedikúru, masáže, laserovú terapiu, magneto - terapiu, biolampu, vírivku a pod. Pre nadštandardné činnosti platí cenník služieb, ktorý je stanovený v internej smernici organizácie.

3.1.1.2.2 Zariadenie opatrovateľskej služby

Sociálna služba – zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS) – je poskytovaná v Michalovskom domove seniorov (MDS) na Ul. J. Hollého č. 9 v Michalovciach s kapacitou 25 miest.

ZOS predstavuje pobytovú sociálnu službu poskytovanú na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby a ktorej nie je možné zabezpečiť domácu opatrovateľskú službu.

Podmienkou na poskytovanie tejto sociálnej služby je právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu minimálne od II. stupňa odkázanosti, ktoré vydáva ÚPSVaR vo forme integrovaného posudku podľa miesta trvalého pobytu žiadateľa.

Zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS) vytvára pre prijímateľov s nepriaznivým zdravotným stavom prostredie, ktoré im poskytuje pocit domova pri zachovaní dôstojných životných podmienok. Cieľom sociálnej služby je umožniť prijímateľom viesť kvalitný a zmysluplný život s dôrazom na čo najvyššiu mieru ich samostatnosti.

Starostlivosť je založená na príjemnej rodinnej atmosfére, vzájomnej dôvere a porozumení, pričom zahŕňa komplexnú podporu v súlade s princípom spolupráce s rodinou prijímateľa.

Služba je určená občanom odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby, ktorých aktuálna životná situácia neumožňuje zabezpečiť starostlivosť zo strany rodiny v krátkodobom horizonte. Poskytuje sa formou celoročného pobytu na dobu určitú.

Keďže sú prijímatelia ZOS umiestnení v budove MDS, majú k dispozícii rovnaké možnosti zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb ako prijímatelia zariadenia pre seniorov (ZpS).

Súčastou sociálnej služby zariadenia opatrovateľskej služby (ZOS) sú:

Odborné činnosti

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
- poskytovanie sociálneho poradenstva,
- zabezpečenie ošetrovateľskej starostlivosti.

Obslužné činnosti

- poskytovanie ubytovania,
- zabezpečenie stravovania,
- upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a ošatenia.

Ďalšie činnosti

- vytvorenie podmienok na bezpečné uloženie cenných vecí

Zhodnotenú činností, služieb ZpS a ZOS za obdobie: 2021 – 2025

Cieľom tohto zhodnotenia je ukázať nielen štatistické ukazovatele sociálnych služieb Zariadenia pre seniorov (ZpS) a Zariadenia opatrovateľskej služby (ZOS), ale predovšetkým to, ako sa systematicky pracuje na zvyšovaní kvality života prijímateľov sociálnej služby a ako sa efektívne investujú vlastné zdroje do modernizácie.

Analýza dopytu a dynamika poskytovaných služieb

Za posledných 5 rokov je enormný nárast prijatých žiadostí o poskytnutie sociálnej služby. Starnutie populácie mesta Michalovce sa priamo odzrkadľuje v číslach.

Porovnávací tabuľka: ZpS a ZOS (2021 – 2025)

Ukazovateľ / Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Počet prijatých žiadostí (ZpS / ZOS)	73 / 13	66 / 18	63 / 23	77 / 27	94 / 18
Uzatvorené nové zmluvy (ZpS / ZOS)	72 / 18	54 / 17	29 / 17	53 / 13	55 / 11
Ukončené zmluvy (Spolu) (ZpS / ZOS)	71 / 14	49 / 17	30 / 17	53 / 13	58 / 11
– z toho z dôvodu úmrtia (ZpS / ZOS)	55 / 12	31 / 15	25 / 15	47 / 13	48 / 11
– z toho odchod domov / iné zariadenie (ZpS / ZOS)	16 / 2	18 / 2	5 / 2	6 / 0	10 / 0

Počet žiadostí vysoko prevyšuje reálne kapacity. Fluktuácia prijímateľov sociálnej služby (ukončenia a nové zmluvy) ukazuje, že procesy prijímania sú nastavené maximálne flexibilne, aby sme uspokojili čo najviac občanov mesta v krízovej situácii.

Zmena štruktúry prijímateľov sociálnej služby: Narastajúca náročnosť starostlivosti

Jedným z kľúčových dôvodov, prečo musíme investovať do nového vybavenia, je **zdravotný stav prijímateľov sociálnej služby**. Výrazne stúpa počet ľudí, ktorí sú plne odkázaní na pomoc inej osoby.

Ukazovateľ / Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Imobilní prijímatelia sociálnej služby (ZpS / ZOS)	36 / 10	36 / 6	35 / 4	33 / 7	33 / 7
Čiastočne mobilní prijímatelia sociálnej služby (ZpS / ZOS)	77 / 10	79 / 8	78 / 9	88 / 12	96 / 12

Vyšší počet imobilných a čiastočne mobilných prijímateľov sociálnej služby znamená extrémne zvýšenie fyzickej záťaže pre personál a nutnosť transformovať bežné izby na „izby intenzívnej starostlivosti“.

Zvyšovanie štandardu z vlastných zdrojov (2021 – 2025)

Aby sa zvládol vyššie spomínaný nárast imobilných prijímateľov sociálnej služby a zabezpečilo im dôstojnú a bezpečnú jeseň života, investovali sa maximum finančných prostriedkov z vlastných zdrojov do interiéru a technológií.

Bezpečnosť a moderné technológie

- **Náramky prvej pomoci:** Zavedením tohto systému sa zvýšila bezpečnosť prijímateľov sociálnej služby na maximum. Senior má pomoc na dosah jedného stlačenia gombíka, čo urýchľuje reakciu personálu pri pádoch alebo náhlych zmenách zdravotného stavu.

- **Kamerový systém:** Chráni nielen majetok zariadenia a samotných prijímateľov sociálnej služby, ale slúži aj ako prevencia a bezpečnostný prvok v spoločných priestoroch.
- **Zavedenie WiFi siete v spoločenských miestnostiach:** Na každom poschodí sa pre prijímateľov sociálnej služby sprístupnili bezdrôtové internetové pripojenie. Tento krok má obrovský prínos pre ich psychickú pohodu, nakoľko im umožňuje byť v pravidelnom vizuálnom aj hlasovom kontakte so svojimi rodinami, deťmi a vnúčatami (napr. cez videohovory), čo výrazne pomáha odbúravať pocit sociálnej izolácie.

Zdravotná starostlivosť a ergonómia

- **Polohovacie lôžka (elektrické):** Výmena starých postelí za moderné polohovacie lôžka priamo zlepšuje prevenciu dekubitov (preležanín) u imobilných prijímateľov sociálnej služby a uľahčuje manipuláciu ošetrovateľom.
- **Vysádzacie kreslá:** Kľúčový nástroj pre čiastočne imobilných prijímateľov sociálnej služby. Umožňuje klientov vertikalizovať, brať do spoločenských miestností a nedovoliť, aby zostali izolovaní len na lôžku.

Hygiena a bezbariérovosť

- **Kompletné vybavenie 25 bytových jednotiek novým nábytkom:** Výrazným spôsobom sa investovali do estetiky a funkčnosti samotného bývania. Zakúpením nového, moderného a pre seniorov prispôbeného nábytku do 25 bytových jednotiek sa premenili staršie izby na útulné, dôstojné a bezpečné domovy, ktoré spĺňajú súčasné štandardy moderných sociálnych zariadení.
- **Rekonštrukcia kúpeľní na bezbariérové:** Postupná rekonštrukcia hygienických zariadení. Odstránili sa staré vane a nahradili ich modernými „walk-in“ bezbariérovými sprchami s madlami, kde vieme prijímateľa sociálnej služby bezpečne umyť aj na sprchovacom kresle.

Komfort a čisté prostredie

- **Balkónové siete proti holubom:** Možno detail, ale s obrovským dopadom na hygienu a komfort. Prijímatelia sociálnej služby môžu bezpečne vetrať a využívať balkóny bez rizika prenosu infekcií a znečistenia.

Prehľad investícií v číslach (súhrn za 5 rokov)

- **28 ks** nových elektrických polohovacích lôžok
- **10 ks** vysádzacích kresiel
- **118 ks** zavedených náramkov prvej pomoci
- **26 kúpeľní** kompletne zrekonštruovaných na bezbariérové
- Kompletné zosieťovanie balkónov a monitoring kamerovým systémom.

Všetky tieto kroky sú realizujeme s jasným cieľom – **aby sa Michalovský domov seniorov nestalo len „čakárňou“, ale skutočným, bezpečným a dôstojným domovom.**

Nárast počtu ťažkých stavov (imobilných prijímateľov sociálnej služby) si vyžaduje neustálu modernizáciu. To, čo sa za roky 2021 – 2025 nakúpilo a prerobilo, išlo v maximálnej možnej miere z prevádzkových a vlastných zdrojov, čím sa výrazne odbremenil priamy rozpočet mesta, pričom hodnota majetku mesta sa týmito investíciami zvýšila.

3.1.1.2.3 Krajské centrum sociálnych služieb ZEMPLÍN

Zariadenie ZEMPLÍN vzniklo zlúčením rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja a to tak, že uznesením zastupiteľstva došlo k zrušeniu rozpočtových organizácií ANIMA, HARMONIA, LIDWINA a ONDAVA. Ich právnym nástupcom sa s účinnosťou od 1. januára 2026 stala rozpočtová organizácia LUMEN, ktorej názov sa k tomuto dátumu zmenil na Krajské centrum sociálnych služieb ZEMPLÍN. Zariadenie je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na rozpočet Košického samosprávneho kraja. Hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu.

Zariadenie KCSS ZEMPLÍN poskytuje sociálne služby na základe zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Poskytuje jednotlivé druhy sociálnych služieb takto:

- *Miesto poskytovania sociálnej služby:* Jilemnického 1707/1, 075 01 Trebišov (Špecializované zariadenie, Zariadenie pre seniorov, DSS),
- *Miesto poskytovania sociálnej služby:* Jesenského 449/83, 075 01 Trebišov (Útulok)
- *Miesto poskytovania sociálnej služby:* Andreja Kmeťa 1362/2, 071 01 Michalovce (DSS, SVI, Útulok),
- *Miesto poskytovania sociálnej služby:* Baškovce 79, 073 01 Baškovce (Útulok),
- *Miesto poskytovania sociálnej služby:* Námestie Alexandra Dubčeka 270/2, 072 22 Strážske (Zariadenie pre seniorov, Špecializované zariadenie, DSS, Požičiavanie pomôcok),
- *Miesto poskytovania sociálnej služby:* Mládeže 14/1, 072 22 Strážske (DSS),
- *Miesto poskytovania sociálnej služby:* Rakovec nad Ondavou 45, 0172 03 Rakovec nad Ondavou (DSS).

DSS Michalovce

DSS Michalovce je sociálne zariadenie, ktoré poskytuje sociálnu službu prijímateľovi na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia a nepriaznivého zdravotného stavu.

Cieľová skupina pre ambulantnú a týždennú pobytovú formu v DSS Michalovce

Domov sociálnych služieb je sociálna služby pre deti, mladých dospelých a dospelé fyzické osoby. Podľa žiadosti do registra poskytovateľov poskytuje sociálnu službu osobám odkázaným na pomoc pre:

- 4011 – Duševné postihnutie – Demencia rôzneho typu etyológie
- 4012 – Duševné postihnutie – Organický psychosyndróm
- 4013 - Duševné postihnutie – Pervazívna vývinová porucha
- 4015 – Duševné postihnutie – Iné nešpecifikované duševné poruchy
- 4021 – Telesné postihnutie – Detské mozgová obrna
- 4024 – Telesné postihnutie - Iné telesné a neurologické poruchy
- 404 - Osoba s mentálnym postihnutím

Sociálna služba v DSS sa poskytuje fyzickej osobe

- a) odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV, alebo
- b) nevidiacej alebo prakticky nevidiacej a jej stupeň odkázanosti je najmenej II.

Zariadenie poskytuje sociálne služby pre deti a dospelých do dosiahnutia dôchodkového veku. V objekte DSS sa nachádza elokovaná trieda Spojenej školy internátnej v Michalovciach, Školská 10 (ďalej len „SŠI v MI“), ktorá zabezpečuje výchovno - vzdelávací proces školopovinných detí a plnenie povinnej školskej dochádzky vo vzdelávacom variante C.

V súlade s § 38 zákona č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov sa v DSS:

Poskytuje:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
- sociálne poradenstvo,
- sociálna rehabilitácia,
- ubytovanie,
- stravovanie,
- upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
- osobné vybavenie,
- výchova pre deti.

Zabezpečuje:

- rozvoj pracovných zručností,
- pomoc pri pracovnom uplatnení,
- záujmová činnosť,

Utvárajú podmienky na:

- vzdelávanie,
- úschovu cenných vecí.

V domove sociálnych služieb sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje domov sociálnych služieb ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov.

Pri poskytovaní sociálnej služby v DSS ambulantnou formou sa prijímateľovi neposkytuje ubytovanie.

Forma poskytovania sociálnej služby, kapacita v DSS Michalovce

DSS Michalovce	Týždenná pobytová forma (TP)	Ambulantná forma (AMB)
Kapacita počet osôb	10	40
Čas prevádzky	Pondelok 6.00 – 24.00 hod. Utorok až štvrtok 0.00 – 24.00 hod. Piatok 0.00 – 18.00 hod Prevádzka v DSS počas štátnych sviatkov a dní pracovného pokoja je organizovaná podľa osobitného predpisu	Pondelok až piatok 7.30 – 15.30 hod. Prevádzka v DSS počas štátnych sviatkov a dní pracovného pokoja je organizovaná podľa osobitného predpisu

Financovanie a úhrady za poskytovanú sociálnu službu

Úhrada za poskytovanú sociálnu službu sa určí na základe súm určených Všeobecným záväzným nariadením Košického samosprávneho kraja, ako súčin využívaných zmluvných služieb (suma úhrady za odkázanosť na pomoc inej osoby, stravovanie, ubytovanie pri týždennej pobytovej forme) a počtom dní poskytovania sociálnej služby v mesiaci.

Orientačná suma za týždennú pobytovú sociálnu službu v roku 2026 v DSS je 19 €/deň.
(Např. mesačne pri počte pracovných dní 20 je to $20 \times 19 = 380$ €)

Orientačná suma za ambulantnú sociálnu službu v roku 2026 v DSS je 7 - 9 €/deň, podľa počtu odobratej stravy v DSS.

(Např. mesačne pri počte pracovných dní 20 je to $20 \times 9 = 180$ €)

Kontaktné údaje:

Krajské Centrum sociálnych služieb ZEMPLÍN, Jilemnického 1707/1, 075 01Třebišov

Miesto poskytovania sociálnej služby: Andreja Kmeťa 1362/2, 071 01 Michalovce

Tel. č.: 0910 873 010

web: www.socsluzbyzemplin.sk

Odláhčovacia služba

Odláhčovacia služba je určená pre rodinných opatrovateľov, ktorí potrebujú krátkodobý oddych od starostlivosti o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. (§ 54 zákona 448/2008 Z.z). Poskytuje sa v domove sociálnych služieb týždennou pobytovou formou alebo ambulantnou formou, ak to kapacita zariadenia umožňuje.

Útulok

V zmysle § 26 zákona 448/2008 Z. z. útulok poskytuje:

- ubytovanie na určitý čas,
- sociálne poradenstvo,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- nevyhnutné ošatenie a obuv,

zabezpečuje:

- rozvoj pracovných zručností,
- pomoc pri pracovnom uplatnení,

utvára podmienky na:

- prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
- vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
- upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
- záujmovú činnosť

Cieľová skupina

Poskytovateľ sociálnej služby v útulku túto sociálnu službu poskytuje pre jednotlivcov s dieťaťom, alebo rodiny s deťmi. Utváranie podmienok na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny zahŕňa poskytovanie základných hygienických potrieb prijímateľovi, ktorý si ich nevie alebo nemôže zabezpečiť v rozsahu potrebnom na zachovanie ľudskej dôstojnosti.

Kontaktné údaje:

Krajské Centrum sociálnych služieb ZEMPLÍN, Jilemnického 1707/1, 07501 Trebišov

Miesto poskytovania sociálnej služby: Andreja Kmeťa 1362/2, 071 01 Michalovce

Telefón: 056/6882111, 0910 873 009

web: www.socsluzbyzemplin.sk

Prevádzková doba: nepretržitá prevádzka s nerovnomerne rozvrhnutým pracovným časom.

Kapacita útulku: 15 miest. Prijímatelia sú ubytovaní v dvoj a trojlôžkových izbách.

Financovanie a úhrady

- Všetky odborné a obslužné činnosti sú útulku poskytované bezplatne.
- Úhrada za ubytovanie sa riadi VZN Košického samosprávneho kraja č. 11/2020 zo dňa 14.decembra 2020 (najnovšia aktualizovaná príloha VZN je od 01. 03. 2026.)
- Prijímateľ povinný platiť úhradu za ubytovanie o 10. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca.
- Úhradu za poskytovanú sociálnu službu v zariadení si platí fyzická osoba za kalendárny mesiac.

Cenník sociálnej služby – útulok:

Výška úhrady za ubytovanie pre fyzickú osobu sa určí ako súčet dennej sadzby úhrady za obytnú miestnosť s príslušenstvom za osobu a podielovej úhrady za izbu. (viď. tabuľka)

Úhrada za osobu	za FO / deň
do 15 rokov	0,00
od 15 rokov do 18 rokov	0,88
nad 18 rokov	1,77
Podielová úhrada za izbu	za FO / deň
1 osoba na izbe	1,77
2 osoby na izbe	0,88
3 osoby na izbe	0,57
4 osoby na izbe	0,42
5 a viac osôb na izbe	0,31

Príklad výpočtu úhrady:

- a) rodič + 1 dieťa do 15 r. = 3,53 €/deň; **109,43 €/31 dní**
- b) rodič + 1 dieťa do 15 r. + 1 dieťa nad 15 r. = 4,36 €/1 deň; **135,16€/31deň.**
- c) 2 rodičia + 2 deti do 15 r. = 5,22 €/1 deň; **161,82 €/31 dní.**

Výška úhrady závisí od počtu osôb v obytnej miestnosti a veku ubytovaných osôb.

Služba včasnej intervencie

Služba včasnej intervencie sa poskytuje dieťaťu do siedmich rokov jeho veku, ak je jeho vývin ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa.

V zmysle § 33 zákona 448/2008 Z. z. služba včasnej intervencie:

Poskytuje:

- špecializované sociálne poradenstvo,
- sociálna rehabilitácia,

Vykonáva:

- stimulácia komplexného vývinu dieťaťa so zdravotným postihnutím,
- komunitná rehabilitácia,
- preventívna aktivita.

Čo vieme ponúknuť?

Tím poradcov SVI ponúka bezplatne komplex podporných služieb, ktorý zahŕňa rôzne možnosti pomoci a podpory rodiny v rozsahu:

Komunitnej rehabilitácie

- pomoc rodine nájsť si svoje miesto v komunite,
- vyhľadávanie vhodných zariadení pre dieťa,
- pomoc a podpora pri prechode do predškolského a školského prostredia.

Preventívnej aktivity

- vytváranie priestoru pre stretávanie rodín a ich svojpomocné aktivity,
- sprevádzanie rodiny v procese prijatia diagnózy dieťaťa,
- vzdelávanie rodičov (prednášky a pod.).

Sociálnej rehabilitácie

- zisťovanie aktuálnych potrieb rodiny/podpora rodiny vo formulovaní vlastných potrieb,
- rozvoj a nácvik zručností, schopností, návykov potrebných pre každodenný život v domácnosti, pri zvládnutí sebaobslužných činností a základných sociálnych aktivít,
- podpora rodiny pri zvládaní záťaže a vyrovnávaní sa s novými situáciami.

Stimulácie vývinu dieťaťa

- podpora pri základnej manipulácii s dieťaťom,
- posilnenie základných komunikačných stratégií dieťaťa a návrh alternatívnych spôsobov komunikácie,
- podpora pri úprave vhodného fyzického prostredia pre dieťa v záujme jeho stimulácie,
- návrhy a ukážky možností stimulácie v domácom prostredí,
- návrhy vhodných pomôcok a hračiek rešpektujúc individuálne potreby dieťaťa,
- podpora a posilnenie silných stránok a rešpektovanie limitov dieťaťa,
- orientačné identifikovanie vývinovej úrovne dieťaťa, poskytovanie informácií o vývine a potrebách dieťaťa v závislosti od veku, typu a stupňa zdravotného postihnutia.

Sieťovania rodiny na ďalších odborníkov

- sprostredkovanie informácií o rôznych formách terapií, služieb a možnosti podpory rodiny a dieťaťa,
- vyhľadávanie a sieťovanie odborníkov,
- konzultovanie výberu, vhodnosti, kombinácii a intenzity množstva ponúkaných terapií,
- poskytovanie informácií o kompenzačných príspevkoch a pomôckach.

Kontaktné údaje:

Krajské centrum sociálnych služieb ZEMPLÍN, Jilemnického 1707/1, 075 01 Trebišov.

Miesto poskytovania sociálnej služby: Andreja Kmeťa 1362/2, 071 01 Michalovce.

Tel. č.: 0948/159 830, ďalšie kontaktné údaje nájdete na webe.

web: www.socsluzbyzemplin.sk

Prevádzková doba

Jednozmenný, pružný pracovný čas, v zmysle platných interných predpisov organizácie s prihliadnutím na potreby rodín.

Práva a povinnosti prijímateľa sociálnej služby

Prijímateľ služby včasnej intervencie má právo:

- na poskytovanie sociálnej služby odborne, bezpečne a s rešpektom k ľudskej dôstojnosti,
- na individuálny prístup podľa potrieb dieťaťa a rodiny,
- na ochranu súkromia a osobných údajov,
- na informácie o rozsahu, priebehu a podmienkach služby,
- spolupodieľať sa na plánovaní podpory a cieľov intervencie,
- vyjadrovať svoje názory, podnety a sťažnosti,
- na rovnaké zaobchádzanie bez diskriminácie,
- slobodne sa rozhodnúť o využívaní alebo ukončení služby v súlade so zmluvou.

Prijímateľ služby včasnej intervencie je povinný:

- spolupracovať pri poskytovaní sociálnej služby,
- poskytovať pravdivé a aktuálne informácie potrebné na odbornú pomoc,
- dodržiavať podmienky dohodnuté v zmluve o poskytovaní sociálnej služby,
- oznámiť zmeny, ktoré môžu ovplyvniť poskytovanie služby,
- rešpektovať odborných pracovníkov a zásady slušného správania,
- vytvoriť primerané podmienky na realizáciu intervencie,
- chrániť zapožičané pomôcky a materiály pred poškodením alebo stratou.

3.1.1.2.5 Centrum pre deti a rodiny Michalovce

Sídlo: Františka Kubáča 7, 071 01 Michalovce

E-mail: cdr.michalovce@gmail.com

Webová stránka: www.cdrmichalovce.sk

Prevádzková doba: Kedy je služba dostupná (napr. pracovné dni).

Pobytová forma – celoročná nepretržitá prevádzka, ktorá je realizovaná v 9 samostatne usporiadaných skupinách a v 11 profesionálnych náhradných rodinách.

Terénna a ambulatná forma

Pondelok – piatok od 7,00 hod. do 15,00 hod.

Kapacita: Koľko klientov môže zariadenie prijať.

Pobytová forma – 112 klientov vo veku od 0 do 25 rokov.

Kategorizácia služieb

Terénne služby: Pomoc priamo doma (napr. opatrovateľská služba, rozvoz obeda).

Ambulantné služby: Človek za službou dochádza (napr. denný stacionár, poradenské centrum)

Centrum pre deti a rodiny Michalovce je zapojené do Národného projektu **“Rozvoj výkonu opatrení SPODaSK II.”**

V rámci projektu má CDR zriadenú jednu ambulanciu na vykonávanie opatrení ambulatnou a terénnou formou a to v Michalovciach na ulici Partizánskej 2.

Odborný tím na vykonávanie opatrení tvoria traja sociálni pracovníci a jedna pracovníčka, ktorá organizuje „SRK“ (stretnutie rodinného kruhu).

Ambulantnou formou alebo terénnou formou, výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu alebo iných povinností uložených súdom podľa osobitného predpisu, alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená takáto povinnosť (ďalej len „ambulantné výchovné opatrenie“), pre:

Dieťa

- na základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- na základe rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení ambulantného výchovného opatrenia, a ak je to účelom ambulantného výchovného opatrenia, tak aj rodiča dieťaťa alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- na základe písomnej dohody s centrom, v ktorom je dieťa umiestnené na účel vykonávania pobytového opatrenia súdu, alebo
- na požiadanie dieťaťa, plnoletú fyzickú osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, mladého dospelého po ukončení náhradnej starostlivosti.

Podprogramy

Centrum vykonáva ambulatnou a terénnou formou opatrenia zamerané najmä na:

- sanáciu rodiny/zanedbávanie,
- výchovné problémy, problémové správanie,

- rodičovské konflikty – rozvodové/rozchodové situácie,
- poskytovanie sociálneho poradenstva MD po ukončení náhradnej starostlivosti,
- podporu NRS,
- poradensko - psychologickú pomoc rodinám v krízovej situácii,
- zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny.

Centrum vykonáva ambulantnou a terénnou formou

- opatrenia na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa, ak opatreniami vykonávanými vo vlastnej pôsobnosti nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa,
- opatrenia na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa, to znamená:
  - opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových/rozchodových situáciách,
  - odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii,
  - odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa,
  - odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch,
  - odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností,
  - odborné metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny,
- poradensko - psychologická pomoc rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách.

Vykonávanie ambulantných výchovných opatrení, to znamená:

- a) uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobne, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosti podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti,
- b) uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobne, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosti zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe,
- c) uloženie maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu:
  - vykonávanie povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenie,
  - poskytuje podporu, sociálne alebo iné odborné poradenstvo náhradným rodičom,
  - poskytuje sociálne poradenstvo mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti.

Centrum realizuje opatrenia ambulantnou a terénnou formou na základe odporúčania príslušného ÚPSVaR, orgánu SPODaSK v nasledovných etapách:

a) prijatie prípadu, ktoré zahŕňa:

zabezpečenie základných informácií o prípade, stretnutie s rodinou – nadviazanie kontaktu, predbežný návrh realizácií opatrení, vypracovanie plánu vykonávania opatrení ambulantnou a terénnou formou, spísanie dohody o spolupráci s rodinou,

b) realizácia opatrenia, ktoré zahŕňa:

práca s rodinou ako klientom v prirodzenom prostredí, v ambulancii alebo v inštitúcii, sprevádzanie počas vykonávania opatrenia,

c) ukončenie opatrenia, ktoré zahŕňa:

záverečné stretnutie s rodinou, vyhotovenie záverečnej správy a zhodnotenie výkonu opatrenia, príp. návrhy ďalších možných opatrení.

Pobytová forma: Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre:

a) Dieťaťa na základe:

- dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- požiadania dieťaťa,
- rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia.

b) Plnoletú fyzickú osobu:

- ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím.

Centrum prijíma detí od narodenia do dosiahnutia plnoletosti, najdlhšie do veku 25 rokov.

Cieľovou skupinou centra sú:

a) deti s nariadeným neodkladným opatrením / dieťa od 0-18 rokov/,

b) deti s uloženým výchovným opatrením /dieťa od 0-18 rokov/,

c) deti s nariadenou ústavnou starostlivosťou /dieťa od 0-18 rokov/,

d) mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa. Starostlivosť môže byť mladému dospelému poskytovaná do jeho osamostatnenia sa, najdlhšie do 25 rokov veku. Centrum môže vytvoriť podmienky na predĺženie pobytu plnoletej fyzickej osoby, ktorej bola v centre poskytovaná starostlivosť do dovŕšenia 25 rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie. Dĺžka pobytu podľa prvej vety je najviac 24 mesiacov.

Podporné služby: (napr. požičovňa kompenzačných pomôcok, prepravná služba).

Centrum pre deti a rodiny Michalovce poskytuje odbornú pomoc aj u iných poskytovateľov. Ak je to v záujme dieťaťa, využívame služby:

- psychológa,
- špeciálneho pedagóga,
- logopéda,
- centra poradenstva a prevencie, ktoré realizujú odborné vyšetrenia,
- klinického psychológa,
- iných odborníkov

Podrobný profil poskytovateľa

Pri každej konkrétnej službe by mali byť uvedené tieto detaily:

Názov a zameranie: Komu presne je služba určená (napr. seniori s demenciou, rodiny v kríze).

Starostlivosť je určená deťom od 0 do 18 rokov, mladým dospelým najdlhšie do 25 rokov -**pobytovou formou**.

Terénnou a ambulantnou formou – ohrozeným rodinám, sanácia, zanedbávanie, výchovné problémy, problémové správanie, rodičovské konflikty – rozvodové/rozchodové situácie.

Financovanie a úhrady

Transparentnosť v peniazoch predchádza nedorozumeniam:

Bezplatné vs. platené služby:

Pobytové služby - stravovanie, ubytovanie, hygiena, školské pomôcky, zdravotná starostlivosť, cestovné, ošatenie a iné sú hradené z rozpočtu organizácie – bezplatné.

Úhrada pri pobytovom opatrení na základe dohody:

V zmysle § 61ods. 3 zákona č. 305/2005 Z.z.

Dieťa – suma úhrady sa upravuje podľa sumy prídavkov na dieťa – 1/30 prídavku na dieťa, 2 eur na deň

V zmysle § 61 ods. 4 zákona č. 305/2005 Z.z.

Rodič, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, iná blízka osoba dieťaťa úhrada je za bývanie na deň (ak CDR zabezpečuje stravu, úhrada je vo výške stravnej jednotky pre MD 5,71 – 6,88 €) – 1/30 10% sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu, denne 0,95 eur.

Práva a povinnosti klienta

- **Dieťa má právo vždy byť medzi prvými, komu treba pomôcť**
- Všetky deti sú si rovné, bez rozdielu národnosti, náboženstva, pôvodu, postavenia.
- Všetky deti majú právo na starostlivosť, lásku a porozumenie.
- Každé dieťa má právo na zdravý duševný a telesný vývoj, na dostatok zdravej výživy.
- Každé dieťa má právo na vzdelanie.

- právo navštevovať predškolské zariadenie.
- právo rozhodnúť sa pre učebný odbor na SS, VŠ.
- právo rozhodnúť o ďalšom zotrvaní v CDR po dovŕšení plnoletosti.
- Každé dieťa má právo na zdravotnú starostlivosť.
- Právo na zvláštnu opateru pri telesnom, duševnom alebo sociálnom postihnutí.
- Každé dieťa má právo na hru, oddych a voľný čas.
- Právo na vychádzku – vzhľadom na vek a mentálnu úroveň.
- Právo poznať svojich rodičov.
- Právo udržiavať kontakt s obidvoma rodičmi, príbuznými, blízkymi osobami.
- Právo tráviť pobyty v rodine počas prázdnin, sviatkov.
- Právo stretávať sa so súrodencami v iných SS, v PR.
- Právo na rešpektovanie a prihliadanie na názor dieťaťa, ktoré je schopné formulovať vlastné názory a jeho právo byť vypočuté v súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho týka a právo dieťaťa slobodne sa vyjadrovať o záležitostiach týkajúcich sa jeho osoby.
- Sloboda prejavu a právo na vhodné informácie.
- Právo združovania, stretávania sa s ostatnými.
- Právo na ochranu pred neoprávnenými zásahmi do súkromia, rodiny, domova a korešpondencie, ako aj pred útokmi na česť alebo povesť dieťaťa a s jeho ľudskou dôstojnosťou.
- Právo na brigádnickú činnosť.
- Právo využívať sociálne zabezpečenie právo vedieť o svojich právach.
- Právo hovoriť ich vlastným jazykom a vyznávať ich vlastné náboženstvo a kultúru úctu k jeho vierovyznaniu, svetonázoru, národnostnej a etnickej príslušnosti.
- Právo stretávať sa a združovať podľa vlastného výberu.
- Právo na citlivý prístup pri zabezpečení opatrení pri zanedbanej hygiene, predovšetkým pri príchode zo zanedbaného prostredia.
- Právo vyjadriť svoj názor pri nahlásení do NRS.
- Právo na poskytovanie poradenstva a služieb spojených s výchovou a vzdelávaním.
- Úctu k svojej osobe a na zabezpečenie ochrany proti fyzickému, psychickému a sexuálnemu násiliu.

- Právo na slobodnú voľbu voliteľných a nepovinných predmetov v súlade so svojimi možnosťami, záujmami a záľubami v rozsahu ustanovenom vzdelávacím programom.
- Právo na NRS a to bez ohľadu na dôvody straty rodinného prostredia.

Povinnosti

- neobmedzovať svojim konaním práva ostatných detí,
- dodržiavať režim a vnútorný poriadok centra,
- chrániť pred poškodením majetok centra,
- pravidelne sa zúčastňovať na výchove a vzdelávaní a riadne sa vzdelávať,
- konať tak, aby neohrozoval svoje zdravie a bezpečnosť, ako aj zdravie a bezpečnosť ďalších osôb zúčastňujúcich sa na výchove a vzdelávaní,
- ctiť si ľudskú dôstojnosť všetkých detí a zamestnancov centra,
- rešpektovať pokyny zamestnancov centra.

3.1.1.3 Sociálne služby poskytované ambulantnou formou

3.1.1.3.1 Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa nachádza na ulici A. Markuša v Michalovciach. Jeho kapacita je 42 detí.

V zariadení sa poskytuje starostlivosť deťom do troch rokov veku, a to najmä na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života rodičov. Služba je určená pre deti do konca kalendárneho roka, v ktorom dosiahnu tri roky veku, ak sa rodič alebo iná fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe súdneho rozhodnutia, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej alebo vysokej škole, pripravuje sa na vstup na trh práce, realizuje aktivity smerujúce k vstupu alebo návratu na trh práce, alebo vykonáva zárobkovú činnosť.

V zariadení sa poskytujú najmä bežné úkony starostlivosti o dieťa, zabezpečuje sa stravovanie a výchovné aktivity.

3.1.1.3.2 Denné centrum

V dennom centre (ďalej len „DC“), ktoré bolo v minulosti známe ako klub dôchodcov, sa vytvárajú vhodné podmienky na realizáciu záujmovej a kultúrnej činnosti a na udržiavanie fyzickej i psychickej aktivity občanov. Služby sú určené najmä pre poberateľov starobného dôchodku alebo osoby s nepriaznivým zdravotným stavom s trvalým pobytom na území mesta.

V DC sa počas dňa poskytuje sociálna služba fyzickým osobám, ktoré dosiahli dôchodkový vek, ako aj osobám s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom.

Denné centrá zabezpečujú sociálne poradenstvo a organizujú rôznorodú záujmovú činnosť. Stretávanie seniorov v denných centrách má v meste Michalovce dlhoročnú tradíciu. Ku koncu roka 2025 mesto spravovalo 9 denných centier, ktoré združovali približne 803 seniorov, a to nielen v centre mesta, ale aj v jeho ďalších častiach.

Poslaním denných centier je vytvárať podnetné a motivujúce prostredie pre aktívne a zmysluplné trávenie voľného času. Ich cieľom je podporiť prijímateľov sociálnych služieb v tom, aby vnímali dôchodkový vek ako prirodzenú novú etapu života, a nie ako jeho ukončenie. Poskytované služby pomáhajú zmierňovať pocity osamelosti, nudy či neužitočnosti, podporujú budovanie sociálnych kontaktov a priateľstiev, rozvíjajú záujmy a vedomosti a tým prispievajú k zvyšovaniu kvality života.

Sociálne poradenstvo je v jednotlivých denných centrách poskytované pravidelne.

Cieľom sociálneho poradenstva je poskytovať občanom jednoduché, zrozumiteľné a komplexné informácie, ktoré im pomôžu nájsť vhodné a flexibilné riešenie ich sociálnej situácie prostredníctvom príslušných inštitúcií a organizácií. Tieto subjekty by mali v konkrétnej životnej situácii zabezpečiť potrebnú pomoc.

Poradenstvo zahŕňa aj informácie o poplatkoch za zdravotnícke služby, možnostiach vzdelávania (napr. univerzita tretieho veku), daňových úľavách pre seniorov a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ako aj o systéme zliav v mestskej hromadnej doprave a podobne. Súčasťou je tiež poskytovanie kontaktov a adries na zamestnancov mestského úradu a ďalších inštitúcií, napríklad právnikov, notárov, zdravotníckych zariadení či psychologických poradní.

Činnosť denných centier je pestrá a zahŕňa rôzne aktivity, ako sú besedy, výstavy ručných prác, výlety, stretnutia s jubilantmi, spoločenské hry, šachové turnaje či prednášky príslušníkov mestskej polície a odborných lekárov. Organizujú sa aj krúžky varenia a pečenia, vzdelávacie kurzy zamerané na aktívne trávenie voľného času, správnu výživu, zdravotné problémy vo vyššom veku a psychologické aspekty starnutia.

Denné centrá zároveň spolupracujú s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva, Jednotou dôchodcov a ďalšími inštitúciami.

Členovia sa každoročne aktívne zapájajú do cyklu zdravotno - vzdelávacích prednášok, ako aj do stretnutí s príslušníkmi Mestskej polície v Michalovciach, ktoré sú zamerané na prevenciu kriminality. Súčasťou týchto aktivít je poskytovanie základných bezpečnostných informácií, priebežne dopĺňaných o nové formy podvodného konania a praktiky zamerané na vylákavie finančných prostriedkov od dôverčivých seniorov, ako aj o ďalšie druhy majetkovej kriminality. Dôraz sa kladie aj na bezpečné správanie sa v domácom prostredí i na verejnosti, pričom účastníkom sú distribuované aj reflexné prvky.

V oblasti športu sa v meste už stalo tradíciou organizovanie Olympijského dňa seniorov, ktorý pripravujú Slovenský zväz zdravotne postihnutých a Jednota dôchodcov Slovenska, pričom mesto sa podieľa najmä na zabezpečení športových priestorov.

Počas posledných rokov sa členovia denných centier aktívne zapájajú aj do dobrovoľníckych aktivít mesta.

3.1.1.3.3 Odľahčovacia služba

Odľahčovacia služba je sociálna služba, ktorá pomáha ľuďom, ktorí sa dlhodobo starajú o blízku osobu (napr. seniora alebo osobu so zdravotným postihnutím), tým, že ich na určitý čas zastúpi v starostlivosti.

Ide o službu podľa zákona o sociálnych službách, ktorej cieľom je:

- umožniť opatrovateľovi odpočinok (regeneráciu fyzických a psychických síl),
- poskytnúť mu čas na vybavenie osobných záležitostí,
- predchádzať vyhoreniu alebo zhoršeniu jeho zdravia.

Odľahčovacia služba je pre:

- osoby, ktoré sa celodenne starajú o blízkeho (napr. rodinný príslušník),
- opatrovateľ musí byť spravidla poberateľom príspevku na opatrovanie,
- osoba, o ktorú sa stará, musí byť odkázaná na pomoc inej osoby.

Odľahčovacia služba môže mať viac foriem.

Terénna forma

- pracovník príde do domácnosti klienta,
- stará sa o odkázanú osobu namiesto opatrovateľa.

Ambulantná forma

- klient je počas dňa umiestnený napr. v:
  - dennom stacionári
  - zariadení sociálnych služieb
- po skončení dňa sa vracia domov.

Pobytová forma

- krátkodobý pobyt v zariadení (napr. na niekoľko dní/týždňov).

Rozsah poskytovania

- odľahčovacia služba sa poskytuje maximálne 30 dní v kalendárnom roku
- môže sa rozdeliť na viac kratších období (napr. niekoľko dní naraz)

Zhrnutie

- ide o **dočasné zastúpenie opatrovateľa**,
- cieľ je oddych a prevencia od vyčerpania,
- poskytuje sa doma, ambulantne alebo pobytovo,
- maximálne 30 dní ročne.

Úhrada sa vykonáva na základe uzatvorenej zmluvy o poskytnutí tejto sociálnej služby.

3.1.1.3.4 Komunitné centrum

V komunitnom centre v Michalovciach sa poskytuje viacero druhov sociálnych a komunitných služieb zameraných najmä na pomoc sociálne znevýhodneným skupinám (deti, rodiny, seniori, marginalizované komunity). Ich cieľom je zlepšiť životné podmienky, podporiť integráciu a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Hlavné sociálne služby v komunitnom centre Michalovce :

Sociálne poradenstvo

- pomoc pri riešení životných problémov (chudoba, bývanie, nezamestnanosť),
- asistencia pri vybavovaní sociálnych dávok a úradných záležitostí.

Terénna a komunitná sociálna práca

- individuálna pomoc priamo v komunite alebo domácnostiach,
- podpora ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením,
- aktivizácia klientov a riešenie ich konkrétnych problémov.

Vzdelávacie a rozvojové aktivity

- kurzy, doučovanie a workshopy pre deti a mládež,
- zvyšovanie gramotnosti, pracovných a životných zručností,
- príprava na zamestnanie a podpora uplatnenia na trhu práce.

Voľnočasové a preventívne aktivity

- športové, kultúrne a komunitné podujatia,
- programy zamerané na prevenciu sociálnych problémov,

- bezpečný priestor pre deti a mládež.

Sociálna rehabilitácia a podpora

- pomoc osobám so zdravotným postihnutím alebo znevýhodnením,
- podpora samostatnosti a integrácie do spoločnosti.

Aktivity pre seniorov

- spoločenské a kultúrne akcie,
- podpora sociálnej integrácie a aktívneho starnutia.

Zdravotno-osvetová činnosť

- informovanie o zdraví, hygiene a prevencii ochorení,
- praktické tréningy (napr. osobná hygiena, starostlivosť o domácnosť).

Podpora integrácie a sociálneho začlenenia

- služby pre marginalizované komunity (najmä rómske komunity),
- pomoc pri začlenení do spoločnosti, školy či zamestnania,
- znižovanie sociálneho vylúčenia.

3.1.1.3.5 Integračné centrum

Integračné centrum v Michalovciach je sociálna služba zameraná najmä na podporu integrácie cudzincov (najmä odídenčov z Ukrajiny), ale otvorená aj pre širokú verejnosť.

Hlavné poskytované sociálne služby a aktivity

Na základe dostupných informácií centrum poskytuje najmä tieto typy služieb:

Integračné a poradenské služby

- pomoc pri začleňovaní cudzincov do spoločnosti,
- podpora integrácie medzi miestnymi obyvateľmi a migrantmi,
- nadväzovanie sociálnych kontaktov a komunitného života.

Sociálne a komunitné aktivity

- organizovanie **voľnočasových a spoločenských aktivít**,
- podujatia pre rôzne skupiny (deti, študenti, seniori),
- komunitné stretnutia spájajúce domácich a cudzincov.

Vzdelávacie a rozvojové aktivity

- kurzy, besedy a workshopy (napr. jazykové, kultúrne, informačné),
- edukačné programy podporujúce adaptáciu a orientáciu v spoločnosti.
-

Aktivity pre deti a rodiny

- programy pre deti (vrátane detí migrantov),
- spolupráca s inštitúciami (napr. školy, hasiči) pri výchovno-vzdelávacích aktivitách.

3.1.1.3.6 NP Terénna sociálna práca a komunitné centrá – „Aktivita TSP a TP“

Zámer projektu

Národný projekt Terénna sociálna práca a komunitné centrá (známy aj ako "Spolu pre komunitu") poskytuje podporu ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii. Cieľom aktivity terénna sociálna práca je predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a riešenie problémov priamo v prirodzenom prostredí klientov.

Hlavné zameranie a ciele projektu

Podpora v teréne: Terénni sociálni pracovníci pôsobia priamo v marginalizovaných komunitách alebo v prostredí ľudí bez domova, kam prinášajú sociálne poradenstvo a asistenciu.

Riešenie krízových situácií: Pomáhajú pri uplatňovaní práv, jednaní s úradmi, hľadaní zamestnania a riešení bytovej či finančnej núdze.

Aktivizácia klientov: Snahou je motivovať jednotlivcov a rodiny k samostatnému a aktívnemu riešeniu ich nepriaznivej životnej situácie.

Cieľová skupina:

Osoby sociálne vylúčené, príp. ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením, ktoré sú koncentrované najmä v rómskych komunitách (ďalej aj ako „MRK“).

Popis pracovnej činnosti terénneho sociálneho pracovníka (TSP)

Náplň práce terénneho pracovníka zahŕňa priamy kontakt s klientmi a komplexnú sociálnu intervenciu:

- **Depistáž a monitoring:** Vyhľadávanie osôb ohrozených sociálnym vylúčením (vrátane ľudí bez domova) priamo v teréne.
- **Sociálne poradenstvo:** Poskytovanie základných informácií a pomoci pri orientácii v sociálnom, zdravotnom a právnom systéme.

- **Vedenie prípadu (Case management):** Identifikácia potrieb klienta a spoločné vypracovanie individuálneho plánu na riešenie jeho situácie (napr. hľadanie bývania, práca, dlhové poradenstvo).
- **Administratíva a evidencia:** Vedenie povinnej projektovej dokumentácie, tvorba záznamov o intervenciách a monitoring poskytnutej pomoci.
- **Spolupráca s inštitúciami:** Komunikácia a sieťovanie s úradmi práce, samosprávou, školami, zdravotníckymi zariadeniami a políciou

3.1.1.3.7 NP Terénna sociálna práca a komunitné centrá – „Aktivita TSP ĽBD“

Terénna sociálna práca - Ľudia bez domova (TSP – ĽBD)

Zámer projektu

Zámerom projektu je rozšíriť pôsobenie terénnej sociálnej práce s ľuďmi zažívajúcimi bezdomovectvo, príp. ohrozenými stratou bývania na všetky väčšie mestá na území SR, v ktorých možno predpokladať ich zdržiavanie sa.

Cieľ projektu

Cieľom projektu je poskytovanie primárnej intervencie pre túto cieľovú skupinu v jej prirodzenom prostredí, znižovanie odvrátiteľných rizík, ktoré prináša život bez stabilného bývania a tým zvyšovanie kvality života týchto ľudí a sprostredkovanie nadväzných služieb.

V projektovej rovine je cieľom plošné zmapovanie situácie a potrieb ľudí bez domova, príslušných samospráv a služieb. Takisto sa otvára príležitosť na spoluprácu so samosprávou v téme sociálneho nájomného bývania, ktoré je jedným z podporných mechanizmov na zvýšenie cenovo dostupného bývania pre nízkoprájmové skupiny ako aj vytvorenie a pilotné otestovanie metodiky práce práve s touto cieľovou skupinou. Tieto ciele sú v súlade s čiastkovými opatreniami navrhovanými v **Národnej koncepcii prevencie a ukončovania bezdomovstva do roku 2030** pre oblasti prevencie, bývania a dát a štatistiky.

Cieľová skupina

Ľudia zažívajúci bezdomovectvo, prípadne ohrození stratou bývania

Terénna sociálna práca a popis jej činnosti

Terénna sociálna práca je odborná činnosť, ktorá je vykonávaná prevažne v prirodzenom prostredí človeka (na mieste prebývania, zdržiavania, na verejnom priestranstve), proaktívne odstraňuje prekážky, pre ktoré človek nenavštevuje, nevyužíva iné formy pomoci a v súlade s nízkoprahovým princípom sa usiluje čo najviac priblížiť človeku, jeho schopnostiam, či možnostiam.

Popis pracovnej činnosti

- aktívne vyhľadávanie a kontaktovanie osôb zažívajúcich bezdomovectvo alebo ohrozených stratou bývania,

- pravidelné návštevy osôb z cieľovej skupiny na miestach prespávania alebo zdržiavania,
- posudzovanie životnej situácie človeka v spoločenskom, ekonomickom, politickom kontexte lokality, regiónu, spoločnosti a plánovanie práce s klientom,
- poskytovanie podpory v krízových situáciách osobám z cieľovej skupiny a sprístupnenie ostatných foriem pomoci,
- poskytovanie sociálneho poradenstva na úrovni základného a špecializovaného sociálneho poradenstva v súlade so Zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách,
- poskytovanie pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov jednotlivca v súlade so Zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, príp. znevýhodnených skupín obyvateľov na lokálnej/regiónálnej úrovni,
- vykonávanie preventívnych aktivít v súlade so Zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách s cieľom predchádzať sociálnemu vylúčeniu alebo jeho prehlbovaniu, zmierňovať negatívne dopady a zvyšovať kvalitu života ľudí žijúci v podmienkach sociálneho vylúčenia a generačnej chudoby,
- sieťovanie s inštitúciami a organizáciami pôsobiacimi v lokalite/regióne a ich koordinácia v záujme klienta,
- technicko – plánovacie - administratívne úkony v rámci výkonu terénnej sociálnej práce,
- priebežný rozvoj svojich odborných a sociálnych kompetencií.

3.1.1.4 Iné služby, poskytované mestom ako dobrovoľná sociálna výpomoc

3.1.1.4.1 Spoločné stravovanie dôchodcov a určených skupín občanov mesta

Mesto Michalovce zabezpečuje spoločné stravovanie ako dobrovoľnú formu sociálnej pomoci pre obyvateľov mesta v dôchodkovom veku a pre vybrané skupiny občanov.

Mesto poskytuje príspevok na jedno teplé jedlo denne – obed fyzickej osobe s trvalým pobytom v Michalovciach, ktorá spĺňa aspoň jednu z nasledujúcich podmienok:

- dosiahla dôchodkový vek a poberá starobný dôchodok,
- má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, preukázaný rozhodnutím príslušného orgánu,
- nemá zabezpečené základné životné potreby.

Stravovanie sa zabezpečuje v zariadeniach patriacich do pôsobnosti Mesta, ktoré sa nachádzajú na jeho území, konkrétne:

- v jedálni v objekte malometrážnych bytov na Ulici obrancov mieru,
- vo vybraných školských jedálňach pri základných školách v meste Michalovce.

V jedálni na Ulici obrancov mieru sa strava poskytuje počas siedmich dní v týždni, s výnimkou vopred ohlásených odstávok zo strany zhotoviteľa stravy. V školských jedálňach sa obedy podávajú podľa prevádzkového času týchto zariadení.

Príspevok mesta predstavuje rozdiel medzi cenou obeda stanovenou dodávateľom stravy a sumou, ktorú uhradza občan.

V rámci zmiernenia sociálnych dopadov môžu dôchodcovia s preukazom ŤZP, ako aj držiteľia Zlatej a Diamantovej Jánskeho plakety za darovanie krvi, získať vo všetkých stravovacích zariadeniach zľavu vo výške 10% z ceny jedného odobraného obeda.

Služba nebude poskytnutá občanovi, ktorý má voči Mestu Michalovce nevysporiadané záväzky (napríklad daň z nehnuteľnosti, poplatok za komunálny odpad, poplatok za psa a podobne).

3.1.1.4.2 Poskytovanie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi

Pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti rozhoduje samospráva o jednorazovej dávke v hmotnej núdzi. Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi musí poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, ktorým sa vypláca dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke najmä na úhradu mimoriadnych výdavkov, základné vybavenie domácnosti, zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrené dieťa a na mimoriadne liečebné náklady. Dávka sa vypláca v rámci finančných možností obce.

Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi možno poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, ktorým sa vypláca dávka a príspevky najmä na úhradu mimoriadnych výdavkov na nevyhnutné ošatenie, základné vybavenie domácnosti, zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrené dieťa a na mimoriadne liečebné náklady.

Oprávnenou osobou na poskytnutie príspevku je:

Obyvateľ v hmotnej núdzi, ktorému sa vypláca dávka a príspevky podľa osobitného predpisu.

Spolu so žiadosťou o priznanie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi je oprávnená osoba povinná priložiť k písomnej žiadosti všetky dokumenty preukazujúce oprávnenosť a opodstatnenosť poskytnutia jednorazovej dávky v hmotnej núdzi, najmä potvrdenie skutočnosti, že oprávnená osoba sa nachádza v hmotnej núdzi (Potvrdenie o poberaní dávky v hmotnej núdzi, Rozhodnutie o poskytnutí dávok v hmotnej núdzi, ktoré vydáva Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny). Ak žiadosť neobsahuje predpísané náležitosti, referent odboru sociálnych vecí úradu samosprávy vyzve žiadateľa o doplnenie žiadosti.

V prípade, ak žiadateľ o jednorazovú dávku v hmotnej núdzi v lehote 14 kalendárnych dní nedoplní svoju žiadosť o požadované údaje alebo doklady, žiadosť o túto dávku bude zamietnutá, čím nie je možné opakovane žiadať v tom istom kalendárnom roku o poskytnutie tejto finančnej dávky.

Jednorazová finančná dávka môže byť poskytnutá oprávnenej osobe, ktorá nemá záväzky a dlhy voči mestskej časti, resp. má dohodnutý splátkový kalendár na splatenie záväzkov a dlhov a tento dodržiava pravidelnými splátkami.

Na konanie o poskytnutie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi sa primerane použijú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Výška jednorazovej dávky v hmotnej núdzi je určená nasledovne:

- oprávnenej osobe možno poskytnúť jednorazovú dávku v hmotnej núdzi v sume definovaných vo VZN jednotlivých mestských častí,
- rodinám s deťmi posudzovaným ako rodiny v hmotnej núdzi možno poskytnúť jednorazovú dávku v hmotnej núdzi v sume definovaných vo VZN jednotlivých mestských častí,
- v prípade hodného osobitného zreteľa rozhoduje o mimoriadnej jednorazovej dávke v hmotnej núdzi oprávnenej osobe v sume definovaných vo VZN jednotlivých mestských častí.

Podmienkou na priznanie jednorazovej finančnej dávky v hmotnej núdzi je uplatnenie si všetkých zákonných nárokov zo strany oprávnenej osoby, ktoré mu garantuje štát a ktoré ovplyvňujú výšku jeho príjmu a výšku príjmu spoločne posudzovaných osôb. V prípade súbehu jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a finančného príspevku v čase náhlej núdze môže mestská časť poskytnúť iba jeden z uvedených finančných príspevkov, a to v súlade s rozpočtom mestskej časti a príslušnou rozpočtovou položkou.

Jednorazová dávka v hmotnej núdzi sa vypláca bezhotovostným prevodom na žiadateľom uvedené číslo účtu alebo poštovou poukážkou alebo v hotovosti cez pokladňu Miestneho úradu.

Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi je možné si vyzdvihnúť do 30 dní odo dňa doručenia výzvy na prevzatie priamo v pokladni Miestneho úradu alebo poštovou poukážkou alebo zaslať priamo na číslo účtu žiadateľa, v kalendárnom mesiaci november a december však najneskôr do 20. decembra daného kalendárneho roku.

Pri neprevzatí jednorazovej dávky v hmotnej núdzi do 30 kalendárnych dní odo dňa doručenia výzvy zaniká nárok na jej vyplatenie pre daný kalendárny rok, ako aj možnosť opakovane požiadať o túto jednorazovú dávku v hmotnej núdzi druhýkrát v tom istom kalendárnom roku.

3.1.1.4.3 Pedikúra dôchodcov a určených skupín občanov mesta

Mesto Michalovce poskytuje službu pedikúry ako dobrovoľnú sociálnu pomoc pre dôchodcov a vybrané skupiny obyvateľov mesta.

Služba pedikúry je určená fyzickým osobám s trvalým pobytom v meste Michalovce, ktoré spĺňajú aspoň jednu z nasledujúcich podmienok:

- dosiahli dôchodkový vek a sú poberateľmi starobného dôchodku,
- majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, ktorý preukážu rozhodnutím príslušného orgánu,
- nemajú zabezpečené základné životné potreby, ktorými sa rozumie bývanie, strava, nevyhnutné ošatenie, obuv a základná osobná hygiena.

Oznámenie o poskytnutí služby a výške úhrady za túto službu vydáva žiadateľovi Mestský úrad Michalovce – odbor sociálnych vecí.

Miestom poskytovania služby je mestská rozpočtová organizácia MDS so sídlom na Ulici Jána Hollého č. 9 v Michalovciach. Jeden deň v týždni sa služba poskytuje aj na vysunutom pracovisku v mestských priestoroch objektu tzv. malometrážnych bytov na Ulici Obrancov mieru.

Mesto si vyhradzuje právo neposkytovať túto službu v prípade vyčerpania schválených finančných prostriedkov určených na jej úhradu v príslušnom rozpočtovom roku. O tejto skutočnosti bude informovaná organizácia MDS aj občan.

O poskytnutie služby môže konkrétna osoba požiadať najviac raz mesačne.

Služba nebude poskytnutá občanovi, ktorý má nevyrovnané záväzky voči mestu Michalovce (napr. daň z nehnuteľností, poplatok za komunálny odpad, poplatok za psa a pod.).

3.1.1.4.4 Rehabilitácia dôchodcov a určených skupín občanov mesta

Mesto Michalovce poskytuje rehabilitačné služby ako dobrovoľnú formu sociálnej pomoci pre dôchodcov a vybrané skupiny obyvateľov mesta.

Rehabilitácia je určená fyzickým osobám s trvalým pobytom na území mesta Michalovce, ktoré spĺňajú aspoň jednu z nasledujúcich podmienok:

- dosiahli dôchodkový vek a sú poberateľmi starobného dôchodku,
- majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, ktorý preukážu rozhodnutím príslušného orgánu,
- nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, ktorými sa rozumie najmä ubytovanie, strava, nevyhnutné ošatenie, obuv a základná osobná hygiena.

Súčasťou rehabilitácie môže byť:	
Elektroterapia aultrazvuková terapia	Lawatherm
Magnetoterapia	Rašelina
Laser- laserová terapia	Vírivka na horné končatiny
Vírivá vaňa - celotelová	Vírivka na dolné končatiny
Cvičebné lehátko - pasívne cvičenie	Masáž chrbta
Masážne kreslo	Masáž šije plecia
Masáž horné končatiny	Masáž dolné končatiny

Druh rehabilitačného úkonu:	
LTV- pasívne cvičenie pre imobilných klientov zariadenia	
LTV- liečebná telesná výchova (bicyklový ergometer, balančné dosky,)	
Reflexná masáž chodidla	Vírivá vaňa - celotelová s morskou soľou
Vírivka na dolné končatiny s morskou soľou	

Miestom poskytovania služby je mestská rozpočtová organizácia MDS, so sídlom na Ulici Jána Hollého č. 9 v Michalovciach.

Služba nebude poskytnutá občanovi, ktorý má voči Mestu Michalovce nevysporiadané finančné záväzky (napr. daň z nehnuteľností, poplatok za komunálny odpad, poplatok za psa a pod.).

Rehabilitačné úkony budú poskytované iba po podpísaní informovaného súhlasu a po oboznámení s kontraindikáciami, ktoré zabezpečí odborne spôsobilý personál.

Mesto si zároveň vyhradzuje právo službu neposkytovať v prípade vyčerpania finančných prostriedkov určených na jej úhradu v príslušnom rozpočtovom roku. O tejto skutočnosti bude informovaná MDS aj dotknutý občan.

3.1.1.4.5 Pranie a žehlenie pre dôchodcov a určené skupiny občanov mesta

Mesto Michalovce poskytuje službu prania a žehlenia bielizne a šatstva ako dobrovoľnú formu sociálnej pomoci pre dôchodcov a vybrané skupiny obyvateľov mesta.

Táto služba je určená fyzickým osobám s trvalým pobytom v meste Michalovce, ktoré spĺňajú aspoň jednu z nasledujúcich podmienok:

- dovŕšili dôchodkový vek a sú poberateľmi starobného dôchodku,
- majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, ktorý preukážu rozhodnutím príslušného orgánu,
- nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, ktorými sa rozumie najmä ubytovanie, strava, základné ošatenie, obuv a osobná hygiena.

Oznámenie o poskytovaní služby prania a žehlenia bielizne a šatstva a o výške úhrady

Mestský úrad Michalovce – odbor sociálnych vecí vydáva žiadateľovi oznámenie o poskytovaní služby prania a žehlenia bielizne a šatstva, vrátane informácie o výške úhrady za túto službu.

Služba je poskytovaná prostredníctvom mestskej rozpočtovej organizácie MDS, so sídlom na Ulici Jána Hollého č. 9 v Michalovciach. Jeden deň v týždni je služba dostupná aj na vysunutom pracovisku v mestských priestoroch objektu tzv. malometrážnych bytov na Ulici Obrancov mieru.

Služba nebude poskytnutá občanovi, ktorý má voči Mestu Michalovce nevyrovnané záväzky, najmä nedoplatky na dani z nehnuteľností, poplatku za komunálny odpad, poplatku za psa a podobne.

Mesto si zároveň vyhradzuje právo neposkytovať túto službu v prípade, že dôjde k vyčerpaniu schválených finančných prostriedkov určených na jej úhradu v príslušnom rozpočtovom roku. O tejto skutočnosti bude informovať organizácia MDS aj dotknutého občana.

3.1.1.4.6 Senior karta, určená pre občanov mesta

Veľmi obľúbeným benefitom mesta Michalovce je SENIOR KARTA. Za rok 2025 bolo vydaných 276 kariet a k 01.05.2026 to bolo 125 kariet.

Základné podmienky získania

Nárok na Senior kartu má občan, ktorý:

- má trvalý pobyt v meste Michalovce
- dosiahne vek 65 rokov (nárok vzniká v roku dovŕšenia 65 rokov, spravidla v mesiaci narodenia)

Ako o kartu požiadať - Vyplniť žiadosť (dostupná na webovej stránke mesta alebo na mestskom úrade)

Žiadosť doručiť:

- osobne na Mestský úrad Michalovce, alebo
- poštou.

Pri vybavení je potrebné predložiť doklad totožnosti. Kartu vydáva odbor sociálnych vecí MsÚ. Vydanie karty je bezplatné a karta má neobmedzenú platnosť.

Karta umožňuje seniorom využívať systém zliav, ktorých počet sa môže každým rokom meniť. Na jej základe môžu navštíviť športové alebo kultúrne podujatia zadarmo resp. za zľavnené vstupné, parkujú zadarmo na parkoviskách v správe Technické a záhradnícke služby, získajú zľavnené poplatky v Zemplínskej knižnici Gorazda Zvonického, môžu vykonať bezplatnú návštevu Zemplínskeho osvetového strediska, Zemplínskeho múzea a Hvezdárne, využívajú zľavnené vstupné do mestskej plavárne a sauny.

3.1.1.4.7 Krízové stredisko osobnej hygieny

Mesto Michalovce od roku 2019 zabezpečuje prevádzku Krízového strediska osobnej hygieny (KSOH) ako dobrovoľnú formu sociálnej pomoci určenej pre marginalizované skupiny obyvateľov mesta.

Služby KSOH sú poskytované fyzickým osobám s trvalým pobytom v meste Michalovce, ktoré nemajú vytvorené základné podmienky na zabezpečenie nevyhnutných životných potrieb. Ide najmä o možnosť vykonania základnej osobnej hygieny alebo prania odevov a bielizne.

Táto sociálna služba je určená prioritne pre osoby patriace do marginalizovaných skupín obyvateľstva, medzi ktoré patria najmä:

- občania bez prístrešia,
- osoby závislé na alkohole a drogách,
- osoby po návrate z výkonu trestu,
- ľudia s ťažkým zdravotným postihnutím,
- osoby v hmotnej núdzi,
- dôchodcovia,
- týrané ženy, opustené matky s deťmi.

Služba Krízového strediska osobnej hygieny má nízkoprahový charakter, čo znamená, že je nastavená tak, aby bola pre občanov čo najdostupnejšia, s minimálnymi podmienkami využívania, vrátane prijateľnej výšky úhrady.

V rámci strediska sú poskytované tieto služby:

- sprchovanie,
- využívanie toaliet,
- pranie bielizne a odevov,
- sušenie bielizne a odevov pomocou sušičky.

Krízové stredisko osobnej hygieny (KSOH) je situované priamo v budove Komunitného centra na Ulici mlynskej.

3.2 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb

3.2.1 Slovenský Červený kríž

Sídlo inštitúcie : Námestie osloboditeľov 82, 071 01 Michalovce

Riaditeľka: Mgr. Alena Kniežová

Kontakt : +421 911 872 975

Email : michalovce@redcross.sk

Slovenský Červený kríž, územný spolok Michalovce (ďalej len: SČK), so sídlom na Námestí osloboditeľov č. 82 v Michalovciach, poskytuje na území mesta sociálne služby:

- opatrovateľská služba v domácnosti
- požičovňa kompenzačných pomôcok

Opatrovateľská služba

V domácnosti je poskytovaná klientom odkázaným na pomoc pri zabezpečovaní základných životných úkonov, predovšetkým seniorom.

Opatrovateľská služba je určená pre:

- osoby v nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,
- z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu,
- alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Podmienkou poskytovania opatrovateľskej služby je **Rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.**

Požičovňa kompenzačných pomôcok

Krátkodobé zapožičiavanie kompenzačných pomôcok: vozíky, rolátory, chodúľky, toaletné stoličky, elektrické polohovateľné postele, antidekubitné matrace, elektrické zdvíhačky, kyslíkové koncentrátory...

Požičiavanie pomôcok je sociálna služba poskytovaná:

- fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím,
- fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku.

Pomôcka sa požičiava fyzickým osobám na základe zmluvy o výpožičke za poplatok podľa cenníka na dohodnutý čas, najdlhšie však do zabezpečenia pomôcky:

- na základe verejného zdravotného poistenia,
- formou peňažného príspevku na zaobstaranie pomôcky podľa osobitného predpisu,
- jej zabezpečenia z iných zdrojov,
- alebo do doby trvania podmienok pre poskytnutie pomôcky.

Cenník na vyžiadanie.

Prostredníctvom formuláru: <https://redcross.sk/michalovce/poziciavanie-kompenzacnych-pomocok/>

3.2.2 Filantropia Michalovsko-košickej eparchie

Sídlo inštitúcie : Duklianska 1925/16, 071 01 Michalovce

Riaditeľ: Mgr. Michal Džugan

Kontakt : +421 915 958 321

Email : filantropiamke@gmail.com

Web : <http://www.filantropiamke.mkpe.sk/>

Terénne služby

Prepravná služba - **ID sociálnej služby** 4810108 – iný názov: Sociálny taxík.

Cieľová skupina: FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom.

Veková kategória - bez obmedzenia

Miesto poskytovania: Košický kraj

Kapacita: 10

Poskytovaná od: 01.12.2023

Kontakt: 0917 845 089, soctaxik.mkpe@gmail.com, <http://newfilantropiamke.mkpe.sk>
osobne na adrese: Duklianska 1925/16, 071 01 Michalovce

Prevádzková doba: Služba dostupná v pracovné dni od 7:00 do 14:00

Financovanie a úhrady: Podrobný cenník na <https://newfilantropiamke.mkpe.sk/?p=1414>

Rozvoz obedov - **ID sociálnej služby** - nie je registrovaná

Cieľová skupina

Seniori s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom.

Veková kategória – od 60 rokov

Miesto poskytovania: Mesto Michalovce a po dohode aj blízke okolie

Kapacita: 10

Poskytovaná od: 01.01.2015

Kontakt: +421 910 144 367, filantropiamke@gmail.com, <http://newfilantropiamke.mkpe.sk>
osobne na adrese: Duklianska 1925/16, 071 01 Michalovce

Prevádzková doba: Služba dostupná v pracovné dni od 11:00 do 14:00

Financovanie a úhrady: Služba je bezplatná. Ak máte možnosť, môžete dobrovoľne prispieť na činnosť našej charity na účet IBAN: SK8502000000001853893554.

Rozvoz potravín - **ID sociálnej služby** - nie je registrovaná

Cieľová skupina

- seniori s nízkym starobným a vdovským dôchodkom bez iného príjmu – potvrdenie zo sociálnej poisťovne,
- občania s nízkym invalidným dôchodkom bez iného príjmu – potvrdenie zo sociálnej poisťovne,
- občania v hmotnej núdzi – potvrdenie z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny,
- sociálne odkázaní občania na základe hodnoverného dokladu od samosprávy – potvrdzuje obecný, alebo mestský úrad, či iná hodnoverná inštitúcia.

Veková kategória: bez obmedzenia

Miesto poskytovania: okres Michalovce

Kapacita: bez obmedzenia

Poskytovaná od: 01.01.2015

Kontakt: +421 910 144 367, filantropiamke@gmail.com, <http://newfilantropiamke.mkpe.sk>
osobne na adrese: Duklianska 1925/16, 071 01 Michalovce

Prevádzková doba: Služba dostupná v pracovné dni od 8:00 do 16:00

Financovanie a úhrady: Služba je bezplatná. Ak máte možnosť, môžete dobrovoľne prispieť na činnosť našej charity na účet IBAN: SK8502000000001853893554, alebo svojim príspevkom minimálne 1,- EUR v hotovosti.

Ambulantné služby

Sociálne výdajne potravín - **ID sociálnej služby** neregistrovaní nie je v zákone o sociálnych službách.

Cieľová skupina

- seniori s nízkym starobným a vdovským dôchodkom bez iného príjmu – potvrdenie zo sociálnej poisťovne,
- občania s nízkym invalidným dôchodkom bez iného príjmu – potvrdenie zo sociálnej poisťovne,
- občania v hmotnej núdzi – potvrdenie z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny,
- sociálne odkázaní občania na základe hodnoverného dokladu od samosprávy – potvrdzuje obecný, alebo mestský úrad, či iná hodnoverná inštitúcia.

Veková kategória: bez obmedzenia

Miesto poskytovania: Sociálne výdajne potravín
v Michalovciach na adrese: Duklianska 1925/16, 071 01 Michalovce
v Strážskom na adrese: Mierová 274, 072 22 Strážske

Kapacita: bez obmedzenia

Poskytovaná od: 01.01.2015

Kontakt: +421 910 144 367, filantropiamke@gmail.com, <http://newfilantropiamke.mkpe.sk>
osobne na adrese: Duklianska 1925/16, 071 01 Michalovce alebo Mierová 274, 072 22 Strážske

Prevádzková doba: Služba dostupná v pracovné dni od 9:00 do 11:00

Financovanie a úhrady: Služba je bezplatná. Ak máte možnosť, môžete dobrovoľne prispieť na činnosť našej charity na účet IBAN: SK8502000000001853893554, alebo svojim príspevkom minimálne 1,- EUR v hotovosti.

Sociálne výdajne šatstva, obuvi a zdravotných, či domácich pomôcok - **ID sociálnej služby** neregistrovaní nie je v zákone o sociálnych službách.

Cieľová skupina

- seniori s nízkym starobným a vdovským dôchodkom bez iného príjmu – potvrdenie zo sociálnej poisťovne,
- občania s nízkym invalidným dôchodkom bez iného príjmu – potvrdenie zo sociálnej poisťovne,
- občania v hmotnej núdzi – potvrdenie z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny,
- sociálne odkázaní občania na základe hodnoverného dokladu od samosprávy – potvrdzuje obecný, alebo mestský úrad, či iná hodnoverná inštitúcia.

Veková kategória: bez obmedzenia

Miesto poskytovania: Sociálne výdajne šatstva, obuvi a zdravotných, či domácich pomôcok v Michalovciach na adrese: Duklianska 1925/16, 071 01 Michalovce
v Strážskom na adrese: Mierová 274, 072 22 Strážske

Kapacita: bez obmedzenia

Poskytovaná od: 01.01.2015

Kontakt: 0910 144 367, filantropiamke@gmail.com, <http://newfilantropiamke.mkpe.sk>
osobne na adrese: Duklianska 1925/16, 071 01 Michalovce alebo Mierová 274, 072 22 Strážske

Prevádzková doba: Služba dostupná v pracovné dni od 9:00 do 11:00

Financovanie a úhrady: Služba je bezplatná. Ak máte možnosť, môžete dobrovoľne prispieť na činnosť našej charity na účet IBAN: SK850200000001853893554, alebo svojim príspevkom minimálne 1,- EUR v hotovosti.

3.2.3 Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice

Sídlo inštitúcie : Dominikánske námestie 2/A, 040 01 Košice

Riaditeľka: Mgr. Anna Ivanková, MBA

Kontakt : +421 911 711 357

Email : ivankova.anna@grkatke.sk

Nezisková organizácia, účelové zariadenie cirkvi: Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice vznikla dňa 1.9.2001 na základe Zriaďovacej listiny Gréckokatolíckeho apoštolského exarchátu Košice podľa kánona 921 § 1 CCEO a v zmysle § 4 Zákona číslo 308/91 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností a bola potvrdená právna subjektivita cirkevným odborom Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice poskytuje nasledovné všeobecne prospešné služby:

- charitatívno - sociálna činnosť,

- zdravotná činnosť,
- vzdelávanie.

Hlavným cieľom je verejnoprospešná činnosť.

Sociálna činnosť

Sklad humanitárnej pomoci

Adresa : Močarianska 16, 071 01 Michalovce

Sklad je v prevádzke na príjem a distribúciu humanitárnej pomoci. V sklade pracuje 1 skladník, do pomoci na triedení, nakladaní a vykladaní sú zapojení aj dobrovoľníci.

Kontakt: Oto Majorossy, tel.: +421 908 362 328

Centrum podpory

Adresa : Námestie osloboditeľov 25, 075 01 Michalovce

Centrum poskytuje Integračné služby - ukrajinským odídencom sociálne poradenstvo, poradenstvo o bývaní, asistenciu pri vybavovaní dokladov na úradoch, výdaj oblečenia, hygieny, stretnutia kultúrnej orientácie. Projekt Integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov je ukončený k 28.2.2026. V Centre sa nachádza 1 pracovníčka a psychologička, ktorá raz týždenne poskytuje psychologické skupinové stretnutie.

Kontakt: Hanna Kyrychenko, tel. : +421 950 446 014, +421 909 250 693

Námestie osloboditeľov 1 , 075 01 Michalovce

Projekt „Aktívne kroky k zamestnaniu“ – Projekt je z Programu Slovensko. Obdobie trvania 1.12.2024 - 30.11.2026. Forma ambulantno-terénnej práce s účelom pomôcť a sprevádzať občanov a utečencov uplatniť sa na trhu práce. Klienti vyradení z / nezaradení do evidencie ÚPSVaR. Počet pracovníkov 3.

Kontakt: Monika Stanovská, tel.: +421 909 250 079

Centrum podpory

Adresa : Námestie osloboditeľov 25, 075 01 Michalovce

Národný Projekt Ministerstva práce, soc. vecí a rodiny - "Poskytovanie potravinovej alebo základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám".

Kód projektu 401408FFP9

OPATRENIE č. 4 Distribúcia oblečenie a obuv

Zabezpečenie základnej materiálnej pomoci so sprievodnými opatreniami ako nástroj

riešenia materiálnej deprivácie (ďalej len „Podaktivita 4“) Dĺžka realizácie NP: 60 mesiacov (11/2023 - 10/2028).

Kontakt: Anna Ivanková, tel.: +421 911 711 357

Projekt farských charít

Farnosť je vnímaná ako priestor pre službu. Snahou je spájať ľudí, ktorí chcú v rámci svojej farnosti pomáhať núdznym. Farská charita (FCH) združuje dobrovoľníkov, ktorí vo svojej farnosti uskutočňujú charitatívne poslanie Cirkvi, nemá právnu subjektivitu, FCH právne a ekonomicky podlieha farskému úradu, riadi sa štatútom FCH, ktorý schvaľuje diecézny biskup, je registrovaná a metodicky koordinovaná. Do Projektu je zapojená aj Gréckokatolícka farnosť Michalovce, kde dobrovoľníci poskytujú základné sociálne poradenstvo a humanitárnu činnosť pre rodiny a jednotlivcov v sociálnej deprivácii.

Kontakt: Angela Brtáňová, tel.: +421 909 250 681

Zbierka školských potrieb

Projekt sociálne štipendium - Gréckokatolícka eparchiálna charita pomáhala žiakom doplniť chýbajúce školské potreby. Tento, už 17. rok, odovzdala nad tisíc školských pomôcok. Z Projektu sú finančne podporené deti (preplatenie cestovného, stravného, školské pomôcky).

Kontakt: Angela Brtáňová, tel.: +421 909 250 681

Projekt Tesco potravinová pomoc

Zbierka prebieha každoročne v Tesco HM Michalovce. Zapojení ako dobrovoľníci boli študenti zo stredných škôl a gymnázií Do Tesco zbierky sa zapojili tieto školy:

- Gymnázium, Ľudovíta Štúra 26, Michalovce
- Obchodná akadémia, Kapušianska 2, Michalovce

Kontakt: Angela Brtáňová, tel.: +421 909 250 681

Zdravotnícke činnosti

Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti

Adresa : Námestie osloboditeľov 1, 071 01

Domáca ošetrovateľská starostlivosť je ambulatná forma zdravotnej starostlivosti poskytovaná v domácom prostredí alebo v inom prirodzenom sociálnom prostredí fyzickým osobám, ktoré spĺňajú všetky nasledovné kritériá:

- vyžadujú ošetrovateľskú starostlivosť,
- sú imobilné, čiastočne imobilné a nie sú schopné samostatne prísť do ambulatného zdravotníckeho zariadenia,

- nevyžadujú ústavnú zdravotnú starostlivosť alebo ústavnú zdravotnú starostlivosť odmietajú.

Domáca ošetrovateľská starostlivosť je poskytovaná sestrou alebo pôrodnou asistentkou s príslušnou odbornou spôsobilosťou prostredníctvom Agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti. Domáca ošetrovateľská starostlivosť je poskytovaná osobám vo všetkých vekových kategóriách a navrhuje ju lekár všeobecnej zdravotnej starostlivosti, s ktorým má osoba uzavretú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Návrh na domácu ošetrovateľskú starostlivosť môže odporučiť:

- lekár špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti,
- ošetrojúci lekár ústavnej zdravotnej starostlivosti,
- ošetrojúca sestra ústavnej zdravotnej starostlivosti,
- ošetrojúca pôrodná asistentka ústavnej zdravotnej starostlivosti.

O poskytnutie domácej ošetrovateľskej starostlivosti môže lekára požiadať aj rodinný príslušník alebo zákonný zástupca. Návrh na poskytovanie domácej ošetrovateľskej starostlivosti schvaľuje príslušná zdravotná poisťovňa.

Kontakt: Eniko Potocká, tel.: +421 911 711 358

Požičovňa zdravotníckych pomôcok

Adresa : Námestie osloboditeľov 1, 071 01 Michalovce

Požičovňa slúži ako prvá pomoc, kým klienti získajú potrebné zdravotnícke pomôcky. V rámci požičovne je možné požičať kardio kreslo, vozíky, palice, vaňový zdvihák, tlakomery, infralampy a iné pomôcky.

Kontakt: Eniko Potocká, tel.: +421 911 711 358

3.2.4 Občianske združenie Teresa Benedicta

Sídlo inštitúcie: Námestie Jána Pavla II. 6073/7, 071 01 Michalovce

Štatutárny zástupca: PhDr. Peter Novosedlák, PhD.

Kontakt : +421 56 642 0351

Email : oz.teresa.benedicta@gmail.com

Web: <https://teresa-benedicta.sk/>

Občianske združenie s viac ako 20 - ročnou tradíciou v poskytovaní sociálnych služieb. Táto skúsenosť nás naučila predovšetkým pokore a trpezlivosti, prehĺbila v nás empatiu a úctu voči človeku ako takému. Predmetom činnosti Teresa Benedicta je poskytovanie sociálnych služieb v zmysle Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. V našich prevádzkach sa poskytujú formou celoročnej pobytovej sociálnej služby. Cieľom nášho združenia je

charitatívne - sociálna činnosť, v rámci ktorej pomáhame sociálne odkázaným občanom, starým, opusteným, bezdomovcom, poskytujeme sociálne služby, rozvíjame a ochraňujeme duchovné a kultúrne hodnoty, napomáhame činnosti charitatívnych organizácií, podporujeme medzinárodnú humanitárnu pomoc, organizujeme školiace aktivity, prednáškovú, terapeutickú a poradenskú činnosť. V súčasnosti prevádzkujeme šesť charitných domov v rámci okresov Michalovce a Trebišov. Vo všetkých našich zariadeniach poskytujeme:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej FO (resp. dohľad),
- sociálne poradenstvo,
- sociálnu rehabilitáciu,
- ubytovanie a stravovanie.

Pobyť v našich zariadeniach môžeme prirovnať k pobytu v domácom prostredí. Obyvateľ zariadenia má svoju posteľ, nočný stolík, skriňu, stôl, stoličku. Má vytvorený priestor, kde oddychuje, kde sa stravuje, či vykonáva záujmovú činnosť. Zjednodušene povedané – život prispôsobený životu „ako doma“. Zariadenie okrem obyvateľov tvoria aj **zamestnanci**, ktorí sú nápomocní, či už pri organizovaní voľnočasových aktivít, pri vybavovaní úradných záležitostí alebo pri úkonoch, ktoré už obyvateľ nedokáže vykonať sám. Všetci v zariadení tvoria jeden tím. Najdôležitejším človekom v tíme je **samotný obyvateľ – prijímateľ sociálnej služby**, pretože on je aktívnym spolutvorcom poskytovaných služieb a zároveň partnerom v tíme. Ďalším nemenej dôležitým článkom tímu je **rodina**. Na to, aby dobre fungoval tím, je potrebné, aby všetci členovia tímu ťahali za jeden koniec. Iba vtedy bude poskytovaná služba prospešná a bude napredovať. Cieľom poskytovanej služby nie je vykonávať niečo namiesto obyvateľa, ale pomáhať mu a podporovať ho v tom, aby činnosti, ktoré dokáže zvládnuť sám, mohol vykonávať čo najdlhšie. Obyvateľ nemôže byť iba pasívnym príjemcom potrebnej starostlivosti. Všetky činnosti, ktoré sa mu poskytujú, majú smerovať k podpore a udržaniu čo najdlhšej samostatnosti a sebestačnosti.

Financovanie a úhrady

Na spolufinancovaní našich zariadení sa podieľa:

- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny
- Košický samosprávny kraj

Práva a povinnosti klienta:

Prijímateľ soc. služby je:

- povinný rešpektovať domáci a prevádzkový poriadok,
- povinný rešpektovať pokyny ošetrojúceho lekára a personálu zariadenia,
- povinný platiť zmluvne dohodnutú úhradu za sociálnu službu,
- povinný rešpektovať názory a vierovyznanie ostatných spolubývajúcich,
- povinný plniť pokyny v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia a požiarnej ochrany,

- povinný oznámiť poskytovateľovi výšku svojich príjmov a hodnotu majetku, ako aj ohlásiť zmeny ich výšky,
- právo na nenarušovanie svojho osobného priestoru okrem situácie, ktorá neznesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu jeho života, zdravia alebo majetku, na ochranu práv a slobôd iných fyzických osôb alebo ochranu majetku zariadenia,
- právo podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení prostredníctvom zvolených zástupcov prijímateľov sociálnej služby úprave domáceho poriadku, pri riešení vecí súvisiacich s podmienkami a kvalitou poskytovania sociálnych služieb a výbere aktivít vykonávaných vo voľnom čase,
- právo na utvorenie podmienok na zabezpečenie osobného kontaktu, telefonického kontaktu, písomného kontaktu alebo elektronického kontaktu s osobou, ktorú si sám určí, najmä na účel ochrany jeho práv a právom chránených záujmov nadväzovania a udržiavania sociálnych väzieb s rodinou a komunitou a udržiavania partnerských vzťahov,
- právo na náhradu škody spôsobenej poskytovateľom sociálnej služby pri poskytovaní sociálnej služby alebo v priamej súvislosti s ňou.

Charitný dom Profesora Hlaváča

Sídlo inštitúcie : Andreja Hrehovčíka 1, 071 01 Michalovce

Kontakt : +421 56 644 3617

E-mail: chdph1@gmail.com

Web: <https://teresa-benedicta.sk/>

Druh poskytovanej služby

Špecializované zariadenie a zariadenie opatrovateľskej služby

Forma poskytovanej služby

Pobytová

Charitný dom profesora Hlaváča bol uvedený do prevádzky 01.12.2003. Nachádza sa na ulici Andreja Hrehovčíka 1 v Michalovciach (areál Psychiatrickej nemocnice), v príjemnom a tichom prostredí. Zariadenie je riešené bezbariérovým spôsobom. Prijímatelia sú ubytovaní v 1, 2 a 3 - posteľových izbách. V zariadení s celkovou kapacitou 35 lôžok sa poskytuje sociálna služba nepretržite v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. **Charitný dom od 1.1.2026 zastrešuje dva druhy registrácií v zmysle zákona o sociálnych službách 448/2008 Z.z.:**

Zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS) - § 36 (celková kapacita 21 lôžok)

V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje pobytová sociálna služba na určitý čas fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu.

v ZOS sa poskytuje:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
- sociálne poradenstvo,
- sociálnu rehabilitáciu,
- ubytovanie,
- stravovanie,
- upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
- utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí,
- zabezpečuje sa ošetrovateľská starostlivosť.

Špecializované zariadenie (ŠZ) - § 39 (celková kapacita 14 lôžok)

V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej IV a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepotá, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa.

v ŠZ sa poskytuje:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
- sociálne poradenstvo,
- sociálnu rehabilitáciu,
- ubytovanie,
- stravovanie,
- upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
- osobné vybavenie.

v ŠZ sa zabezpečuje:

- rozvoj pracovných zručností,
- pomoc pri pracovnom uplatnení,
- záujmová činnosť,
- ošetrovateľská starostlivosť.

v ŠZ sa utvárajú podmienky na:

- úschovu cenných vecí.

Víziou je byť zariadením, ktoré bude vyhľadávané nielen kvôli poskytovaným službám, ale kvôli odbornému, ľudskému a individuálnemu prístupu, kde sa prijímatelia budú cítiť tak, ako vo svojej rodine a kde sa im poskytne dobrá opatera a láska zároveň. Vytvárať príjemné, podnetné prostredie, zlepšovať materiálno-technické vybavenie, zamestnávať nielen odborne ale najmä ľudsky zdatných pracovníkov a vytvárať také podmienky, ktoré umožnia naším prijímateľom prežiť čo najdôstojnejší život. Našou úlohou a poslaním je tiež podpora samostatnosti prijímateľa v živote, podpora jeho dôstojnosti v odkázanosti na pomoc inej osoby. Pre naplnenie nášho poslania je dôležité udržiavanie prirodzených kontaktov a pozitívnych vzťahov prijímateľa s blízkymi, s inými prijímateľmi zariadení, s členmi komunity a s personálom zariadenia.

Financovanie a úhrady:

- aktuálny cenník je dostupný na <https://teresa-benedicta.sk/cennik/>

- priemerná výška mesačnej úhrady v ZOS je 535 eur
- priemerná výška mesačnej úhrady v ŠZ je 590 eur

Zariadenie pre seniorov, so sídlom na Nám. Jána Pavla II. č. 7, Michalovce

Sídlo inštitúcie : Námestie Jána Pavla II. 6073/7, 071 01 Michalovce

Kontakt : +421 56 642 03 51

E-mail: chdphmi02@gmail.com

Web: <https://teresa-benedicta.sk/>

Druh poskytovanej služby

Zariadenie pre seniorov

Forma poskytovanej služby

Pobytová

Charitný dom prof. Hlaváča je registrovaný na KSK ako **zariadenie pre seniorov**. Svoje služby poskytuje od 1.7.2007 pre 35 prijímateľov sociálnych služieb, ktorí sú v dôchodkovom veku a ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV alebo poskytovanie sociálnej služby potrebujú z iných vážnych dôvodov. Konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa začína podaním Žiadosti o integrovaný posudok na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v mieste trvalého bydliska. Zariadenie ponúka ubytovanie v 1, 2 a 3 - posteľových izbách, celodennú opatrovateľskú starostlivosť, celodennú stravu a možnosti trávenia voľného času pri individuálnych či skupinových aktivitách. V rámci sociálnej rehabilitácie napomáha čo najväčšej samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti. Počas roka prichádzajú deti, dospelí ale

aj seniори s kultúrnyм či zábavným programom, ktorí obohacujú život obyvateľov. Veľkým prínosom sú aj dobrovoľníci, ktorí nezištne ponúkajú svoju službu.

Financovanie a úhrady:

Aktuálny cenník je dostupný na <https://teresa-benedicta.sk/cennik/>

Priemerná výška mesačnej úhrady v ZPS je **573,69 eur**

Charitný dom Juraja Jendželovského

Sídlo inštitúcie : Nám. Jána Pavla II. 6523/5, 071 01 Michalovce

Kontakt : +421 56 647 87 69

E-mail: chdji.spec@gmail.com

Druh poskytovanej služby

Špecializované zariadenie

Forma poskytovanej služby

Pobytová

Charitný dom sa nachádza v pokojnej a tichej časti Michaloviec, na Námestí Jána Pavla II. 6523/5, situovaný v príjemnom prostredí s výhľadom na kostol. Od centra mesta je vzdialený len 10 minút cesty autom ako aj mestskou hromadnou dopravou. Zariadenie bolo uvedené do prevádzky v dvoch etapách. Prízemie s kapacitou 21 lôžok bolo uvedené do prevádzky dňa 3.11.2014 a prvé podlažie s kapacitou 20 lôžok dňa 1.9.2020. Prijímatelia sociálnej služby sú ubytovaní v 1, 2 a 3 - lôžkových izbách. Izby sú vkusne zariadené, súčasťou každej izby je bezbariérová kúpeľňa. Počas dňa majú prijímatelia k dispozícii televízor, spoločenskú miestnosť – jedáleň a veľkú záhradu s altánkom, ktoré umožňujú našim prijímateľom cítiť sa v našom zariadení ako doma.

V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je V. alebo VI. a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôznej etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa. Občan, ktorý má záujem o poskytovanie sociálnej služby v špecializovanom zariadení si podá **Žiadosť o integrovaný posudok** na **Úrad práce sociálnych vecí a rodiny** v mieste trvalého bydliska. Povinnou prílohou k žiadosti je lekársky nález a sebahodnotiaci dotazník. Po vydaní integrovaného posudku príslušným Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorom je uvedené, že občan je odkázaný na poskytovanie sociálnej služby v špecializovanom zariadení, sa následne podáva žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby na **Úrad Košického samosprávneho kraja, Odbor sociálnych vecí:**

- elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom,

- písomne (osobne, poštou) na adresu: Odbor sociálnych vecí, Úrad Košického samosprávneho kraja, Nám. Maratónu mieru 1, 042 66 Košice.

Starostlivosť o prijímateľov je nepretržitá čo znamená, že je poskytovaná 365 dni v roku, 24 hodín, a to prostredníctvom individuálneho prístupu odborných kvalifikovaných pracovníkov. Zabezpečujeme kvalitnú starostlivosť pre prijímateľov, ktorí sú aktívni, a chcú svoj život prežiť aktívne a plnohodnotne, ale aj pre prijímateľov v terminálnom štádiu. Personál sa celodenne venuje mnohým činnostiam, ktoré uspokojujú potreby našich klientov, a to napr.: zabezpečenie pravidelných nákupov, sprostredkovanie kontaktu s príbuznými, vybavovanie korešpondencie a úradných záležitostí. Neoddeliteľnou súčasťou je aj zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, doprovod k lekárovi, v prípade návšteva lekára pri lôžku prijímateľa.

Sociálny pracovník sa venuje našim prijímateľom individuálne i skupinovo, podľa možností a zdravotného stavu, a to využívaním metód a techník akými sú muzikoterapia, arteterapia, ergoterapia, psychoterapia, socioterapia a pod. Tieto techniky slúžia na rozvoj a udržanie pamäte, ako aj praktických zručností. Zabezpečujeme zároveň aj duchovné služby prostredníctvom otcov palotínov, ktorí pravidelne navštevujú prijímateľov za účelom svätej spovede, pomazania chorých, prípadne posledného pomazania. Je možnosť poskytovania duchovných služieb aj podľa prania príbuzných. Cieľom našej práce je zabezpečiť čo najúctulnejšie prostredie plné lásky, porozumenia, pochopenia a trpezlivosti, ktoré je pre prijímateľov to najdôležitejšie, čo potrebujú v ich nepriaznivej životnej situácii.

Financovanie a úhrady:

- aktuálny cenník je dostupný na <https://teresa-benedicta.sk/cennik/>
- priemerná výška mesačnej úhrady v **ŠZ je 560 eur**

3.2.5 Občianske združenie INTEGRA

Sídlo subjektu : Pri mlyne 1430/1A, 071 01 Michalovce

Riaditeľka : Ing. Jana Hurová, PhD.

Email: integrami@gmail.com

Kontakt: +421 566421714, +421 918 567 854

Web : www.integradz.sk

instagram: [integra_oz](#)

Poslaním **Integry, o. z. je** podporovať ľudí s duševnými poruchami dôstojne žiť a nachádzať možnosti seberealizácie v spoločnosti a zabezpečovať pre nich chýbajúce komunitné služby.

Víziou **Integry, o. z. je** prispieť k tomu, aby sa duševné zdravie stalo skutočnou spoločenskou a politickou prioritou na všetkých úrovniach.

Hodnoty, na ktorých Integra, o. z. stavia:

- tetralóg = vzájomná komunikácia štyroch strán (osoba s duševným postihnutím – príbuzný – profesionál – verejnosť),
- rešpektovanie osobnosti jednotlivcov,
- partnerský a individuálny prístup vedený k spoluzodpovednosti, spolurozhodovaniu a splnomocňovaniu,
- dôvernictvo ako nástroj k zotaveniu a uzdraveniu,
- ľudské práva a slobody.

Cieľová skupina

Dospelí ľudia s duševným ochorením vo veku nad 18 rokov prevažne s perspektívou integrovať sa do spoločnosti.

Kategorizácia služieb

Používateľ musí na prvý pohľad vidieť, aké typy pomoci sú k dispozícii. Služby sa zvyčajne delia podľa cieľovej skupiny alebo formy:

- **Terénne služby:** Pomoc priamo doma (napr. opatrovateľská služba, rozvoz obeda).
- **Ambulantné služby:** Človek za službou dochádza (napr. denný stacionár, poradenské centrum).
- **Pobytové služby:** Nepretržitá starostlivosť (napr. zariadenie pre seniorov, hospic, nocľaháreň).
- **Podporné služby:** (napr. požičovňa kompenzačných pomôcok, prepravná služba).

Podrobný profil poskytovateľa

Pri každej konkrétnej službe by mali byť uvedené tieto detaily:

- **Názov a zameranie:** Komu presne je služba určená (napr. seniori s demenciou, rodiny v kríze).
- **Kontaktné údaje:** Adresa, telefón, e-mail a webová stránka.
- **Prevádzková doba:** Kedy je služba dostupná (napr. pracovné dni 7:00 – 16:00).
- **Kapacita:** Koľko klientov môže zariadenie prijať.

Cesta k službe (Návod „Krok za krokom“)

Pre laika je proces vybavovania často najväčšou bariérou. Sprievodca by mal vysvetliť:

- **Kde začať:** Či treba ísť na obecný úrad, samosprávny kraj alebo priamo za poskytovateľom.

- **Potrebné doklady:** Zoznam tlačív (žiadosť o posúdenie odkázanosti, potvrdenie od lekára a pod.).
- **Lehoty:** Ako dlho trvá schvaľovací proces.

Zariadenie podporovaného bývania (§ 34 Zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách)

Sídlo inštitúcie : J. Hollého 56, Michalovce

E-mail: integrami@gmail.com

Kontakt: +421 566421714

Kapacita: 3 miesta

Forma: pobytová, celoročná

Ubytovanie v jednolôžkových izbách, spoločné priestory.

V zariadení podporovaného bývania okrem dohľadu

Poskytujeme

- ubytovanie,
- sociálne poradenstvo,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov.

Utvárame podmienky na

- prípravu stravy,
- upratovanie,
- pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva.

Vykonávame sociálnu rehabilitáciu.

Poskytujeme na základe **zmluvy o poskytovaní sociálnej služby**, ktorej predchádza rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu vydané príslušným samosprávnym krajom osobám s duševným postihnutím.

Platí sa za ubytovanie a dohľad podľa aktuálne platného cenníka.

Zariadenie podporovaného bývania (§ 34 Zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách)

Sídlo inštitúcie: Pri mlyne 1430/1A, 071 01 Michalovce

E-mail: integrami@gmail.com

Kontakt: +421 566421714

Forma: pobytová, celoročná

Kapacita: 20 miest

V zariadení podporovaného bývania okrem dohľadu:

Poskytujeme

- ubytovanie,
- sociálne poradenstvo,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov.

Utvárame podmienky na

- prípravu stravy,
- upratovanie,
- pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva.

Vykonávame sociálnu rehabilitáciu.

Ubytovanie v jednolôžkových a dvojlôžkových izbách, spoločné priestory, veľký dvor.

Poskytujeme na základe **zmluvy o poskytovaní sociálnej služby**, ktorej predchádza rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu vydané príslušným samosprávnym krajom osobám s duševným postihnutím.

Platí sa za ubytovanie a dohľad podľa aktuálne platného cenníka.

Rehabilitačné stredisko (§ 37 Zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách).

Sídlo inštitúcie : Školská 8, 071 01 Michalovce

E-mail: integrami@gmail.com

Kontakt: +421 56 6421639

Kapacita: 16

Forma: ambulatná, denná

V rehabilitačnom stredisku poskytujeme

- sociálnu rehabilitáciu,
- sociálne poradenstvo,
- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby.

Čas prevádzky: pondelok – piatok v čase od 7:00 do 16:00 h.

Platí sa podľa aktuálne platného cenníka.

Rehabilitačné stredisko je zariadením poskytujúcim sociálnu službu ambulantnou, dennou formou ľuďom s duševnou poruchou pracovných dňoch. Činnosti sú zamerané na rehabilitáciu sociálnych a pracovných návykov, na obnovu najvyššie dosiahnuteľného stupňa osobnostného vývinu a fyzickej výkonnosti. Prijímatelia sociálnych služieb môžu navštevovať dielne – umelecko - keramickú, krajčírsku. Sociálna rehabilitácia v dielňach je zameraná na prácu s keramickou hlinou, maľovanie, výrobu sviečok, prácu s papierom, šitie jednoduchých výrobkov, učia sa vytvoriť jedálny lístok, postup varenia a hospodáriť s financiami.

<https://www.integradz.sk/rehabilitacne-stredisko/>

Poskytujeme na základe **zmluvy o poskytovaní sociálnej služby**, ktorej predchádza rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu vydané príslušným samosprávnym krajom osobám s duševným postihnutím.

Podpora samostatného bývania (§57 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách)

Kontakt: +421 56 5421639

E-mail: simonakacmarova@integradz.sk

Forma: terénna

Služba je pre prijímateľa bezplatná.

Poskytujeme

- sociálne poradenstvo
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov.

Vykonávame

- preventívnu aktivitu
- sociálnu rehabilitáciu.

Priamo vo vašej domácnosti poskytujeme

- pomoc pri prevádzke domácnosti,
- pomoc pri hospodárení s peniazmi,
- podporu pri organizovaní času,
- podporu pri zapojení do spoločenského a pracovného života,
- podporu rozvoja osobných záujmov,
- predchádzanie a riešenie krízových situácií,
- podporu spoločensky primeraného správania

Kapacita: okres Michalovce, okres Sobrance, okres Trebišov.

Cieľom poskytovania sociálnej služby - podpora samostatného bývania je umožniť ľuďom s duševným znevýhodnením viesť čo najviac nezávislý, dôstojný, samostatný a zmysluplný život v prirodzenom prostredí, ktorý im poskytuje istotu a slobodu zároveň.

Prijímateľ sociálnej služby - podpora samostatného bývania na jej využívanie nepotrebuje žiadny doklad ani odporúčanie, postačuje, ak spĺňa kritériá cieľovej skupiny a má o službu záujem, pričom následne sa s klientom uzatvorí zmluva o poskytovaní sociálnej služby.

Denný psychiatrický stacionár komunitného typu

Sídlo inštitúcie : Pri mlyne 1430, 071 01 Michalovce

Kontakt: +421 918 567 854

E-mail: cdz.mi@integradz.sk.

Kapacita: 15 miest

Otvárame: v druhej polovici 2026.

Cieľom denného psychiatrického stacionára komunitného typu (zdravotnícke zariadenie) je zabezpečovanie liečby za účelom predchádzania hospitalizácie, jej skracovania s dôrazom na udržanie kvality života, resp. úplný návrat do spoločnosti a znižovanie nezamestnanosti a invalidity. DPSK dopĺňa už existujúcu starostlivosť a manažovanie klienta Integry, o. z.. Je založený na princípe komunitnej liečby, čo redukuje frekvenciu a dĺžku hospitalizácií a zintenzívňuje priebeh zotavenia a návrat do života.

V dennom psychiatrickom stacionári komunitného typu sú **prijímaní pacienti**, ktorí majú stabilizovaný psychický stav, nevyžadujú hospitalizáciu na lôžku, potrebujú intenzívnejšiu podporu, štruktúru dňa a terapiu, než poskytuje bežná ambulantná starostlivosť, sú schopní dochádzať denne z domáceho prostredia, majú odporúčanie od psychiatra (príp. po prepustení z lôžkového oddelenia), sú motivovaní spolupracovať v skupinových a individuálnych aktivitách. Cieľom je prehĺbenie stability, nácvik bežného fungovania a návrat do prirodzeného prostredia bez potreby hospitalizácie.

Prevádzka DPSK je denne v pracovných dňoch v čase v čase od 7:00 h. do 15:30 h.

3.2.6 Arcidiecézna charita Košice

Sídlo subjektu : Masarykova 19, 040 01 Košice

Email: adch-ke@charita-ke.sk **web**: www.charita-ke.sk

Kontakt: +421 910 842 576

Riaditeľ: Ing. Cyril Korpesio

Arcidiecézna charita Košice už viac ako 30 rokov poskytuje sociálne, zdravotnícke a podporné služby ľuďom v núdzi naprieč východným Slovenskom. V spolupráci s partnermi a

dobrovoľníkmi spája profesionalitu s ľudskou blízkosťou a prináša pomoc tam, kde je najviac potrebná.

V Michalovciach pôsobí charita od roku 1996. Na **Ulici Okružnej 3657** v súčasnosti poskytuje tieto služby:

Denný stacionár sv. Kláry

Sídlo subjektu : Okružná č. 3657, 071 01 Michalovce

Zodpovedná osoba: Mgr. Simona Hrabovská

Kontakt : +421 903 982 800

E-mail: simona.hrabovska@charita-ke.sk, **web:** www.charita-ke.sk

Denný stacionár

Denný stacionár poskytuje sociálnu službu podľa zákona o sociálnych službách v zmysle § 40 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

V dennom stacionári sa poskytuje ambulantom sociálna služba osobám, ktoré sú odkázané na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa.

Zabezpečujeme odborné služby, ktoré zodpovedajú potrebám prijímateľa sociálnej služby so zohľadnením jeho individuálnych potrieb, prirodzených vzťahov a rodiny.

Čo u nás prijímatelia nájdu?

- **Aktivizáciu a socializáciu:** Posilňujeme kontakt so spoločenským prostredím a podporujeme samostatnosť.
- **Záujmovú činnosť:** Zapájame prijímateľov do tvorivých činností, ktoré pomáhajú rozvíjať motorické, kognitívne, komunikačné, sociálne a osobnostné kompetencie.
- **Duchovný rozvoj:** Pre záujemcov zabezpečujeme duchovnú starostlivosť a rozvoj spirituality.

Prevádzková doba: počas pracovných dní od 7.30 – 16.00 hod.

Kapacita: 20 prijímateľov sociálnej služby

Cenník platný k 21.5.2026

Úhrada za sociálne služby poskytované v Dennom stacionári sv. Kláry v sebe zahŕňa:

- pobyt a služby s ním spojené: 1,00 €/deň,
- cena stravy: 4,00 €/deň Celková úhrada v Dennom stacionári je 5 €/deň.

Špecializované sociálne poradenstvo

Sídlo subjektu : Okružná 3657, 071 01 Michalovce

Zodpovedná osoba: Mgr. Marta Stanková

Kontakt: +421 911 174 094

Email: poradna.michalovce@charita-ke.sk, **web:** www.charita-ke.sk

Prevádzková doba: počas pracovných dní od 7.30 – 16.00 hod.

Špecializované sociálne poradenstvo je poskytované ambulantnou aj terénnou formou bez obmedzenia veku pre rodiny, jednotlivcov a komunity v nepriaznivej sociálnej situácii.

Pre koho je pomoc určená?

Najmä pre občanov bez domova, odchovancov centier pre deti a rodiny, nezamestnaných, ľudí v hmotnej núdzi, príslušníkov marginalizovaných komunit, seniorov a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

Čo je cieľom poradenstva?

Identifikovať príčiny problémov a spoločne s prijímateľom hľadať riešenia na ich prekonanie či zmiernenie. Aktívne zapájame klientov k svojpomoci a zameriavame sa na nácvik sociálnych zručností, zlepšenie rodinných vzťahov, stabilizáciu finančnej situácie a celkové skvalitnenie života.

Naše zásady: všetky poradenské služby sú poskytované bezplatne, diskkrétne a nestranne.

Sociálny šatník

Pri špecializovanej poradni v Michalovciach prevádzkuje Arcidiecézna charita Košice charitný šatník pre sociálne odkázaných občanov a ľudí v núdzi.

Služba je zameraná na zber a následnú distribúciu funkčného ošatenia, obuvi a potrieb pre domácnosť v primeranom stave, ktoré je možné aj naďalej využívať.

Jej cieľom je promptne reagovať na potreby núdznych, predchádzať materiálnej deprivácii a zároveň podporovať opätovné využitie zdrojov.

3.2.7 Zariadenie pre seniorov Minerva n.o.

Sídlo subjektu : A. Hrehovčíka č. 1, 071 01 Michalovce

E-mail: minerva.michalovce@gmail.com

Kontakt: Riaditeľka : +421 940 864 035, **Sociálny pracovník :** +421 910 729 754

Minerva, nezisková organizácia od roku 2020 poskytuje sociálne služby na území mesta Michalovce. Jedná sa o sociálnu službu: Zariadenie pre seniorov. Sociálne služby poskytuje na

Ulici A. Hrehovčíka v Michalovciach v areáli Psychiatrickej nemocnice Michalovce, n.o.. Minerva n.o., je neverejným poskytovateľom sociálnych služieb.

Cieľovou skupinou sociálnych služieb Minervy n.o., neziskovej organizácie sú seniori, ktorí sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby, seniori, ktorí dovŕšili dôchodkový vek a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV. Zariadenie, ktoré je zriadené pre seniorov poskytuje aj základné sociálne poradenstvo. Je to zariadenie celoročné pobytové s kapacitou 30 miest.

Sociálna služba sa poskytuje fyzickej osobe:

- ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoci inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách,
- ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

Súčasťou sociálnej služby je:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
- sociálne poradenstvo,
- sociálna rehabilitácia,
- ošetrovateľská starostlivosť,
- ubytovanie,
- stravovanie,
- upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
- osobné vybavenie,
- utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí,
- zabezpečuje záujmová činnosť.

3.2.8 Prepravná služba MOBILITES n.o.

Sídlo subjektu : Špitálska 3, 071 01 Michalovce

E-mail: mobilites.no@gmail.com

Kontakt: +421 915 900 490

Prepravnú sociálnu službu Mesto Michalovce zabezpečuje pre občanov s trvalým pobytom na území mesta prostredníctvom neverejného poskytovateľa sociálnych služieb - neziskovej organizácie Mobilites (ďalej len n.o.). Táto organizácia je zapísaná na Úrade Košického samosprávneho kraja v registri poskytovateľov sociálnych služieb ako nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby.

Prepravná služba je sociálna služba, ktorá sa poskytuje:

- fyzickej osobe s ŤZP, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak sa mu neposkytuje kompenzácia zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla,
- fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.

Odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom sa preukazuje poskytovateľovi tejto sociálnej služby:

- posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu,
- v prípade nepriaznivého stavu fyzickej osoby je prepravná služba poskytovaná na základe potvrdenia poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

Podmienky poskytovania prepravnej služby, výšku a spôsob úhrady za prepravnú službu upravuje zmluva o poskytovaní tejto sociálnej služby, ktorú Mesto každoročne uzatvára s poskytovateľom tejto služby na území mesta.

Prepravná služba sa poskytuje na dobu počas splnenia podmienok trvania nároku na tento druh sociálnej služby.

3.2.9 Okresná rada Slovenského zväzu zdravotne postihnutých

Organizácia so sídlom na Nám. Osloboditeľov č. 77 funguje od roku 1995, priemerný vek členov je 51 rokov.

Poskytuje:

- poradenské sociálne služby – základné poradenstvo,
- stretávanie sa za účelom získania nových vedomostí, potrebných informáciách o právach a zabezpečení zdravotne postihnutých,
- služba je poskytovaná ambulantnou formou,
- uskutočňujú sa prednášky k zmenám zákonov v sociálnej oblasti, hlavne v oblasti nárokov pri kompenzácií dôsledkov zdravotného postihnutia pre osoby so ZŤP.

Subjekt usporadúva kultúrne akcie, športové podujatia a tématicko – poznávacie zájazdy. Členovia sa radi stretávajú pri príprave a realizácii akcií rôzneho druhu. Členmi sú celé rodiny, od starých rodičov až po mladých, po vnukov.

3.2.10 Slovenský zväz telesne postihnutých, okresné centrum

Sídlo subjektu : Námestie osloboditeľov 77, 071 01 Michalovce

Kontakt : +421 907 179 805

Email : evalechmanova@post.sk

Otváracie hodiny kancelárie sú denne od 10:00 do cca 14:00 hodiny.

Občianske združenie vzniklo roku 1991. Hlavnou náplňou je sociálne poradenstvo a sociálna integrácia ťažko zdravotne postihnutým (ďalej len „ŤZP“). Priestory kancelárie sú umiestnené na Nám. Osloboditeľov, slúžia k stretávaniu sa členov podľa vlastnej potreby, záujmovej a klubovej činnosti. Vekový priemer je 64 rokov. Občianske združenie funguje aj napriek finančným starostiam, ale spokojnosť klientov je prvoradá a slúži ŤZP ľuďom dobrou odozvou.

3.2.11 INDRIEL o.z (NSSDR)

Sídlo subjektu: Námestie osloboditeľov 1041/82, 071 01 Michalovce

Kontakt : +421 905 874 844

Email : indrielnssdr@gmail.com

Web : www.Indriel-social.sk

Poslaním občianskeho združenia je podpora, prevencia a aktívny rozvoj detí a rodín v rámci komunity. O.Z. INDRIEL prevádzkuje Nížkoprahové sociálne zariadenie pre deti a rodinu (NSSDR). Naším cieľom je vytvárať bezpečné a podnetné prostredie, kde deti môžu rozvíjať svoj talent a rodiny nájdu pomocnú ruku v náročných životných situáciách.

Rozvojové krúžky pre deti

Naše aktivity sú navrhnuté tak, aby zmysluplne dopĺňali voľný čas detí a rozvíjali ich zručnosti. Rodičia môžu svoje deti prihlásiť na nasledovné krúžky:

- **Literárny krúžok:** Budovanie vzťahu ku knihám, rozvoj slovnej zásoby a porozumenia textu hravou formou.
- **Výtvarný krúžok:** Priestor pre kreativitu, prácu s rôznymi materiálmi a rozvoj jemnej motoriky.
- **Chytráčik:** Zameraný na logické myslenie, hlavolamy a hravé vzdelávanie, ktoré deti baví.
- **Chráňme prírodu:** Environmentálna výchova, kde učíme deti úcte k životnému prostrediu a spoznávaniu fauny a flóry.

Aktivity zamerané na prevenciu a podporu

Okrem práce s deťmi sa intenzívne venujeme poradenstvu a praktickej pomoci rodinám prostredníctvom týchto programov:

- **Brainstorming:** Spoločné hľadanie riešení problémov, výmena skúseností a rozvoj kritického myslenia v bezpečnej skupine.

- **Lepšie bývanie – Obnov dom:** Odborné poradenstvo a motivácia k zlepšeniu životných podmienok a kvality bývania.
- **Odláhčovacia služba:** Pomoc rodinám, ktoré potrebujú dočasnú podporu v starostlivosti, aby načerpali nové sily.
- **Podaj ďalej:** Náš kľúčový charitatívny projekt. Vďaka podpore našich sponzorov pomáhame sociálne slabším rodinám zabezpečiť:
  - Šatstvo a obuv pre deti aj dospelých.
  - Nábytok a základné vybavenie domácnosti podľa aktuálnych možností a potrieb.

Nízkoprahový princíp

Všetky naše služby v rámci **NSSDR** sú postavené na dostupnosti. Zameriavame sa na rodiny, ktoré hľadajú cestu k lepšej budúcnosti, no potrebujú k tomu správne nástroje – či už vo forme vzdelávania detí alebo materiálnej pomoci.

Spolupráca a pomoc

Fungovanie našich aktivít je možné aj vďaka štedrosti sponzorov a partnerov. Ak máte doma prebytočný (ale funkčný) nábytok, zachovalé šatstvo, alebo sa chcete zapojiť do našich preventívnych programov, neváhajte nás kontaktovať.

3.2.12 Pomoc rodine

Kontaktné údaje : Námestie osloboditeľov 988/83, 071 01 Michalovce

Korešpondenčná adresa : P. O. Box 142, 07101 Michalovce

Kontakt pre ženy : +421 904 254 978

Kontakt pre obeť domáceho násillia : +421 911 084 473

Email : pomocrodine@pomocrodine.sk

Prevádzková doba : v pracovných dňoch od 07.30 do 15.30

Mimo pracovné dni sú telefóny presmerované na národnú linku pre ženy s číslom 0800 212 212.

Špecifické služby sú poskytované bezplatne a dlhodobo každej žene zažívajúcej partnerské násillie či obeť domáceho násillia, ktorá tuto sociálnu službu vyhľadá.

Forma poradenstva : Ambulantná a dištančná

Adresa poradenského centra je utajená. Sociálna služba je poskytovaná pre okresy Michalovce, Sobrance a Trebišov. Prvý kontakt je vždy telefonický. Ak žena zažíva partnerské násillie alebo je obeťou domáceho násillia a potrebuje zdieľať skúsenosť s násillím je potrebné zatelefonovať na krízovú linku. Po telefonickom rozhovore s poradkyňou a podľa potrieb volajúcej sa dohodne ďalší postup vrátane termínu osobného stretnutia. V rámci odborných

činností je ponúkaná pomoc v oblasti špecializovaného sociálneho poradenstva, právneho poradenstva, psychologického poradenstva, sprostredkovania utajeného bývania.

3.2.13 Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Sídlo subjektu: Námestie osloboditeľov 77, 071 01 Michalovce

Kontakt : +421 911 636 439

Email : frcova@unss.sk

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, občianske združenie pokračuje v meste naďalej v činnosti, aj po zániku Základnej organizácie. Krajské stredisko v Košiciach je jedným z ôsmich krajských stredísk Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska sídliajich v každom krajskom meste. Vykonávajú odborné činnosti v sociálnej oblasti – poskytujú základné a špecializované sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, sprievodcovskú a predčitateľskú službu, preventívne merania zrakových parametrov deťom v predškolskom veku, prezentačnú a osvetovú činnosť.

V našom meste - okrese pôsobí pracovník, sociálna pracovníčka a inštruktorka sociálnej rehabilitácie. Zároveň pôsobí aj v okresoch Sobrance a Veľké Kapušany.

Poskytuje špecializované poradenstvo a sociálnu rehabilitáciu v sociálnych službách pre zrakovo postihnutých spoluobčanov nášho mesta aj okresu. Odborné poradenstvo sa realizuje v priestoroch na Nám. osloboditeľov č. 77, Michalovce v pondelok a v piatok od 7:30 do 15:30 a vo štvrtok v teréne u klienta doma v rovnakom čase. V utorok poskytuje poradenstvo vo Veľkých Kapušanoch.

3.2.14 Human point Slovakia – centrum sociálnej a humanitárnej podpory

Sídlo subjektu : Okružná 3657, 071 01 Michalovce

Kontakt : +421 944 129 089

Email : zsp.zo.he@gmail.com

Human Point Slovakia je komunitné centrum so sídlom v Michalovciach, ktoré od svojho vzniku plní nezastupiteľnú úlohu v systéme sociálnych služieb v regióne. Centrum vzniklo ako odpoveď na rastúce sociálne potreby obyvateľov – predovšetkým tých, ktorí sa ocitli na okraji spoločnosti a nemali prístup k potrebným službám a zdrojom.

Human Point Slovakia je registrované občianske združenie, ktoré pôsobí v oblasti komunitných, humanitárnych a charitatívnych činností. Organizácia je nezisková, ideologicky neutrálna a otvorená pre všetkých, ktorí potrebujú pomoc. Jej fungovanie je postavené na hodnotách solidarity, dôstojnosti a rešpektu voči každému človeku.

Centrum sa profiluje ako nízkoprahová inštitúcia – to znamená, že prístup k jej službám je čo najjednoduchší, bez zbytočných administratívnych bariér a bez podmieňovania pomoci

spĺňaním zložitých kritérií. Každý, kto príde a potrebuje pomoc, ju dostane v rozsahu, v akom to kapacita a možnosti centra dovoľujú.

Hlavné projekty a programy

V rámci svojej činnosti Human Point Slovakia realizuje nasledovné kľúčové projekty a programy:

Komunitné centrum: Komunitná práca poskytuje sociálne služby a podporu pre sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľstva – rodiny v núdzi, nezamestnaných, osoby bez domova, deti a mládež ohrozené vylúčením, seniorov a ďalších.

Sociálna výdajňa potravín: Každodenná distribúcia potravinovej pomoci pre osoby a rodiny v núdzi. Výdajňa funguje každý pracovný deň a je jednou z najfrekvencovanejších služieb centra.

Housing-led prístupy: Inovatívne programy zamerané na zabezpečenie stabilného bývania ako základného predpokladu sociálnej inklúzie. Centrum spolupracuje s bytovými orgánmi, majiteľmi nehnuteľností a ďalšími partnermi.

Aktivizácia neaktívnych osôb: Program zameraný na osoby dlhodobo vyradené z trhu práce, ktorý pomáha obnoviť pracovné návyky, zvyšovať kvalifikáciu a sprostredkovať kontakt so zamestnávateľmi.

Podpora rodín s deťmi v ranom veku: Komplexná podpora pre rodiny s deťmi do 6 rokov v sociálne nepriaznivej situácii, zahŕňajúca výchovné poradenstvo, stimuláciu vývinu dieťaťa a podporu rodičovských kompetencií.

Preventívne programy: Aktivity zamerané na prevenciu sociálno - patologických javov, s dôrazom na prácu s deťmi a mládežou.

Medzi hlavné cieľové skupiny komunitného centra patria:

- Rodiny v nepriaznivej sociálnej situácii – neúplné rodiny, rodiny s viacerými deťmi, rodiny s nízkym príjmom.
- Osoby ohrozené chudobou a hmotnou núdzou.
- Marginalizované skupiny vrátane Rómov a iných etnických minorít.
- Osoby so zdravotným znevýhodnením.
- Dlhodobo nezamestnaní a neaktívni na trhu práce.
- Seniori a osoby v sociálnej izolácii.
- Deti a mládež ohrozené sociálnym vylúčením.
- Osoby bez domova alebo ohrozené stratou bývania.

Všetky cieľové skupiny majú rovnaký prístup k službám centra. Pracovníci centra prístupujú ku každému klientovi individuálne, s rešpektom k jeho dôstojnosti a bez akejkoľvek diskriminácie.

Kategorizácia a opis služieb

Komunitné centrum Human Point Slovakia poskytuje tri hlavné kategórie služieb, ktoré sa navzájom dopĺňajú a tvoria ucelený systém pomoci.

Terénne služby

Terénne služby sú realizované priamo v prirodzenom prostredí klientov – v ich domácnostiach, na ulici, v komunitách a lokalitách, kde žijú.

Terénna práca v Human Point Slovakia zahŕňa:

- Komunitné a sociálne vyhľadávanie – identifikácia osôb a rodín v núdzi, budovanie kontaktu a dôvery.
- Sociálne poradenstvo v domácnostiach – pomoc pri riešení konkrétnych problémov klientov priamo v mieste ich bydliska.
- Podpora bývania – monitorovanie bytovej situácie klientov, pomoc pri jednaní s prenajímateľmi, komunikácia s bytovými orgánmi.
- Asistencia pri komunikácii s úradmi a inštitúciami – sprevádzanie klientov, pomoc s vybavovaním dokladov, dávok a iných nárokov.
- Mapovanie potrieb komunity – pravidelné zisťovanie aktuálnych potrieb a problémov v lokalitách pôsobenia.
- Krízové intervencie – okamžitá pomoc pri akútnych krízových situáciách (domáce násilie, strata prístrešia, zdravotná kríza).

Každý terénny pracovník má pridelené konkrétne lokality a klientov, za ktorých zodpovedá. Pravidelné tímové supervízie zabezpečujú kvalitu práce a predchádzajú vyhoreniu pracovníkov.

Ambulantné služby

Ambulantné služby sú poskytované priamo v priestoroch komunitného centra každý pracovný deň v čase od 7:00 do 15:00 hod. Centrum má vytvorené primerané materiálne podmienky – poradenské miestnosti, priestory pre skupinové aktivity, zázemie pre deti a čakáreň. Ambulantné služby sú prístupné všetkým, bez nutnosti objednania sa vopred.

Ambulantné služby zahŕňajú:

- Individuálne sociálne poradenstvo – osobné stretnutia s klientmi za účelom riešenia ich sociálnej situácie, návrh a realizácia individuálnych plánov pomoci.
- Skupinové a komunitné aktivity – workshopy, skupinové terapeutické a podporné stretnutia, vzdelávacie skupiny.
- Preventívne programy – aktivity zamerané na prevenciu rizikového správania, zvyšovanie rodičovských kompetencií, zdravotná prevencia.

- Voľnočasové aktivity – krúžky, tvorivé dielne, kultúrne a športové podujatia pre deti a mládež.
- Podpora pri hľadaní zamestnania – pomoc s tvorbou životopisu, príprava na pohovor, informovanie o pracovných ponukách.
- Právne a finančné poradenstvo – základné informácie o právach a nárokoch, orientácia v systéme sociálnych dávok.
- Podpora digitálnej gramotnosti – prístup k internetu, pomoc s vyplňaním online formulárov a žiadostí.

Ambulantná forma služieb vytvára príležitosť na dlhodobý a kontinuálny kontakt s klientom, čo je predpokladom efektívnej sociálnej práce. Pracovníci centra vedú o každom klientovi dokumentáciu, ktorá slúži na monitorovanie pokroku a plánovanie ďalšej práce.

Podporné služby

Podporné služby tvoria dôležitú súčasť ponuky centra. Reagujú na špecifické potreby, ktoré nie sú pokryté štandardnými sociálnymi službami, a dopĺňajú tak systém pomoci o praktické prvky, ktoré majú priamy dopad na kvalitu každodenného života klientov.

Sociálna výdajňa potravín

Sociálna výdajňa potravín funguje každý pracovný deň v čase od 10:00 do 12:00 hod. v priestoroch komunitného centra. Je jednou z najvyužívanejších a najviditeľnejších služieb, ktoré centrum poskytuje. Výdajňa zabezpečuje distribúciu potravinových balíčkov, čerstvých potravín a základných hygienických potrieb pre osoby a rodiny v hmotnej núdzi.

Potraviny pochádzajú z viacerých zdrojov: z Potravinovej banky Slovenska, z firemných a individuálnych darov, z partnerských potravinárskych podnikov, ako aj z vlastných nákupov realizovaných z grantových zdrojov. Centrum kladie dôraz na to, aby výdajňa nepôsobila ponižujúco – priestory sú dôstojne zariadené, klienti sú oslovovaní menom a celý proces prebieha s rešpektom.

Výdajňa zároveň plní funkciu kontaktného miesta – mnoho klientov sa vďaka nej po prvýkrát dostane do kontaktu s pracovníkmi centra a následne využije ďalšie dostupné služby.

Housing-led prístupy – podpora a zlepšenie podmienok bývania

Bývanie je základnou ľudskou potrebou a predpokladom pre riešenie ďalších životných problémov. Human Point Slovakia implementuje housing-led prístupy, ktoré vychádzajú z princípu, že stabilné bývanie musí byť prioritou – nie odmenou za dosiahnuté zlepšenie v iných oblastiach.

Program zahŕňa: mapovanie bytovej situácie klientov, mediáciu medzi klientmi a prenajímateľmi, pomoc pri vybavovaní sociálnych bytov a príspevkov na bývanie, podporu pri udržiavaní bytu a platení nájmu, vzdelávacie aktivity o právach a povinnostiach nájomníkov, a spoluprácu s mestom a ďalšími inštitúciami pri tvorbe dostupného a sociálneho bývania.

Podpora neaktívnych osôb na trhu práce

Dlhodobá nezamestnanosť a neaktivita na trhu práce je jedným z najväznejších problémov v regióne. Centrum realizuje program, ktorý komplexne pracuje s neaktívnymi osobami na ceste k zamestnaniu. Program sa nezameriava len na sprostredkovanie práce, ale na celkovú prípravu – budovanie sebavedomia, obnovu pracovných návykov, zvyšovanie kvalifikácie a prácu s motiváciou.

Aktivity v rámci tohto programu zahŕňajú individuálne kariérové poradenstvo, skupinové workshopy o pracovnom trhu, rekvalifikačné kurzy v spolupráci s partnerskými organizáciami, exkurzie k zamestnávateľom, mentoring zo strany úspešných absolventov programu a priebežnú podporu po nástupe do zamestnania.

Práca s osobami bez domova a výdaj polievok v zimnom období

Komunitné centrum Human Point Slovakia sa aktívne venuje pomoci osobám bez domova, ktoré patria medzi najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva. Tieto osoby čelia viacnásobným znevýhodneniam – nemajú stabilné bývanie, čelia sociálnej izolácii, zdravotným problémom a vylúčeniu z bežných služieb. Centrum pristupuje k tejto skupine s osobitnou citlivosťou, bez posudzovania a s dôrazom na obnovenie dôvery a ľudskej dôstojnosti.

Práca s osobami bez domova prebieha celoročne prostredníctvom terénnej práce, sociálneho poradenstva a sprostredkovania ďalšej odbornej pomoci. Pracovníci centra pravidelne vyhľadávajú osoby bez domova v lokalitách mesta Michalovce, nadväzujú s nimi kontakt a ponúkajú dostupné formy podpory – od základnej potravinovej a hygienickej pomoci, cez sociálne poradenstvo, až po sprevádzanie pri vybavovaní dokladov, nárokov na dávky a prístupu k ubytovaniu.

Výdaj polievok v zimnom období – spolupráca s mestom Michalovce

V zimnom období, spravidla od novembra do marca, realizuje Human Point Slovakia v spolupráci s mestom Michalovce program výdaja teplej polievky a ďalšej teplej stravy pre osoby bez domova a ľudí v hmotnej núdzi. Táto aktivita priamo reaguje na zvýšené riziko ohrozenia zdravia a života, ktoré zimné mesiace pre najzraniteľnejších obyvateľov predstavujú. Nízke teploty a nedostatok teplého jedla môžu mať pre osoby bez stabilného prístrešia fatálne následky.

Slovenská únia sluchovo postihnutých

Sídlo subjektu : Okružná 3657, 071 01 Michalovce

Kontakt : +421 908 665 472

Email : vmitrovav@gmail.com

Web : <http://www.susp-michalovce.webnode.sk/>

Organizácia pôsobí v meste Michalovce od roku 2001 ako priamy pokračovateľ Zväzu sluchovo postihnutých a je v štruktúre Human Point Slovakia. Poskytuje pomoc pri ochrane práv a právom chránených záujmov, záujmovú a vzdelávaciu činnosť, predškolskú a školskú prípravu, preventívne aktivity, sociálnu a komunitnú rehabilitáciu, ochranu zdravia a hygieny a iné aktivity pre všetky znevýhodnené skupiny, predovšetkým pre zdravotne postihnutých.

Pracuje na podporných projektoch, ktoré zlepšia prácu a rozšíria činnosť na podporu starostlivosti o klientov. Na pracovisku v Michalovciach to je od roku 2016 dobrovoľnícka služba podľa §52a, v rámci ktorej vykonávajú opatrovateľskú službu v domácnosti pre starších a zdravotne postihnutých.

Únia pravidelne organizuje Abilympiádu sluchovo postihnutých a tradične Festival „na Zemplíne tak...“ Subjekt poukazuje na výraznú diskrimináciu v oblasti prístupu k informáciám, kde stále pri vysielaní správ a tlačových konferencií nie je zabezpečený online - prepis.

Klub sluchovo postihnutých vedie folklórnu skupinu Mihaľovčan, tanečnú skupinu Zemplín dance, tvorivé dielne. Aktivity sú pravidelné a pripájajú k nim aj záujmové, športové a kultúrne aktivity a podujatia.

Organizácia je veľmi aktívna a zapája sa výrazne aj do aktivít mesta Michalovce, s ktorým majú veľmi dobrú spoluprácu. Spolupracujú so samosprávou, inštitúciami, organizáciami, ÚPSVR, Ministerstvom kultúry SR, MPSVR SR, rôznymi nadáciami atď.

3.3 Kvantifikácia potrieb sociálnych služieb v meste Michalovce

Kvantifikácia potrieb sociálnych služieb predstavuje systematický proces identifikácie, analýzy a vyhodnotenia rozsahu sociálnych problémov a potrieb obyvateľov mesta. Jej cieľom je zabezpečiť efektívne plánovanie, rozvoj a dostupnosť sociálnych služieb v súlade s demografickými, ekonomickými a sociálnymi charakteristikami mesta Michalovce.

Tabuľka č. 17 Východiská kvantifikácie

Východiská kvantifikácie
Pri určovaní potrieb sociálnych služieb vychádzame z nasledovných faktorov:
<ul style="list-style-type: none"> - Demografická štruktúra obyvateľstva (vek, pohlavie, rodinný stav) - Starnutie populácie (rastúci podiel seniorov) - Nezamestnanosť a sociálna situácia - Zdravotný stav obyvateľstva - Počet osôb so zdravotným postihnutím - Počet detí a rodín ohrozených sociálnym vylúčením - Migrácia a marginalizované komunity

Tabuľka č. 18 Identifikácia cieľových skupín

Identifikácia cieľových skupín
Na základe analýzy možno v meste Michalovce identifikovať tieto hlavné skupiny obyvateľov odkázané na sociálne služby:
Seniori
<ul style="list-style-type: none"> - osoby vo veku nad 65 rokov - osoby odkázané na pomoc pri odkázanosti (stupeň odkázanosti II – V)
Osoby so zdravotným postihnutím
<ul style="list-style-type: none"> - telesné, mentálne, zmyslové postihnutie - dlhodobé ochorenia
Rodiny s deťmi
<ul style="list-style-type: none"> - sociálne slabšie rodiny - neúplné rodiny - rodiny v krízových situáciách
Osoby v nepriaznivej sociálnej situácii
<ul style="list-style-type: none"> - nezamestnaní - osoby bez domova - osoby po výkone trestu
Deti a mládež
<ul style="list-style-type: none"> - ohrozené sociálno - patologickými javmi - zanedbávanie, týranie

Tabuľka č. 19 Odhad potrieb sociálnych služieb

Odhad potrieb sociálnych služieb
Na základe typických trendov pre mestá veľkosti Michaloviec je možné rámcové kvantifikovať potreby nasledovne:
Pobytové služby
<ul style="list-style-type: none"> - Zariadenia pre seniorov (domovy sociálnych služieb) potreba: cca 3 – 5 % seniorov - Zariadenia opatrovateľskej služby rastúci dopyt z dôvodu starnutia populácie
Terénne služby
<ul style="list-style-type: none"> - Opatrovateľská služba v domácnosti potreba: cca 8 – 12 % seniorov - Terénna sociálna práca najmä pre marginalizované komunity
Ambulantné služby
<ul style="list-style-type: none"> - Denné stacionáre - Poradenské služby (sociálne, psychologické) - Denné centrá
Krízové služby
<ul style="list-style-type: none"> - Núdzové bývanie - Krízové centrá pre rodiny - Azylové domy

Tabuľka č. 20 Súčasný stav

Súčasný stav
V meste ako Michalovce sa spravidla nachádzajú tieto druhy zariadení:
<ul style="list-style-type: none"> - Domovy sociálnych služieb - Zariadenia pre seniorov - Opatrovateľská služba - Denné centrá pre seniorov - Komunitné centrá
Problémové oblasti:
<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok kapacít v pobytových zariadeniach - dlhé čakacie listiny - nedostatočná dostupnosť terénnych služieb - nedostatok kvalifikovaného personálu

Tabuľka č. 21 Prognóza vývoja potrieb

Prognóza vývoja potrieb
Na základe trendov možno očakávať:
<ul style="list-style-type: none"> - nárast počtu seniorov → vyšší dopyt po opatrovateľských a pobytových službách - zvyšujúci sa tlak na terénne služby (preferencia zotrvania v domácom prostredí) - nárast sociálnych problémov rodín (ekonomická nestabilita) - potreba integrácie marginalizovaných skupín

Tabuľka č. 22 Odporúčania pre mesto Michalovce

Odporúčania pre mesto Michalovce
Rozšírenie kapacít sociálnych zariadení
<ul style="list-style-type: none"> - nové zariadenia pre seniorov - podpora komunitných služieb
Rozvoj terénnych služieb
<ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie počtu opatrovateliek - zavedenie mobilných služieb
Podpora rodín a prevencie
<ul style="list-style-type: none"> - poradenské centrá - programy sociálnej inklúzie
Zvyšovanie kvality služieb
<ul style="list-style-type: none"> - vzdelávanie pracovníkov - digitalizácia sociálnych služieb
Spolupráca s komunitou
<ul style="list-style-type: none"> - zapojenie neziskového sektora - participácia občanov

Kvantifikácia potrieb sociálnych služieb v meste Michalovce poukazuje na rastúci dopyt po službách pre seniorov, osoby so zdravotným postihnutím a sociálne znevýhodnené skupiny.

Efektívne plánovanie si vyžaduje kombináciu rozširovania kapacít, podpory terénnych služieb a preventívnych opatrení. Strategický prístup mesta umožní zabezpečiť dostupné, kvalitné a udržateľné sociálne služby pre všetkých obyvateľov.

Na základe vykonaných analýz možno konštatovať, že mesto Michalovce bude aj naďalej čeliť potrebe rozširovania sociálnych služieb. Demografický vývoj naznačuje dynamický rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, pričom súčasná ponuka sociálnych služieb nebude v budúcnosti postačujúca. V tejto súvislosti sa otvára široký priestor pre zapojenie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb a tretieho sektora do rozvoja tejto oblasti.

4 DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM

4.1 Dotazníkový prieskum vykonaný u odbornej a laickej verejnosti

Dotazníkový prieskum bol realizovaný ako súčasť prípravy Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Michalovce na obdobie rokov 2027 – 2030. Jeho hlavným cieľom bolo získať aktuálne informácie o potrebách, skúsenostiach a očakávaniach obyvateľov mesta v oblasti sociálnych služieb, ako aj identifikovať nedostatky existujúceho systému a priority jeho ďalšieho rozvoja.

Dotazník bol koncipovaný komplexne a zahŕňal demografické otázky (pohlavie, vek, vzdelanie, sociálne postavenie), ako aj otázky zamerané na kvalitu života v meste, vnímanie hlavných problémov a skúsenosti s využívaním sociálnych služieb. Táto štruktúra umožnila nielen analyzovať názory rôznych skupín obyvateľov, ale aj porovnať ich potreby v závislosti od životnej situácie.

Významnou súčasťou prieskumu bolo zisťovanie informovanosti obyvateľov o sociálnych službách a spôsobov, akými vyhľadávajú pomoc. Respondenti mali možnosť vyjadriť sa aj k tomu, či a akým spôsobom zabezpečujú starostlivosť o svojich blízkych, najmä v prípade zdravotného postihnutia alebo odkázanosti na pomoc inej osoby.

Dotazník sa ďalej zameriaval na konkrétne využívanie sociálnych služieb (napr. opatrovateľská služba, zariadenia pre seniorov, komunitné centrá) a na mieru spokojnosti s týmito službami. Dôležitou oblasťou bolo aj identifikovanie chýbajúcich alebo nedostatočných služieb, čo poskytuje cenný podklad pre strategické plánovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry v meste.

Význam prieskumu spočíval aj v tom, že umožnil obyvateľom priamo participovať na tvorbe verejných politík a vyjadriť svoje názory na to, ktoré skupiny obyvateľov si vyžadujú zvýšenú pozornosť (napr. seniori, osoby so zdravotným postihnutím, rodiny s deťmi či osoby v sociálnej kríze).

Získané údaje predstavujú dôležitý analytický základ pre tvorbu Komunitného plánu sociálnych služieb a prispievajú k efektívnejšiemu nastaveniu sociálnych služieb tak, aby lepšie reflektovali reálne potreby obyvateľov mesta Michalovce. Prieskum zároveň poukazuje na význam zapájania verejnosti do rozhodovacích procesov na úrovni samosprávy a na potrebu systematického monitorovania sociálnej situácie v meste.

Prieskumná téma

Prieskumná téma predmetného dotazníka je zameraná na analýzu stavu, dostupnosti, využívania a potrebnosti sociálnych služieb v meste Michalovce z pohľadu jeho obyvateľov v kontexte prípravy Komunitného plánu sociálnych služieb na roky 2027 – 2030.

Téma prieskumu reflektuje širší spoločenský a demografický vývoj, najmä starnutie populácie, rastúci dopyt po sociálnych službách a potrebu ich systematického plánovania na úrovni samosprávy. Zároveň sa orientuje na participáciu verejnosti pri identifikovaní problémov a priorít v sociálnej oblasti.

Prieskumná téma zahŕňa viaceré obsahové okruhy:

- kvalita života a spokojnosť obyvateľov v meste,
- vnímanie problémov v sociálnej oblasti a v meste ako celku,
- informovanosť o sociálnych službách a prístup k nim,
- využívanie konkrétnych druhov sociálnych služieb,
- potreby starostlivosti o odkázané osoby v rodine,
- identifikácia chýbajúcich alebo nedostatočných služieb,
- preferencie obyvateľov pri zabezpečení sociálnej starostlivosti,
- určenie prioritných cieľových skupín vyžadujúcich zvýšenú podporu.

V jadre ide o prieskumnú tému orientovanú na súlad medzi potrebami obyvateľov a ponukou sociálnych služieb, pričom dôraz sa kladie na efektívne plánovanie, rozvoj a optimalizáciu sociálneho systému mesta.

Výsledky spracovania tejto témy majú slúžiť ako odborný podklad pre rozhodovanie samosprávy a prispieť k lepšiemu nastaveniu sociálnych služieb tak, aby boli dostupné, kvalitné a reagovali na reálne potreby rôznych skupín obyvateľstva v Michalovciach.

Prieskumný problém

Prieskumný problém dotazníkového zisťovania vychádza z potreby samosprávy mesta Michalovce systematicky identifikovať aktuálny stav, dostupnosť a kvalitu sociálnych služieb, ako aj zmapovať potreby obyvateľov v tejto oblasti pre účely tvorby Komunitného plánu sociálnych služieb na obdobie rokov 2027 – 2030.

Podstatou prieskumného problému je teda zodpovedanie otázky, do akej miery existujúci systém sociálnych služieb v meste Michalovce reflektuje reálne potreby obyvateľov a aké zmeny alebo rozvojové opatrenia sú nevyhnutné na jeho zlepšenie.

Prieskum sa konkrétne zameriava na tieto kľúčové oblasti:

- spokojnosť obyvateľov so životom v meste,
- identifikáciu najväčších problémov mesta vrátane sociálnej oblasti,
- informovanosť a orientáciu občanov v systéme sociálnych služieb,
- mieru využívania jednotlivých druhov sociálnych služieb,
- skúsenosti so starostlivosťou o odkázaných členov rodiny,
- identifikáciu nedostatočných alebo chýbajúcich sociálnych služieb,
- preferencie obyvateľov pri zabezpečení sociálnej starostlivosti v budúcnosti,
- určenie cieľových skupín obyvateľstva, ktoré si vyžadujú zvýšenú pozornosť.

Prieskumný problém tak integruje dve základné roviny:

1. **analytickú rovinu** – zameranú na poznanie aktuálneho stavu sociálnych služieb a potrieb populácie,
2. **aplikačnú rovinu** – orientovanú na využitie získaných poznatkov pri plánovaní a rozvoji sociálnej politiky mesta.

Z hľadiska sociálnej politiky ide o problém zisťovania súladu medzi ponukou sociálnych služieb a dopytom zo strany obyvateľov, pričom dôraz sa kladie najmä na zraniteľné skupiny (seniori, osoby so zdravotným postihnutím, rodiny s deťmi, osoby v sociálnej kríze a pod.)

Výsledkom riešenia tohto prieskumného problému je získanie relevantných empirických údajov, ktoré umožnia optimalizovať sieť sociálnych služieb, zvýšiť ich dostupnosť a kvalitu a zároveň efektívnejšie reagovať na demografické a sociálne zmeny v meste Michalovce.

Metodológia prieskumu

Metodológia prieskumu vychádza z kvantitatívne orientovaného sociologického zisťovania realizovaného prostredníctvom štandardizovaného dotazníka, ktorý bol určený obyvateľom mesta Michalovce. Hlavným cieľom bolo systematické získanie empirických údajov o stave, využívaní a potrebách sociálnych služieb pre potreby tvorby Komunitného plánu sociálnych služieb na roky 2027 – 2030.

Prieskum má charakter:

- **kvantitatívneho výskumu** – umožňuje získať štruktúrované a porovnateľné údaje o názoroch a skúsenostiach respondentov,
- **popisného (deskriptívneho) prieskumu** – zameraného na opis aktuálneho stavu sociálnych služieb a potrieb obyvateľov,
- **prierezového (cross - sectional) zisťovania** – údaje boli získané v jednom časovom období.

Základným nástrojom zberu dát bol **štandardizovaný dotazník**, ktorý obsahoval:

- **uzavreté otázky** (výber odpovedí, napr. demografické údaje, spokojnosť),
- **polouzavreté otázky** (možnosť doplnenia vlastnej odpovede),
- **otvorené otázky** (napr. návrhy na zlepšenie sociálnych služieb).

Dotazník bol tematicky rozdelený do viacerých blokov:

- identifikačné a demografické údaje (pohlavie, vek, vzdelanie, sociálne postavenie),
- hodnotenie kvality života v meste,
- vnímanie problémov mesta,
- informovanosť o sociálnych službách,
- využívanie sociálnych služieb,

- potreby rodín starajúcich sa o odkázaných členov,
- identifikácia nedostatkov a chýbajúcich služieb.

Cieľovou skupinou (výskumným súborom) boli:

- obyvatelia mesta Michalovce,
- rôznych vekových kategórií, sociálneho postavenia a rodinných situácií.

Výber respondentov bol:

- zámerný – dotazník bol distribuovaný širokej verejnosti – obyvateľom mesta Michalovce a poskytovateľom sociálnych služieb (odborná a laická verejnosť na území mesta)
- založený na dobrovoľnej participácii.

Zber dát prebiehal:

- prostredníctvom papierovej formy dotazníka,
- online prostredníctvom elektronickej formy dotazníka,
- s možnosťou odovzdania na určených zberných miestach (napr. mestský úrad, denné centrá),
- v časovo ohraničenom období (do stanoveného termínu odovzdania).

V elektronickej podobe vyplnilo a zaslalo formulár (dotazník) **374** respondentov a tlačenu formu s doručením na zberné miesta využilo **218** respondentov. Celkovo sa do prieskumu zapojilo **592** respondentov. Prieskum bol realizovaný v období od 02. februára do 28. februára 2026.

Získané údaje sú spracovateľné:

- kvantitatívnou analýzou (frekvencie, percentuálne zastúpenie odpovedí),
- komparáciou odpovedí medzi rôznymi skupinami respondentov (napr. podľa veku, sociálneho statusu),
- kvalitatívnym doplnením (interpretácia otvorených odpovedí a návrhov).

4.2 Analýza potrieb obyvateľov mesta Michalovce na základe dotazníkového zisťovania

Jedným z kľúčových podkladov pre spracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Michalovce na obdobie 2027 – 2030 je dotazníkové zisťovanie realizované medzi obyvateľmi mesta. Do zisťovania sa zapojilo celkovo 592 respondentov, čím bol získaný relevantný výskumný súbor pre identifikáciu potrieb, problémov a očakávaní verejnosti v oblasti sociálnych služieb.

Cieľom tejto časti KPSS je komplexne vyhodnotiť získané údaje, identifikovať kľúčové trendy a formulovať hlavné východiská pre strategické plánovanie sociálnych služieb v meste.

Sociodemografická charakteristika respondentov

Výsledky ukazujú, že medzi respondentmi prevládali:

- ženy (68%),
- osoby v produktívnom veku (30 – 64 rokov – cca 70%),
- osoby s vysokoškolským vzdelaním (50%),
- ekonomicky aktívni obyvatelia (57% zamestnaných),
- dlhodobí obyvatelia mesta (65% žije v meste viac ako 21 rokov).

Hodnotenie:

Vzorka predstavuje najmä stabilnú, vzdelanú a aktívnu časť populácie, ktorá má dobrý prehľad o fungovaní mesta a zároveň reálne skúsenosti s jeho službami. Na druhej strane môže byť menej zachytená perspektíva sociálne slabších alebo marginalizovaných skupín.

Hodnotenie kvality života v meste

Celkovo obyvatelia hodnotili:

- ako spokojní (57%),
- ako nespokojní (43%).

Interpretácia:

Aj keď prevažuje spokojnosť, relatívne vysoký podiel nespokojných poukazuje na existenciu významných problémov, ktoré ovplyvňujú kvalitu života v meste.

KLÍČOVÉ PROBLÉMY MESTA

Respondenti identifikovali najmä tieto oblasti:

- doprava a parkovanie (**19%**),
- vzhľad a údržba mesta (**1%**),
- čistota (**15 %**),
- nedostatok pracovných príležitostí (**14%**).

Hodnotenie:

Vnímané problémy sú prevažne infraštruktúrneho a environmentálneho charakteru. Sociálna oblasť je v kvantitatívnom hodnotení menej prioritná, čo však kontrastuje so zisteniami v ďalších častiach dotazníka.

Využívanie sociálnych služieb

Až **56% respondentov nevyužíva žiadne sociálne služby.**

Najčastejšie využívané služby:

- stravovanie (7%),
- opatrovateľská služba v domácnosti (6%).

Interpretácia:

Nízka miera využívania môže naznačovať:

- nedostatočnú dostupnosť služieb,
- nízku informovanosť,
- existenciu sociálnej stigmy pri ich využívaní.

Informovanosť o sociálnych službách

Hlavné zdroje informácií:

- internet (**26%**),
- verejné inštitúcie (**21%**),
- rodina a známi (**cca 28%**).

Hodnotenie:

Dôležitú úlohu zohrávajú digitálne kanály a neformálne sociálne siete. Systém informovania však nie je jednotný ani systematický.

Starostlivosť o odkázané osoby

Najčastejší model zabezpečenia starostlivosti:

- starostlivosť rodinou (**38%**),
- domáce sociálne služby (**27%**),
- pobytové zariadenia (**13%**).

Interpretácia:

Systém starostlivosti je výrazne založený na neformálnej rodinnej pomoci, čo predstavuje významné riziko do budúcnosti.

Potreby neformálnych opatrovateľov

Respondenti uviedli ako najväčšie potreby:

- finančnú pomoc (**26%**),
- dostupnosť opatrovateľskej služby (**20%**),

- možnosť dočasného odľahčenia (**14%**).

Hodnotenie:

Rodiny poskytujúce starostlivosť sú výrazne zaťažené a potrebujú systematickú podporu.

Preferencie foriem sociálnych služieb

- domáce služby: **55%**
- pobytové služby: **30%**
- denné formy: **15%**

Interpretácia:

Výsledky potvrdzujú trend preferencie zotrvania v prirodzenom domácom prostredí (aging in place).

Cieľové skupiny vyžadujúce zvýšenú pozornosť

Najviac zdôrazňované skupiny:

- rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím (**18%**),
- rodiny s malými deťmi (**14%**),
- deti a mládež (**12%**),
- osoby so zdravotným postihnutím (**12%**).

Hodnotenie:

Zvýšená pozornosť je smerovaná najmä na rodiny a deti, pričom seniori sú relatívne podhodnotení.

Nedostatky v systéme sociálnych služieb

Respondenti identifikovali ako kľúčové nedostatky:

- absenciu hospicovej a paliatívnej starostlivosti,
- nedostatok odľahčovacích služieb,
- chýbajúce zariadenia núdzového bývania,
- nedostatok sociálnych nájomných bytov,
- nedostupnosť psychologických služieb,
- potrebu nízkoprahových a krízových služieb.

Implikačné východiská pre KPSS 2027 – 2030

Z analýzy vyplývajú tieto strategické smery:

- posilnenie komunitných a terénnych služieb,
- systematická podpora neformálnych opatrovateľov,
- rozvoj odľahčovacích a paliatívnych služieb,
- rozšírenie sociálneho bývania,
- podpora duševného zdravia a krízovej intervencie,
- zlepšenie informovanosti a dostupnosti služieb.

Dotazníkové zisťovanie potvrdilo, že sociálne služby v meste Michalovce si vyžadujú systematický rozvoj. Kľúčovou výzvou je transformácia systému smerom ku komunitne orientovaným službám, posilnenie podpory rodín a zabezpečenie dostupnosti služieb pre všetky skupiny obyvateľstva.

5 SWOT ANALÝZA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

SWOT analýza je základná analytická metodika, ktorá slúži na vyhodnotenie súčasného stavu z rôznych hľadísk, a to z hľadiska silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození.

Ide o kombináciu externej analýzy a internej analýzy.

Vonkajšia (externá) analýza zameriava sa hlavne na vonkajšie prostredie – príležitosti a ohrozenia.

Vnútoraná (interná) analýza predstavuje rozbor vnútorných faktorov organizácie – silné a slabé stránky.

Tabuľka č. 23 SWOT analýza sociálnej oblasti v meste Michalovce

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlhodobu uplatňovaný proces komunitného plánovania • zabezpečovanie relatívne širokého spektra sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta • podpora mesta v oblasti dobrovoľnej sociálnej pomoci pre obyvateľov (napr. spoločné stravovanie seniorov, pedikérske služby, pranie a žehlenie bielizny, rehabilitačné služby či služby krízového strediska osobnej hygieny) • spolupráca a aktívna participácia mesta ako poskytovateľa sociálnych služieb s neverejnými poskytovateľmi • rozvinutá a dlhodobu realizovaná terénna sociálna práca na území mesta • rozsiahla sieť služieb zameraná na uspokojovanie potrieb a záujmov seniorov • podpora rozvoja dobrovoľníctva • zavádzanie a uplatňovanie procesu zvyšovania kvality sociálnych služieb prostredníctvom aplikácie štandardov kvality v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce služby hospicovej a paliatívnej starostlivosti • absencia zariadení núdzového bývania • absencia terénnej odľahčovacej služby • nepostačujúce služby krízovej intervencie pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením • technické bariéry v zariadeniach sociálnych služieb • nízka miera zapájania verejnosti do plánovania sociálnych procesov v meste • nedostatočná kapacita domova seniorov a obmedzené finančné zdroje na výstavbu nového zariadenia • nedostatočná kapacita detských jasí a obmedzené finančné zdroje na rozšírenie rozsahu a typov sociálnych služieb
<p>PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostupnosť európskych štrukturálnych fondov, najmä príležitosti vyplývajúce z Plánu obnovy • prehĺbvanie a skvalitňovanie spolupráce medzi mestom a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb • vplyv štátnej politiky smerujúci k modernizácii existujúcich pobytových služieb na nízkokapacitné zariadenia rodinného typu • finančná podpora neverejných poskytovateľov sociálnych služieb formou príspevkov na ich prevádzku • pôsobenie Vysoké školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, detašované pracovisko Bl. M.D. Trčku v meste • realizácia vzdelávacích programov na zvyšovanie kvality sociálnych služieb • využívanie dobrovoľníctva v oblasti sociálnych služieb (potenciál občianskej spoločnosti) 	<p>OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepriaznivý demografický vývoj – celkové starnutie populácie, pričom najrýchlejšie pribúdajú osoby v poproduktívnom veku • ohrozenie dostupnosti krízových sociálnych služieb v dôsledku nedostatočných kapacít a absencie zariadení • rastúci počet ľudí so zhoršeným zdravotným stavom a osôb ohrozených sociálnym vylúčením • rozširovanie marginalizovanej rómskej komunity a ďalších skupín vystavených riziku sociálneho vylúčenia • zabezpečenie sociálnych služieb je pre menšie obce náročné, čo následne ovplyvňuje kapacity služieb v meste • výrazné zvyšovanie nákladov na sociálne služby, čo vedie k predpokladanému rastu platieb zo strany klientov • časté zmeny v legislatíve • nízka dôvera verejnosti v zlepšovanie vzťahov a spolužitia s menšinami

6 INŠTITÚCIE PRVÉHO KONTAKTU V OBLASTI RIEŠENIA SOCIÁLNEJ PROBLEMATIKY

6.1 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce

Sídlo subjektu: Saleziánov 1, 071 01 Michalovce

Kontakt : +421 562440199

E-mail: mi@upsvr.gov.sk

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce predstavuje kľúčovú inštitúciu verejnej správy v oblasti sociálnej politiky na regionálnej úrovni, ktorá zabezpečuje výkon štátnej správy v sociálnych veciach, rodinnej politike a zamestnanosti. Odbor sociálnych vecí a rodiny tohto úradu vykonáva široké spektrum odborných činností vyplývajúcich z platnej legislatívy Slovenskej republiky, pričom jeho pôsobnosť je zameraná najmä na ochranu sociálne zraniteľných skupín obyvateľstva a podporu rodín.

V oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately úrad zabezpečuje opatrenia na ochranu práv a právom chránených záujmov detí, najmä detí ohrozených nepriaznivým rodinným prostredím, zanedbávaním alebo sociálnym vylúčením. Súčasťou tejto činnosti je aj práca s rodinami, vykonávanie preventívnych opatrení, ako aj spolupráca s inými inštitúciami a odborníkmi s cieľom zabezpečiť priaznivý vývin dieťaťa.

Významnou oblasťou pôsobenia úradu je pomoc v hmotnej núdzi, v rámci ktorej poskytuje finančnú podporu jednotlivcom a rodinám nachádzajúcim sa v nepriaznivej sociálnej situácii. Súčasne zabezpečuje agendu štátnych sociálnych dávok, čím prispieva k stabilizácii príjmovej situácie rodín, najmä rodín s deťmi.

Úrad ďalej rozhoduje o poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, čím podporuje integráciu osôb so zdravotným znevýhodnením do spoločnosti a zlepšuje ich kvalitu života. V tejto súvislosti vykonáva aj integrovanú posudkovú činnosť, ktorá slúži ako odborný podklad pre rozhodovanie o nárokoch na jednotlivé formy pomoci.

Súčasťou organizačnej štruktúry úradu je aj aktivačné centrum, ktoré sa zameriava na podporu pracovných návykov a sociálnej inklúzie uchádzačov o zamestnanie, najmä dlhodobo nezamestnaných osôb. Prostredníctvom rôznych aktivít a programov prispieva k ich opätovnému začleneniu na trh práce a do spoločenského života.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce sídli na adrese Saleziánov 1 v Michalovciach a v rámci svojej činnosti úzko spolupracuje so samosprávou mesta, neziskovým sektorom, školskými zariadeniami a ďalšími relevantnými subjektmi. Jeho činnosť predstavuje dôležitý pilier komunitného plánovania, keďže aktívne prispieva k identifikácii potrieb obyvateľov a k tvorbe opatrení smerujúcich k zlepšeniu kvality života v meste Michalovce.

7 PRÍPRAVA NA VÝKON POVOLANIA – VZDELÁVACIE INŠTITÚCIE

7.1 Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, Inštitút bl. Metoda D. Trčku, Michalovce

Sídlo subjektu: Partizánska 3002/23, 071 01 Michalovce

Vedúci inštitútu : Dr. h. c. prof. ThDr. Peter Vansač, PhD.

Kontakt : +421 911 711 349

E-mail: vansac@vssvalzbety.sk

Zástupkyňa vedúceho inštitútu : doc. RNDr. Mgr. Daniela Barkasi, PhD.

Kontakt : +421 905 193 126

E-mail: barkasi@vssvalzbety.sk

Asistentka katedry sociálnej práce : Mgr. Mária Macková

Kontakt : +421 911 030 238

E-mail: m.mackova@vssvalzbety.sk

Asistentka katedry sociálnej práce a DPŠ : Mgr. Michaela Harmaňošová

Kontakt : +421 911 279 948

E-mail: m.harmanosova@vssvalzbety.sk

Inštitút blahoslaveného Metoda Dominika Trčku v Michalovciach bol založený 1. júna 2006 ako súčasť Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety so sídlom v Bratislave. Za jeho vznikom stáli prof. MUDr. Vladimír Krčméry, DrSc., Dr. h. c. mult., rektor VŠZaSP sv. Alžbety, a doc. PhDr. Darina Wiczmandyová, PhD., mim. prof., ktorí reagovali na narastajúci záujem o štúdium sociálnej práce v oblasti Zemplína. K jeho zriadeniu prispela aj podpora mesta Michalovce, najmä v súvislosti so zákonom o štátnej službe, ktorý zaviedol požiadavku vysokoškolského vzdelania pre pracovníkov verejnej správy. Vznik inštitútu bol odpoveďou na nepriaznivú situáciu v regióne, charakterizovanú vysokou nezamestnanosťou, slabou ekonomickou úrovňou, nízkou vzdelanosťou obyvateľstva, vyšším podielom sociálne znevýhodnených skupín, kratšou dĺžkou života a zvýšenou úmrtnosťou v produktívnom veku. Postupne sa inštitút rozvíjal a zaznamenával rast záujmu o štúdium. V akademickom roku 2007/2008 začalo externe študovať sociálnu prácu 143 študentov, pričom o rok neskôr ich počet výrazne vzrástol. Medzi zaujímavé aktivity patrilo aj projekt zameraný na edukáciu klientov s diabetom. V roku 2009 sa inštitút presťahoval do zrekonštruovaných priestorov na Partizánskej ulici, kde študenti získali moderné vybavenie vrátane odborných učební, knižnice a technického zázemia. Počet študentov naďalej rástol, v akademickom roku 2010/2011 ich bolo už 895 a otvorilo sa aj externé magisterské štúdium. V nasledujúcom akademickom roku, ktorý bol piatym rokom existencie inštitútu, študovalo na škole už 1 120 študentov.

Uplatnenie absolventov

Počas viac než 19 rokov svojej činnosti sa VŠZaSP sv. Alžbety v Michalovciach vyprofilovala ako dôležité vzdelávacie centrum regiónu Zemplín. Jej absolventi sa najčastejšie uplatňujú v sociálnych službách verejných a neverejných poskytovateľov na pozíciách sociálnych pracovníkov, ale aj v administratíve štátnej správy či samosprávy. Pôsobia taktiež v terénnej a komunitnej sociálnej práci, v Centrách pre deti a rodiny, v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ako aj na rôznych ďalších odborných pracovných pozíciách.

Tabuľka č. 24 Počet študentov v nasledujúcich akademických rokoch

Akademický rok	Prijatých do 1. ročníka	Spolu študovalo	Ukončilo štúdium ŠZS
2012/2013	373	1126	442
2013/2014	291	937	345
2014/2015	283	906	304
2015/2016	292	894	317
2016/2017	88	683	250
2017/2018	111	671	130
2018/2019	165	638	131
2019/2020	167	674	136
2020/2021	184	722	245
2021/2022	148	625	120
2022/2023	127	374	112
2023/2024	166	444	115
2024/2025	179	494	102
2025/2026	116	453	

Súčasnosť

Inštitút bl. Metoda Dominika Trčku v Michalovciach dnes poskytuje vzdelávanie v odbore sociálna práca v dennej aj externej forme na bakalárskom a magisterskom stupni, pričom ponúka aj možnosť absolvovania rigorózneho skúšky. Kvalitu výučby zabezpečuje stabilný a odborne zdatný pedagogický kolektív. Cieľom inštitútu je nielen odovzdať odborné vedomosti, ale aj viesť študentov k hodnotám a duchovnému odkazu sv. Alžbety a blahoslaveného Metoda Dominika Trčku. Študenti sa aktívne zapájajú do dobrovoľníckych aktivít organizovaných mestom, organizáciami v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Zároveň participujú aj na aktivitách neverejných poskytovateľov, predovšetkým v oblasti sociálnych služieb.

8 STRATEGICKÁ ČASŤ

Na základe analýzy existujúcich a absentujúcich sociálnych služieb, v nadväznosti na závery stretnutí pracovnej skupiny pre tvorbu nového komunitného plánu a v súlade s výsledkami dotazníkov medzi obyvateľmi mesta a odbornou verejnosťou boli stanovené nasledujúce priority, ciele a opatrenia, ktoré je potrebné realizovať s cieľom rozvoja sociálnych služieb a podpory komunitného života v Michalovciach.

Komunitný plán je úzko prepojený so strategickými cieľmi a opatreniami definovanými v ďalších koncepcných a plánovacích dokumentoch mesta, konkrétne v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej len „PHRSR“) mestskej funkčnej oblasti Michalovce na roky 2022 – 2030 a v Integrovannej územnej stratégii Mestskej funkčnej oblasti Michalovce.

8.1 Priority a aktivity rozvoja sociálnych služieb a sociálnej pomoci v meste

Priorita č. 1

Dôstojný a aktívny život seniorov, ktorí sú súčasťou komunity, s cieľom čo najdlhšieho zotrvania v ich prirodzenom domácom prostredí.

Väčšina miest na Slovensku, vrátane Michaloviec, sa vyznačuje zmenou tvaru vekovej pyramídy na regresívny typ, ktorý poukazuje na starnutie populácie spôsobené procesmi zdola aj zhora. Ide teda o populačné starnutie úzko prepojené s poklesom pôrodnosti a zároveň s predlžovaním dĺžky života vo vyššom veku. V Michalovciach sa citelne zvyšuje počet obyvateľov v poproduktívnom veku – z 9 726 v roku 2021 na 10 213 v roku 2025. Starnutie populácie tak predstavuje najvýznamnejšie sociálne riziko, ktorému mesto čelí.

Aktivita 1.1

Podpora aktivít seniorov v rôznych oblastiach, udržanie zdravého životného štýlu a celkového zdravia seniorov.

- Podpora denných centier seniorov.
- Podpora voľnočasových, vzdelávacích, športových, kultúrnych a duchovných aktivít pre seniorov.
- Podpora programov celoživotného vzdelávania.
- Organizovanie stretnutí na spoluprácu s deťmi a mládežou.

Aktivita 1.2

Rozvíjať dobrovoľnícke programy pre seniorov ako spôsob ich participácie na veciach verejných.

- Rozvíjať dobrovoľnícke aktivity v rámci jednej generácie „seniori seniorom“
- Vytvorenie programov medzigeneračnej spolupráce s aktívnym zapojením seniorov.

Aktivita 1.3

Podpora a zvyšovanie kvality poskytovanej domácej opatrovateľskej služby

- Zabezpečenie dostatočnej kapacity a finančného krytia tejto služby pre seniorov mesta.
- Zvýšenie informovanosti občanov o dostupnosti domácej opatrovateľskej služby.
- Zavedenie systematického a efektívneho vzdelávania zamestnancov (OS).
- Monitorovanie spokojnosti prijímateľov sociálnej služby s poskytovaním terénnej opatrovateľskej služby (OS).

Priorita č. 2

Budovať a rozširovať sieť kvalitných sociálnych služieb pre občanov mesta.

Zákon o sociálnych službách ustanovuje povinnosť poskytovateľov sociálnych služieb dodržiavať podmienky kvality poskytovaných služieb v súlade s prílohou č. 2 písm. A tohto zákona. Táto príloha podrobne vymedzuje kritériá, štandardy a indikátory kvality sociálnych služieb, ktoré sú rozdelené do štyroch základných oblastí: dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd, procedurálne podmienky, personálne podmienky a prevádzkové podmienky.

Zavádzanie, plnenie a pravidelné hodnotenie kvality týchto podmienok predstavuje jeden z kľúčových nástrojov na zvyšovanie kvality života prijímateľov sociálnych služieb, podporu ich sociálneho začlenenia a zabezpečenie odbornej úrovne poskytovaných služieb. Zároveň posilňuje ľudsko-právny rozmer sociálnych služieb a orientáciu na individuálne potreby a preferencie prijímateľa.

Aktivita 2.1

Zvýšiť kvalitu a kvantitu sociálnych a zdravotníckych služieb.

- Vytvorenie zariadenia opatrovateľskej služby.
- Vytvorenie zariadenia podporovaného bývania.
- Vytvorenie bezbariérového prostredia v zariadeniach sociálnych služieb.
- Rozšírenie kapacity detských jasí.
- Vytvorenie služby monitorovania a signalizácie potreby pomoci pre klientov domova seniorov.

Aktivita 2.2

Zvýšiť kvalitu a kvantitu služieb krízovej intervencie, komunitných a terénnych sociálnych služieb.

- Zriadenie a rozvoj sociálnych služieb krízovej intervencie – nízkoprahové denné centrum, útulok.
- Zriadenie nocľahárne – na krízové, rýchle prenocovanie osôb v nepriaznivej sociálnej situácie.
- Poskytovanie terénnych sociálnych služieb v marginalizovaných lokalitách.

Aktivita 2.3

Vytvoriť inkluzívne centrum vzdelávania pre marginalizované rómske komunity (MRK), podporiť programy sociálneho bývania

- Vytvorenie inkluzívneho centra vzdelávania – vytvorenie centra pri ZŠ s podielom žiakov z MRK, spolupráca so sociálnymi pracovníkmi, dobrovoľníckymi organizáciami, tretí sektor.
- Príprava projektovej dokumentácie pre výstavbu sociálnych bytov a rekonštrukciu existujúcich bytových domov.
- Zabezpečiť financovanie investičných projektov výstavby/rekonštrukcie sociálnych bytov.

Priorita č. 3

Zabezpečiť komunitný rozvoj

Komunitné sociálne služby sa poskytujú priamo v prostredí, kde sa ľudia prirodzene pohybujú. Ich cieľom je vytvárať podmienky, aby jednotlivci mohli žiť život podľa vlastných predstáv a potrieb. Podporujú užívateľov v tom, aby sa aktívne zapájali do života v mieste bydliska, udržiavali a rozvíjali vzťahy s rodinou, susedmi, priateľmi či kolegami.

Rozvoj komunitných sociálnych služieb si vyžaduje systematickú politickú aj spoločenskú podporu. Tá zahŕňa zabezpečenie dostupného bývania, vzdelávania, dopravy, zdravotnej starostlivosti a ďalších verejných služieb tak, aby boli plnohodnotne prístupné aj pre užívateľov sociálnych služieb žijúcich v bežnej komunite.

Aktivita 3.1

Podpora sociálnych služieb a sociálnej práce na komunitnej úrovni a rozvíjanie informovanosti.

- Zvyšovanie povedomia obyvateľov o sociálnych službách.
- Realizácia participatívneho plánovania – vyčleniť každoročne v mestskom rozpočte sumu 5 000 € a určiť ju na iniciatívy v sociálnej oblasti, ktoré boli vybrané aktívnou účasťou občanov mesta.
- Organizovať „Deň otvorených dverí“ u poskytovateľov sociálnych služieb s cieľom priebežne informovať o poskytovaných sociálnych službách. To všetko za účelom „scitlivovania“ obyvateľov k sociálnym témam a informovanosti obyvateľov v tejto oblasti.

Aktivita 3.2

Podpora sociálnych partnerov mesta prostredníctvom dotačného programu.

- Finančná podpora sociálnych partnerov mesta Michalovce, ktoré vhodným spôsobom dopĺňajú služby a benefity v širokej sociálnej oblasti mesta.
- Informovanosť sociálnych partnerov mesta o grantových možnostiach.

Aktivita 3.3

Udržať a rozvíjať komunitné sociálne služby.

- Naďalej zachovať ako prioritu v komunitných službách – terénnu opatrovateľskú službu.
- V maximálnej možnej miere rozširovať poskytovanie sociálneho poradenstva, ako základnej orientácie pre občana v zložitej celospoločenskej sociálnej sfére.
- Rozširovať poskytovanie služieb na komunitnej úrovni tak, aby boli občanom čím bližšie (poskytovanie sociálnej služby v dennom centre, spoločné stravovanie seniorov, v práčovni, v rehabilitačnom stredisku, v krízovom stredisku osobnej hygieny).

Priorita č. 4

Zlepšovanie starostlivosti o marginalizovanú rómsku komunitu.

Marginalizované rómske komunity predstavujú sociálne vylúčené a ekonomicky znevýhodnené skupiny obyvateľstva. Ich členovia majú obmedzený prístup k verejným službám, zdrojom, tovarom aj k možnostiam zapájať sa do rozhodovacích procesov na úrovni obce. Zároveň sú ich sociálne kontakty s majoritným obyvateľstvom žijúcim mimo týchto osídlení značne obmedzené.

Tieto komunity sa vyznačujú nižšou socioekonomickou úrovňou v porovnaní s ostatnými časťami obce a majú špecifické charakteristiky. Patria sem najmä horšia kvalita bývania spojená s preľudnenosťou, nedostatočne rozvinutá infraštruktúra, vysoká miera nezamestnanosti, ako aj rozšírená príjmová a materiálna chudoba. Súčasne je pre tieto komunity typická nižšia úroveň vzdelania a odlišná veková štruktúra, ktorá sa vyznačuje vyšším podielom mladších vekových skupín.

Aktivita 4.1

Poskytovať a skvalitniť sociálne služby krízovej intervencie.

- Pokračovať v celoročnej prevádzke Komunitného centra v lokalite Angi Mlyn.
- Zabezpečiť pokračovanie terénnej sociálnej práce. Preferovať pokračovanie TSP prostredníctvom NP z externých zdrojov.
- Zabezpečiť pravidelné vzdelávanie komunitných a terénnych pracovníkov.
- Realizovať pravidelnú supervíziu (zamestnanci komunitného centra)
- Podporovať aktivity zamerané na poradenstvo (sociálne, právne, zdravotné).

Aktivita 4.2

Poskytovať podporné sociálne služby.

- Pokračovať v poskytovaní služieb v krízovom stredisku osobnej hygieny (KSOH).
- Modernizovať vybavenie KSOH s dôrazom na rozšírenie skladových priestorov.

Aktivita 4.3

Zabezpečiť výchovno-vzdelávaciu činnosť v komunitnom centre a zvyšovať jej kvalitu.

- Podporovať vzdelávaciu činnosť detí a mládeže prostredníctvom komunitného centra.
- Zabezpečiť pomoc pri predškolskej výchove detí vo veku 3 – 6 rokov.
- Realizovať projekty pre výchovno-vzdelávaciu činnosť a voľnočasové aktivity.
- Zvýšiť záujem rodičov o predškolskú výchovu.

Aktivita 4.4

Rozvíjať preventívne programy a osvetovú činnosť.

- Realizácia praktických programov napr. vedenie domácnosti (šitie, varenie, starostlivosť o zdravie, starostlivosť o dieťa atď.)
- Uskutočňovanie osvetovej činnosti, ktorá by bola zameraná na zdravý životný štýl, prevenciu chorôb a bývanie.
- Rozvíjať spoluprácu s cirkvami a charitami.
- Podporovať spoluprácu s miestnou občianskou poriadkovou hliadkou (napr. monitoring nelegálnych skládok odpadov)

8.2 Akčný plán rozvoja sociálnych služieb a sociálnej pomoci v meste

Priorita č. 1	Dôstojný a aktívny život seniorov, ktorí sú súčasťou komunity, s cieľom čo najdlhšieho zotrvania v ich prirodzenom domácom prostredí.	Časový plán	Predpokladané finančné náklady	Garant	Ukazovateľ
Podpora aktivít seniorov v rôznych oblastiach, udržanie zdravého životného štýlu a celkového zdravia seniorov					
Aktivita 1.1	Podpora denných centier seniorov (prevencia sociálnej izolácie, rozvoj sociálnych kontaktov a komunitného života)	2027 -2030	cca 40 000 €/rok	Mesto Michalovce	Výška finančných prostriedkov vynaložených na chod jedného DC
	Podpora voľnočasových, vzdelávacích, športových, kultúrnych a duchovných aktivít pre seniorov (klubové stretnutia seniorov, tematické besedy (spomienky, tradície, história), spoločenské hry, prednášky o zdravej výžive v seniorskom veku, edukácia o prevencii pádov a úrazov, meranie tlaku, glykémie, BMI, workshopy o zvládaní stresu a spánkovej hygiene, pravidelné skupinové cvičenia zdravotné cvičenie, jemná joga, strečing), nordic walking, spoločné prechádzky, tanečné popoludnia, rehabilitačné a relaxačné cvičenia.	2027 -2030	4000 €/rok	Mesto Michalovce, subjekty participujúce v sociálnej oblasti	Počet vykonaných aktivít/počet zapojených seniorov, zvýšená informovanosť seniorov,
	Podpora programov celoživotného vzdelávania	2027 -2030	500 €/rok	Mesto Michalovce	Počet vykonaných aktivít/počet zapojených seniorov
	Organizovanie stretnutí na spoluprácu s deťmi a mládežou – medzigeneračné aktivity	2027 -2030	300 €/rok	Mesto Michalovce	Počet vykonaných aktivít/počet zapojených seniorov a detí
	Rozvíjať dobrovoľnícke programy pre seniorov ako spôsob ich participácie na veciach verejných				
Aktivita 1.2	Rozvíjať dobrovoľnícke aktivity v rámci jednej generácie „seniori seniorom“	2027 -2030	300 €/rok	Mesto Michalovce, subjekty participujúce v sociálnej oblasti	Počet vykonaných dobrovoľníckych aktivít/počet zapojených seniorov, počet odpracovaných hodín,
	Programy medzigeneračnej spolupráce s aktívnym zapojením seniorov	2027 -2030	300 €/rok	Mesto Michalovce, školský mestský parlament, organizácie 3. sektor	Počet vykonaných aktivít/počet zapojených seniorov a detí, zvýšená vzájomná informovanosť seniorov,

Podpora a zvyšovanie kvality poskytovanej domácej opatrovateľskej služby					
Aktivita 1.3	Zabezpečenie dostatočnej kapacity a finančného krytia tejto služby pre seniorov mesta	2027 -2030	800 000 €/rok	Mesto Michalovce, externé zdroje v rámci NP, úhrady klientov	Počet uzatvorených zmlúv na poskytovanie OS, počet evidovaných žiadateľov o OS
	Zvýšenie informovanosti občanov o dostupnosti domácej opatrovateľskej služby	2027 -2030	500 €/rok	Mesto Michalovce, OSV	Počet distribuovaných informačných letákov, informatívne články v novinách Michalovčan, počet informačných kampaní
	Zavedenie systematického a efektívneho vzdelávania zamestnancov (OS)	2027 -2030	3500 €/rok	Mesto Michalovce, OSV	počet opatrovateľov/- iek, ktorí absolvovali školenie, počet zorganizovaných školení
	Monitorovanie spokojnosti prijímateľov sociálnej služby s poskytovaním terénnej opatrovateľskej služby (OS)	2027 -2030	bez finančnej záťažnosti	Mesto Michalovce, OSV	Výsledky dotazníkového prieskumu
Priorita č. 2	Budovať a rozširovať sieť kvalitných sociálnych služieb pre občanov mesta	Časový plán	Predpokladané finančné náklady	Garant	Ukazovateľ
Aktivita 2.1	Zvýšiť kvalitu a kvantitu sociálnych a zdravotných služieb				
	Vytvorenie zariadenia opatrovateľskej služby	2027 -2030	1000 000 €/rok	Mesto Michalovce, externé finančné zdroje	Počet prijímateľov sociálnej služby
	Vytvorenie zariadenia podporovaného bývania	2027 -2030	1000 000 €/rok	Mesto Michalovce, externé finančné zdroje	Počet prijímateľov sociálnej služby
	Vytvorenie bezbariérového prostredia v zariadeniach sociálnych služieb	2027 -2030	20 000 €/rok	Mesto Michalovce, granty, dotácie	Počet bytových jednotiek, ktoré prešli debarierizáciou
	Rozšírenie kapacity detských jasí	2027 -2030	500 000 €/rok	Mesto Michalovce, externé finančné zdroje, granty, dotácie	Počet prijímateľov sociálnej služby
	Vytvorenie služby monitorovania a signalizácie potreby pomoci pre klientov domova seniorov	2027 -2030	10 000 €/rok	Michalovský domov seniorov	Počet klientov využívajúcich službu

Zvýšiť kvalitu a kvantitu služieb krízovej intervencie, komunitných a terénnych sociálnych služieb					
Aktivita 2.2	Zriadenie a rozvoj sociálnych služieb krízovej intervencie – nízkoprahové denné centrum, útulok	2027 -2030	200 000 €/rok	Mesto Michalovce, externé finančné zdroje	Počet klientov využívajúcich službu, kapacita vytvorených sociálnych služieb
	Zriadenie nocľahárne – na krízové, rýchle prenocovanie osôb v nepriaznivej sociálnej situácie	2027 -2030	50 000 €/rok	Mesto Michalovce, externé finančné zdroje	Kapacita vytvorenej novej sociálnej služby
	Poskytovanie terénnych sociálnych služieb v marginalizovaných lokalitách	2027 -2030	100 000 €/rok	Mesto Michalovce, externé finančné zdroje	Počet klientov využívajúcich služby TSP
Vytvoriť inkluzívne centrum vzdelávania pre marginalizované rómske komunity (MRK), podporiť programy sociálneho bývania					
Aktivita 2.3	Vytvorenie inkluzívneho centra vzdelávania – vytvorenie centra pri ZŠ s podielom žiakov z MRK, spolupráca so sociálnymi pracovníkmi, dobrovoľníckymi organizáciami, tretí sektor	2027 -2030	25 000 €/rok	Mesto Michalovce, externé finančné zdroje	Počet vytvorených kapacít inkl. centra, počet vytvorených vzdelávacích služieb, počet klientov využívajúcich vytvorené služby
	Príprava projektovej dokumentácie pre výstavbu sociálnych bytov a rekonštrukciu existujúcich bytových domov	2027 -2030	25 000 €/rok	Mesto Michalovce, externé finančné zdroje	
	Zabezpečiť financovanie investičných projektov výstavby / rekonštrukcie sociálnych bytov	2027 -2030	500 000 €/rok	Externé finančné zdroje	Počet nových bytových jednotiek, novovytvorená ubytovacia kapacita v bytových domoch
Priorita č. 3	Zabezpečiť komunitný rozvoj	Časový plán	Predpokladané finančné náklady	Garant	Ukazovateľ
Podpora sociálnych služieb a sociálnej práce na komunitnej úrovni a rozvíjanie informovanosti					
Aktivita 3.1	Zvyšovanie povedomia obyvateľov o sociálnych službách	2027 -2030	500 €/rok	Mesto Michalovce	Informatívne výstupy na webovom sídle mesta, noviny Michalovčan, TV Mistral
	Realizácia participatívneho plánovania – vyčleniť každoročne v mestskom rozpočte sumu 5 000 € a určiť ju na iniciatívy v sociálnej oblasti, ktoré boli vybrané aktívnou účasťou občanov mesta	2027 -2030	5000 €/rok	Mesto Michalovce	Fungujúce participatívne plánovanie
	Organizovať „Deň otvorených dverí“ u poskytovateľov sociálnych služieb s cieľom priebežne informovať o poskytovaných	2027 -2030	Bez finančného zaťaženia	Mesto Michalovce	fungujúce participatívne plánovanie

	sociálnych službách. To všetko za účelom „scitlivovania“ obyvateľov sociálnym témam a informovanosti obyvateľov v tejto oblasti				
Aktivita 3.2	Podpora sociálnych partnerov mesta prostredníctvom dotačného programu				
	Finančná podpora sociálnych partnerov mesta Michalovce, ktoré vhodným spôsobom dopĺňajú služby a benefity v širokej sociálnej oblasti mesta	2027 -2030	10 000 €/rok	Mesto Michalovce	Počet podporených spolupracujúcich subjektov
	Informovať sociálnych partnerov mesta o grantových možnostiach	2027 -2030	bez finančného zaťaženia	Mesto Michalovce	operatívna informovanosť soc. partnerov mesta o aktuálnych grantových možnostiach
Aktivita 3.3	Udržať a rozvíjať komunitné sociálne služby				
	Nadalej zachovať ako prioritu v komunitných službách – terénu opatrovateľskú službu	2027 -2030	800 000 €/rok	Mesto Michalovce, , EU zdroje, úhrady klientov	Počet uzatvorených zmlúv na poskytovanie OS, Počet evidovaných žiadateľov o OS
	V maximálnej novej miere rozširovať poskytovanie sociálneho poradenstva, ako základnej orientácie pre občana v zložitej celospoločenskej sociálnej sfére	2027 -2030	bez finančného zaťaženia	Mesto Michalovce,, OSV	Počet poskytnutých soc. poradenstiev pre občanov mesta
	Rozširovať poskytovanie služieb na komunitnej úrovni tak, aby boli občanom čím bližšie (poskytovanie sociálnej služby v dennom centre, spoločné stravovanie seniorov, pracovní, v rehabilitačnom stredisku, v krízovom stredisku osobnej hygieny)	2027 -2030	40 000 €/rok	Mesto Michalovce,, OSV	Počet občanov využívajúcich jednotlivé služby, navýšiť „hustotu bodov“ kde sa komunitné služby v meste poskytujú
Priorita č. 4	Zlepšovanie starostlivosti o marginalizovanú rómsku komunitu	Časový plán	Predpokladané finančné náklady	Garant	Ukazovateľ
Aktivita 4.1	Poskytovať a skvalitniť sociálne služby krízovej intervencie				
	Pokračovať v celoročnej prevádzke Komunitného centra v lokalite Angi Mlyn	2027 - 2030	60 000 €/rok	Mesto Michalovce, , EU zdroje	Počet klientov navštevujúcich KC, Počet poskytnutých intervencií sociálneho poradenstva, počet zorganizovaných aktivít v KC
	Zabezpečiť pokračovanie terénnej sociálnej práce. Preferovať pokračovanie TSP prostredníctvom NP z externých zdrojov	2027 - 2030	100 000 €/rok	Mesto Michalovce, , EU zdroje	Počet klientov, ktorí využili pomoc TSP, Počet poskytnutých intervencií sociálneho poradenstva,
	Zabezpečiť pravidelné vzdelávanie komunitných a terénnych pracovníkov	2027 - 2030	500 €/rok	Mesto Michalovce, , EU zdroje	Počet absolvovaných školení a vzdelávacích kurzov

	Zrealizovať pravidelnú supervíziu (zamestnanci komunitného centra)	2027 - 2030	500 €/rok	Mesto Michalovce, , EU zdroje	Počet absolvovaných supervíznych školení
	podporovať aktivity zamerané na poradenstvo (sociálne, právne, zdravotné)	2027 - 2030	bez finančného zaťaženia	Mesto Michalovce	Počet klientov, ktorí využili poradenstvo
Aktivita 4.2	Poskytovať podporné sociálne služby				
	Pokračovať v poskytovaní služieb v krízovom stredisku osobnej hygieny (KSOH)	2027 - 2030	3 000 €/rok	Mesto Michalovce, externé finančné zdroje	Počet klientov využívajúcich služby KSOH
	Modernizovať vybavenie KSOH s dôrazom na rozšírenie skladových priestorov	2027 - 2030	10 000 €/rok	Mesto Michalovce, externé finančné zdroje	Zakúpenie a osadenie skladového kontajnera
Aktivita 4.3	Zabezpečiť výchovno-vzdelávaciu činnosť v komunitnom centre a zvyšovať jej kvalitu				
	Podporovať vzdelávaciu činnosť detí a mládeže prostredníctvom komunitného centra	2027 - 2030	bez finančného zaťaženia	Mesto Michalovce	Počet detí zapojených do jednotlivých činností KC
	Zabezpečiť pomoc pri predškolskej výchove detí vo veku 3-6 rokov	2027 - 2030	300 €/rok	Mesto Michalovce	Počet detí, ktorým bola poskytnutá pomoc v KC
	Realizovať projekty pre výchovno-vzdelávaciu činnosť a voľnočasové aktivity	2027 - 2030	1 000 €/rok	Mesto Michalovce, externé finančné zdroje	Počet projektov zameraných na výchovno-vzdelávaciu činnosť a voľnočasové aktivity
	Zvýšiť záujem rodičov o predškolskú výchovu	2027 - 2030	bez finančného zaťaženia	Mesto Michalovce	Počet aktivít zameraných na riešenie tejto témy
Aktivita 4.4	Rozvíjať preventívne programy a osvetovú činnosť				
	Realizácia praktických programov napr. vedenie domácnosti (šitie, varenie, starostlivosť o zdravie, starostlivosť o dieťa atď.)	2027 - 2030	200 €/rok	Mesto Michalovce, Granty a dotácie	Počet zrealizovaných praktických programov, Počet zapojených rodín a jednotlivcov
	Uskutočňovanie osvetovej činnosti, ktorá by bola zameraná na zdravý životný štýl, prevenciu chorôb a bývanie	2027 - 2030	100 €/rok	Mesto Michalovce, Granty a dotácie	Počet zrealizovaných praktických programov, Počet zapojených rodín a jednotlivcov
	Rozvíjať spoluprácu s cirkvami a charitami	2027 - 2030	bez finančného zaťaženia	Mesto Michalovce, cirkevné organizácie	Počet spoločných aktivít zorganizovaných s cirkvami
	podporovať spoluprácu s miestnou občianskou poriadkovou hliadkou (napr. monitoring nelegálnych skladiel odpadu)	2027 - 2030	bez finančného zaťaženia	Mesto Michalovce, MsP	počet zrealizovaných preventívnych aktivít uskutočnených s MsP

9 SPÔSOB VYHODNOCOVANIA A MOŽNOSTI AKTUALIZÁCIE

Hlavným hodnotiacim dokumentom Komunitného plánu sociálnych služieb bude Správa o vyhodnotení KP, ktorú vypracuje odbor sociálnych vecí mestského úradu v termíne do 31. marca za predchádzajúci kalendárny rok. Správa bude predložená:

- členom Komisie sociálnych vecí a rodiny,
- hodnotiteľom plnenia PHRSR a PRM, ako podklad k vypracovaniu monitorovacích správ u týchto strategických, rozvojových dokumentoch.

Komunitný plán sociálnych služieb je možné počas doby platnosti meniť a dopĺňať podľa potreby. Je to otvorený dokument, ktorý je možné priebežne aktualizovať, vďaka čomu reaguje na nové výzvy, potreby a legislatívu. Úpravy a zmeny Komunitného plánu sociálnych služieb sú v kompetencii pracovnej skupiny, ktorá sa konsenzuálne dohodne na forme a spôsobe zmeny. Navrhované zmeny a úpravy vstúpia do platnosti po schválení mestským zastupiteľstvom.

V Michalovciach, dňa 29.05.2026

Miroslav Dufinec
primátor mesta Michalovce

Tabuľka č. 25 Zariadenia sociálnych služieb v meste Michalovce – stručný prehľad

Zariadenia sociálnych služieb	
MICHALOVSKÝ DOMOV SENIOROV	
-	<i>Zariadenie pre seniorov</i>
-	<i>Zariadenie opatrovateľskej služby</i>
Iné sociálne služby poskytované MDS	
-	spoločné stravovanie seniorov,
-	pedikúra,
-	pranie a žehlenie prádla,
-	rehabilitačné služby.
Sociálne služby poskytované mestom Michalovce	
-	<i>Opatrovateľská služba</i>
-	<i>Základné sociálne poradenstvo</i>
-	<i>Špecializované poradenstvo</i>
-	<i>Komunitné centrum</i>
-	<i>Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa (detské jasle)</i>
-	<i>Denné centrum</i>
Iné sociálne služby poskytované mestom Michalovce	
Spoločné stravovanie seniorov	
-	IV. Základná škola
-	V. Základná škola
-	VII. Základná škola
-	Služby mesta Michalovce (SMM)
Krízové stredisko osobnej hygieny	
Zariadenia, ktoré poskytujú sociálne služby na území mesta Michalovce	
Občianske združenie Teresa Benedicta	
Charitný dom Profesora Hlaváča, Nám. J.Pavla II, MI (zariadenie pre seniorov)	
Charitný dom Profesora Hlaváča, Hrehovčíková 1 MI (zariadenie opatrovateľskej služby)	
Charitný dom Juraja Jendželovského, Nám. J.Pavla II, MI (špecializované zariadenie)	
Krajské centrum sociálnych služieb ZEMPLÍN, miesto poskytovania sociálnej služby Michalovce	
Domov sociálnych služieb	- týždenná pobytová forma sociálnej služby - ambulánna forma sociálnej služby
Útulok Michalovce	- celoročná pobytová forma sociálnej služby
Služba včasnej intervencie	- primárne terénna forma sociálnej služby (sprevádzanie a pomoc rodinám s dieťaťom so zdravotným postihnutím do 7 rokov)
Odfahčovací služba v DSS Michalovce	(fyzickej osobe, ktorá opatruje a nemôže opatrovať počas obdobia, v ktorom opatrovanie vykonáva)

INTEGRA, o.z. Združenie pre duševné zdravie
Zariadenie podporovaného bývania Rehabilitačné stredisko Komunitné služby a podpora integrácie Preventívne, vzdelávacie a destigmatizačné programy
Centrum pre deti a rodiny Michalovce
Rodinná výchova (zabezpečenie každodennej starostlivosti a výchovy detí v prostredí približujúcom sa rodine) Náhradná ústavná starostlivosť (pobytová forma) (celoročné umiestnenie detí od narodenia po ukončenie ústavnej starostlivosti) Odborná diagnostika (posudzovanie potrieb a stavu dieťaťa) psychologická a liečebno-výchovná starostlivosť (odborná pomoc pri riešení problémov a vývine dieťaťa resocializácia a rehabilitácia – príprava detí a mladých dospelých na samostatný život) Záujmové, rekreačné a rozvojové aktivity (voľnočasové činnosti a rozvoj osobnosti) Ubytovanie a stravovanie (zabezpečenie základných životných potrieb) Obslužné činnosti a osobné vybavenie (hygienické, materiálne a ďalšie podporné služby)
MINERVA n.o.
Zariadenie pre seniorov Minerva n. o.
MOBILITES n.o.
Sociálna prepravná služba (poskytuje osobe odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a sa preukazuje poskytovateľovi tejto sociálnej služby)
POMOC RODINE OZ
Predchádzanie domácej násilii a pomoc obetiam domáceho násilia (špecializované poradenstvo)
Slovenský červený kríž - územný spolok
Opatrovateľská služba Základné sociálne poradenstvo Požičiavanie kompenzačných (zdravotníckych) pomôcok Materiálna a potravinová pomoc
Slovenská únia sluchovo postihnutých n.o.
Sociálna rehabilitácia (nácvik komunikačných schopností (napr. odzveranie, základy posunkovej reči) Podpora integrácie a kvality života (aktivity zamerané na začlenenie do spoločnosti a zlepšenie životných podmienok) Voľnočasové, kultúrne a komunitné aktivity (doplnkové sociálne služby)
Slovenský zväz telesne postihnutých
Sociálne poradenstvo (pomoc pri riešení sociálnych situácií (napr. dávky, kompenzácie, práva osôb s postihnutím). Sociálna prevencia (aktivity zamerané na predchádzanie sociálnemu vylúčeniu alebo zhoršeniu sociálnej situácie) Sociálna inklúzia (podpora začleňovania osôb s telesným postihnutím do spoločnosti)
OR Slovenský zväz zdravotne postihnutých Michalovce
sociálne poradenstvo (informácie, pomoc pri riešení sociálnej situácie), sociálnu prevenciu zameranú na - dôchodcov, - zdravotne postihnutých občanov (deti, mládež aj dospelých).

INDRIEL, o.z. (NSSDR)
Nížkoprahové sociálne služby pre deti a rodinu (NSSDR) (<i>Ide o služby, ktoré sú ľahko dostupné („bez bariér“) aj pre klientov, ktorí by inak pomoc nevyhľadali alebo k nej nemali prístup</i>)
ARCIDIECÉZNA CHARITA Košice
Charitatívno – sociálne centrum Denný stacionár sv. Kláry Špecializované sociálne poradenstvo Sociálny šatník
FILANTROPIA Michalovsko-Košickej eparchie
Potravinová pomoc (<i>prevádzka sociálnej výdajne potravín (pre ľudí s nízkym príjmom a v hmotnej núdzi)</i> , Sociálna výdajňa šatstva (poskytovanie oblečenia a obuvi pre sociálne odkázaných) Stravovanie a pomoc bezdomovcom (varenie a výdaj teplých polievok pre ľudí bez domova (najmä v zime, ale aj počas roka) Rozvoz obedov (<i>dlhodobá zabezpečuje donášku stravy do domácností pre seniorov a zdravotne odkázaných</i>) Prepravná služba (<i>sociálny taxík pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom</i>) Opatrovateľské a podporné služby v domácnosti (<i>pomoc pri bežných činnostiach</i>) Terénne a komunitné služby Humanitárna a distribučno-charitatívna činnosť Podpora vzdelávania a praxe (<i>umožňuje odbornú prax študentom sociálneho zamerania</i>)
Human point Slovakia – centrum sociálnej a humanitárnej podpory
V rámci svojej činnosti Human Point Slovakia realizuje nasledovné kľúčové projekty a programy: Komunitné centrum Sociálna výdajňa potravín Housing-led prístupy Aktivizácia neaktívnych osôb Podpora rodín s deťmi v ranom veku Preventívne programy Podporné služby Sociálna výdajňa potravín Housing-led prístupy – podpora a zlepšenie podmienok bývania Podpora neaktívnych osôb na trhu práce Práca s osobami bez domova a výdaj polievok v zimnom období Výdaj polievok v zimnom období – spolupráca s mestom Michalovce
Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice
Sklad humanitárnej pomoci Centrum podpory Projekt farských charít Zbierka školských potrieb Projekt Tesco potravinová pomoc Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti